LIET. BIBLIOT. TARNYBOS DOVANA

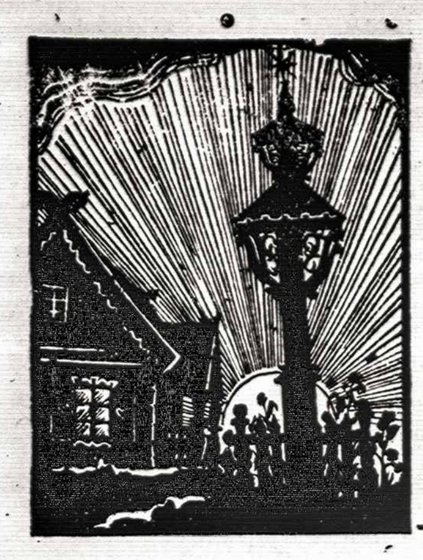

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 31-32 (655-656) TORONTO, Ontario 1962 — Mainonio Metai — rugpjūčio (August) mėn. 2 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.

941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

De jure 40 metų

Tradiciniai esame linkę suvesti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą daugiausia į Vasario 16 aktą. Nemažinant šio akto reikšmės, visdėlto reikia pasakyti, kad tai nėra visai teisinga. Vasario 16-sios aktas buvo tik kulminacinis atstatomojo darbo punktas. Kad toks aktas galėtų įvykti, reikėjo daugelio sunkių pastangų ilgame laikotarpyje prieš tai. Reikėjo taip pat nemažesnių pastangų per eilę metų ir po jo. Dalį tokių priešaktinių ir poaktinių faktų viena ar kita proga prisimename. Kiti svarbūs faktai, mažiau beminimi, palengva dilsta iš gyvosios mūsų atminties ir nusikelia į rašytuosius Lietuvos istorijos šaltinius. Vienas iš tokių svarbių mūsų praeities faktų, sekusių Vasario 16-sios aktą, faktas, be kurio Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimas būtų labai susvyravęs, yra JAV-bių suteiktasis Lietuvos Respublikos pripažinimas de jure. Tai įvyko 1922 metų liepos 27 dieną. Vadinasi, šių metų liepos mėnesį minėjome 40-tąją to paskelbimo sukaktį.

• • •

Vasario 16-sios akto signatarai paskelbė Lietuvą nepriklausoma Respublika remdamiesi tebesančia gyva lietuvių tauta. Tai, žinoma, buvo labai svarbus, esminis pagrindas, nes be gyvosios tautos jokios valstybės nepriklausomybė neįmanoma. Greitai po paskelbimo, Lietuvos respublikos pagrindas — lietuvių tauta — turėjo išlaikyti pirmąjį egzaminą: įrodyti savo gyvybę. Įrodyti ne teoretiškai, bet praktiškai, nelygaus mūšio lauke. Egzaminas buvo išlaikytas, nes tik gyva tauta galėjo duoti pulkus savanorių, mirusių už valstybės nepriklausomybę.

• • •

Po to atėjo kitas egzaminas — aktu paskelbtoji ir gyvosios tautos krauju paliudytoji nepriklausomybė turėjo būti kitų valstybių pripažinta. Tokį pripažinimą išgauti buvo taip pat labai sunkus uždavinys. Sunkus dėl daugelio priežasčių. Pirmoji kliūtis buvo faktas, kad lietuvių tauta anuo metu buvo mažai kam žinoma platesniame pasaulyje. Per ilgus metus rusų bei lenkų slėgtas, lietuvis ano meto užsieniuose dažniausiai ir buvo maišomas su viena iš tų tautų. Antra — atsikurianti Lietuva turėjo priešų, kuriems mūsų nepriklausomybė buvo nepakeliui. Trečia — Lietuva anuo metu turėjo labai nedaug draugų galingesnių užsieniečių tarpe. Keli vergijos šimtmečiai nesudarė mums pakankamai progų tokių draugų susirasti. To viso išvadoje netgi dalis mūsų veikėjų anuo metu nešiojo savo širdyse abejonę: paskelbti nepriklausomybę tai paskelbėme, bet kas gi tą mažos tautos nepriklausomą valstybę pripažins? O visdėlto ji buvo pripažinta visų ano meto galiūnų! Tai neįvyko staiga ir netikėtai. Tai buvo daugelio žmonių sunkaus darbo vaisius. Tuos, kurie ant savo pečių išnešė Lietuvos pripažinimą de jure, tenka šiandien, sukakties proga, prisiminti.

• • •

Pirmiausia tai buvo Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai. Tai buvo tie gyvos lietuvybės mūsų tautiečiai Amerikoje, daugumoje angliakasiai bei fabrikų darbininkai ar jų išsimokslinę vaikai, kurie suprato, kad be JAV pripažinimo nepriklausomoji Lietuva neilgai tegyvuos. Jie tai, savo organizacijų paraginti, **1919-1921 metų laikotarpyje surinko net visą miiljoną parašų po peticija, prašančia JAV prezidentą pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.** Demokratiniame Amerikos krašte milijonas piliečių parašų, surištų į 140 knygų, buvo labai didelis veiksnys. Greta lietuvių, buvo eilė amerikiečių nelietuvių, kurie padarė pripažinimą galimu: ano meto JAV prezidentas Warren G. Harding, dokumentą prezidento pavedimu pasirašęs valstybės sekretorius Charles E. Hughes, senatorius King, kongresmenas Walter M. Chandler ir eilė kitų. JAV įgaliotinis Pabaltijo kraštams, daug prisidėjęs prie pripažinimo, buvo W. E. Young. Lietuvos įgaliotiniu Vašingtone buvo Voldemaras Černeckis.

• • •

Šiandien, kada mus nuo to akto skiria 40 metų, įdomu atskleisti "The New York Times" 1922 metų liepos 29 d., šeštadienio, numerį ir pasiskaityti, kaip ano meto amerikiečiai žiūrėjo į atsistatančią nepriklausomą Lietuvą.

> "... Baltijos valstybės yra kietai kovojančios mažos respublikos Sovietų Sąjungos pašonėje ... Jos turi veržlią dvasią, kokia vyravo Amerikos valstijose prieš konfederaciją ... Ilgai pripažinimo laukusioms Baltijos valstybėms šis faktas turi juo didesnės reikšmės, nes dabar jis nebėra jų krikšto metrika, o vertingumo paliudijimas. Tą vertingumą yra pripažinusios ne tik visos Vakarų pajėgos, bet ir Sovietų Rusija ..."

Po 40 metų JAV-bės savo anuo metu duotojo žodžio tebesilaiko nors ir sunkiose bandymų dienose. O kur su savo žodžiu yra Sovietai?

A. R.

Lietuvos atstovai JA Valstybėse

Jonas Vileišis,
1920 — 1921. 4. 15.
Voldemaras Černeckis,
1921. 4. 15 — 1932. 9. 23.
Kazys Bizauskas,
1923. 9. 24 — 1927. 8. 31.
Kazys Balutis,
1928. 7. 1 — 1934. 5. 31.
Matas Bagdonas,
1934. 5. 31 — 1935. 6. 30.
Povilas Žadeikis,
1935. 7. 1 — 1957. 5. 11.
Jonas Kajeckas nuo 1957. 5. 11.

De jure pripažinimo proga Pabaltijo kraštų diplomatiniai atstovai JAV-bėse padarė bendrą vizitą Valstybės Departamente ir padėkojo, kad šis kraštas tebesilaiko žodžio, duoto prieš 40 metų. Mūsų atstovus priėmė Hon. U. A. Johnson, Valstybės Departamento pasekretorius.

Inžinierių trūkumas

Kanadoje ir Amerikoje jaučiamas didelis inžinierių trūkumas. Daugelis kanadiečių inžinierių kas metai išvyksta į JAV, kur kas metai reikia 48.000 naujų inžinierių. Universitetus baigia kasmet tik 37.000 inžinierių. Inžinierių trūkumas gali turėti įtakos į technikos įsipareigojimus krašto viduje ir užsienyje.

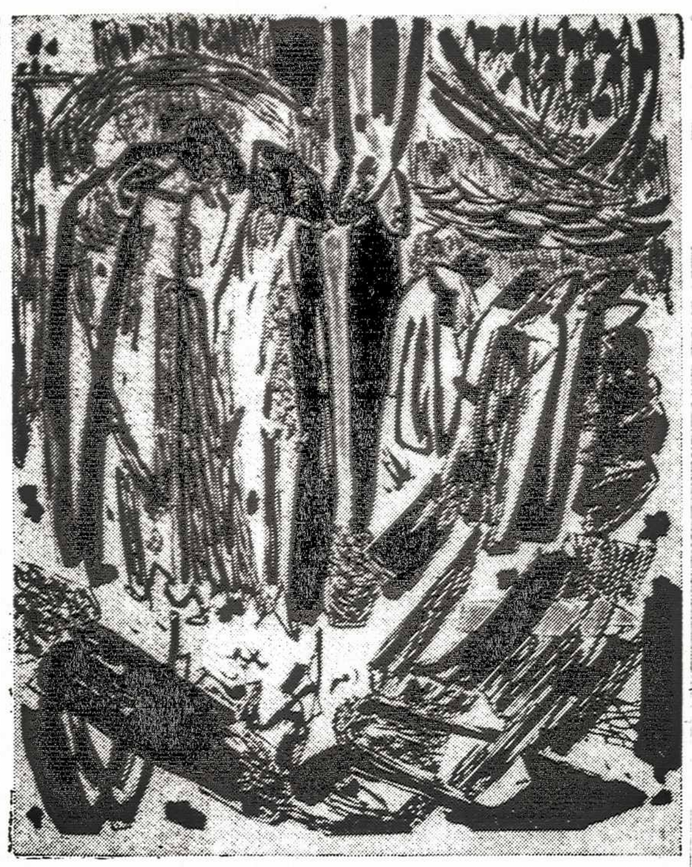

T. Valius — Golgota. Lino rėžinys

Vienas iš meno parodos Wasagoje eksponatų

Artėja IX Kanados Lietuvių Diena

Kaip žinome, tradicinė Kanados Lietuvių Diena šiemet vyksta Windsore, Ont., rugsėjo 1-3 dienomis.

Šeštadienį, rugsėjo 1 d., įvyks meno parodos atidarymas, sporto žaidynių pradžia ir pobūvis.

Sekmadienį, rugsėjo 2 d., pamaldos ir žuvusių pagerbimas, garbės pietūs, sporto žaidynių pabaiga ir koncertas, kurio programą išpildys "Dainavos" ansamblis iš Čikagos ir tautinių šokių grupės.

Pobūviui, koncertui ir parodai gautos modernios, neseniai už kelis milijonus statytos patalpos.

Taigi, visi iš anksto ruoškimės.

savo darbus prašome siųsti — "Daina", 974 College St., Toronto 4, Ont., tel. LE. 4-1274, arba M. Kizis, 570 Louis Ave., Windsor, Ont. JAV-bėse gyveną dailininkai — "Gaiva", J. Petrulionis, 3570 Vernor W., Detroit 16, Mich. Tel. TA. 5-9733.

Kadangi numatomas didelis skaičius dalyvaujančių dailininkų, tai prašome siųsti ne daugiau kaip po 4 darbus. Kiekvienas darbas turi būti atžymėtas pavarde, darbo pavadinimu, technika ir kaina.

IX Kanados LD ruošimo komitetas

Windsore steigiama nauja liet. parapija

Windsore lietuvių kapelionas kun. V. Kaleckis gavo iš Londono, Ont., vyskupijos leidimą steigti lietuvišką parapiją ir įsigyti bažnyčią. Yra numatyta pirkti nedidelę buv. protesantų bažnyčią, kurioje būtų laikomos pamaldos, taip pat užtektų vietos šeštadieninei mokyklai ir visuomeninei lietuviškai veiklai.

Gražias pastangas tenka sveikinti.

Dailės paroda Windsore

Ryšium su rugsėjo 1-3 d. Windsore įvykstančia IX Kanados Lietuvių Diena, studentų suvažiavimu ir sporto šventė, ruošiama dailės paroda, kurią organizuoti sutiko dail. T. Valius. Ruošiamoje dailės parodoje kviečiami dalyvauti visi lietuviai dailininkai. Paroda bus iškilmingai atidaryta rugsėjo 1 d. Cleary Auditorijos Galerijoje. Tai labai modernios patalpos ir turi reikalingus įrengimus.

Kanadoje gyveną dailininkai

A. A. pulk. JUOZAS GIEDRAITIS

Prieš kelias dienas Kanados lietuvius perbėgo skaudi žinia — liepos 25 d. Hamiltone mirė pulk. J. Giedraitis. Mirė nesulaukęs savo tėvynės laisvės. Neišvydo jo akys beatsistatančios Lietuvos valstybės. Mirė tremty — emigracijoj, nes jo tėvynę valdo svetimi atėjūnai, ir jam, laisvam žmogui, nebuvo vietos pavergtoj, okupuotoj Lietuvoj ...

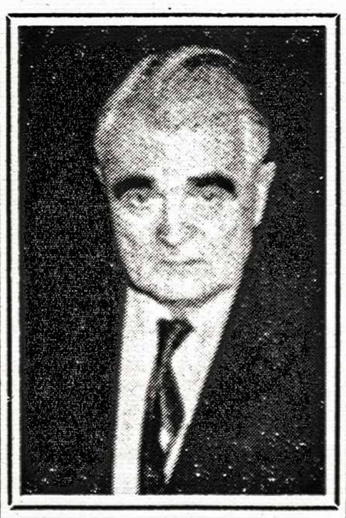

Teko pažinti pulkininką labai anksti, 1919 m. sausio mėn., kaip Lietuvos kariuomenės Seinų komendantūros karininką. Jis buvo neseniai grįžęs iš pairusios Rusijos kariuomenės. Grįžo, kad statytų savo lietuviškos kariuomenės pagrindus. Jis neabejojo Lietuvos ateitimi. Jis drąsiai metėsi į naują, gal net ir rizikingą, bet viliojantį savo aušra kūrybos plotą ir savanoriškai stojo į gretas tų, kurie savo vizijose matė Lietuvos valstybę, kylančią iš praeities rūkų.

Idomus a.a. pulkininko žemės kelias. Jis gali būti pavyzdžiu daug kam. Gimė 1892 m. neturtingoje Kybartų miestiečių šeimoje. Didelė šeima, bet lietuviškai susipratusi. Visi siekė mokslo. Baigęs gimnazijos kelias klases, ėjo kunigų seminarijon. Ją beveik baigė, bet gyvenimas pasuko vairą kita kryptimi. Prasidėjus I D. karui, velionis pateko į rusų armiją ir tapo jos karininku. Kariavo, įsigijo didelio patyrimo, kuris vėliau kaip tik ir panaudojamas Lietuvos kariuomenėje, kurioje jis išsitarnavo pulkininko laipsnį. Už pasižymėjimą kautynėse buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi. Perėjęs į civilinę tarnybą buvo apskrities viršininku Rokiškyje, Raseiniuose ir Vilkaviškyje. Visos tarnybos baigėsi Lietuvos okupacija. Ir tada tremtis — emigracija Vokietijoj ir Kanadoj.

Daugelis tremty palūžta, nusivilia. Puola desperacijon, nusiminiman. Naujos nepriimtinos ir keistos sąlygos. Ne tie darbai, ne tie viršininkai. Ne toks buvo a.a. pulkininkas. Jis rankų nenuleido: metėsi į lietuviško darbo dirvonus. Kanadoje matome velionį kaip aktyvų bendruomenės lietuvį, Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos narį, Šalpos ir Tautos fondų pareigūną ir pirmininką. Jam nebuvo gėda eiti per lietuvių namus ir rinkti po doleri tautos reikalams. Tam darbui jis aukojo taip reikalingą laisvalaikį. Matėme jį visur aktyvų, pilną jumoro, nors dažnai ir nusiskundžiant dėl bendros brolių lietuvių apatijos, sustingimo, apsnūdimo, gal net perdidelio pasinešimo į turtų krovimą.

Matome jį taip pat kaip nuosaikų visokių ginčų taikytoją. "Ginčus atidėkime, kai būsime laisvi, kada būsime sugrįžę Lietuvon. O dabar gyvenkime broliškai ir vieningai laisvinkime Lietuvą!" — dažni jo žodžiai.

Miela buvo su a.a. pulkininku susitikti, nagrinėti dienos politiką, aptarti savus lietuviškus reikalus ir gauti iš jo paskatinimo, paraginimo, padrąsinimo. Jis neatlaidžiai sekė mūsų lietuviškus reikalus ir visada turėjo labai sveiką, blaivią ir nuosaikią nuomonę.

Su jo mirtimi ir pasitraukimu iš mūsų nustijome daug ko: nustojome širdies žmogaus, nustojome gero lietuvio, nustojome vado, didelio tautos mylėtojo ir ramsčio. Ir bus sunku apsiprasti, kad Hamiltone nebėra pulkininko Giedraičio, plačios širdies, šviesaus proto, karšto patriojto, palaidoto ne savoje žemėje, kurią jis taip mylėjo.

J. Matulionis

A.a. pulk. J. Giedraitis praeitą šeštadienį iš Hamiltono Aušros Vartų bažnyčios palaidotas lietuvių šv. Jono kapinėse Toronte, dalyvaujant dideliam žmoniu skaičiui iš Hamiltono, Toronto, St. Catharines, Delhi, Montrealio ir kitų vietovių. Hamiltone gedulingas pamaldas laikė velionies para-

(nukelta į 6 psl.)

Kas naujo Kanadoje?

VALDŽIOS IŠLAIDŲ TAUPYMAS vykdomas visose srityse. Krašto apsaugos ministerijai buvo įsakyta sumažinti savo išlaidas šiais metais $70 mil. Finansų min. D. Fleming taip pat pareiškė, kad laikinai užšaldomas algų pakėlimas valdžios — civil service tarnautojams. Didesnė dalis geriau apmokamų tarnautojų buvo gavę pakėlimus anksčiau. Dabartinis pakėlimo sulaikymas liečia 50.000 tarnautojų. Tuo norima sutaupyti $120 mil. metams. Tarnautojų tarpe kyla nepasitenkinimas.

•

PLIENO DARBININKŲ UNIJA atsisakė atstovavimo teisių Falconbridge nickelio kasyklose, nes atrasta, kad dalis kortelių, reikalavusių jų atstovavimo, buvo suklastota. Tuo būdu 2240 darbininkų liko atstovaujami komunistiškai nusiteikusios Mine-Mill unijos. Tačiau dėl 15.000 darbininkų, dirbančių International Nickel Co., Sudbury, kur plieno unija laimėjo 15 balsų skirtumu, klausimas dar neaiškus. Mine-Mill unija yra iškėlusi bylą, kurią spręs Darbo Santykių Įstaiga.

•

PRODUKCIJOS TARYBA, susidedanti iš įvairių unijų ir valdžios atstovų, išvyksta Europon susipažinti su ten veikiančiais darbdavių ir darbininkų santykiais. Trylikos asmenų grupė aplankys Švediją, Vak. Vokietiją, Prancūziją, Belgiją ir Angliją.

•

CIVILINĖS APSAUGOS pareigūnai studijuoja galimybes įvesti pavojaus aliarmus į kiekvieną namą, kuriame yra elektra. Viešosios sirenos miestuose dažnai sugriūva, o be to, ne visi jas gali girdėti. Dėžutė, kuri aliarmo metu pradėtų čirkšti, kainuoja nuo $5 iki $10.

•

KANADOS BANKO DIREKTORIUS L. Rasminsky pareiškė, kad reikalui esant valdžia gali pradėti kontroliuoti kreditus. Ta kontrolė pasireikštų paskolų ir morgičių kontroliavime, o taip pat ir šėrų rinkoje.

•

UNIVERSITETŲ STUDENTAMS daugėjant, iškyla pastatų ir mokomojo personalo problema. Daugiausia studentų turi Ontario provincija, kurioje šiuo metu yra 35.000 studentų. Iki 1970 m. tas skaičius pakils iki 90.000. Nors kas metai pristatoma naujų pastatų, tačiau jų vis dar neužtenka.

FORDO FABRIKAS OAKVILLĖJE dar plečiasi. Naujiems pastatams numatoma ateinančiais metais išleisti $10 milijonų.

DEFORMUOTI KŪDIKIAI – ŠIŲ DIENŲ TRAGEDIJA

Viso pasaulio spauda šiuo metu pilna šiurpių žinių apie gimstančius deformuotus kūdikius, dažniausia be rankų ar be kojų. Tai ne atominės bombos paseka, bet motinų vartotų neištirtų raminančių vaistų, vadinamų Thalidomide. Vaistai buvo vartojami motinų, kurios blogai jautėsi nėštumo metu. Vaistai, lyg narkotikai, suramindavo.

Daugiausia tokių nenormalių kūdikių iki šiol gimė Britanijoje. Glasgovo universiteto profesoriaus Eric Wayne duomenimis iki rugpjūčio pabaigos Britanijoje bus gimę apie 1000 deformuotų kūdikių.

Vokietijoje, kur tie vaistai taip pat buvo paplitę, nenormalių kūdikių skaičius auga ir yra pralenkęs net Britaniją. Bijomasi, kad Vak. Vokietijoje jų skaičius gali siekti net 6.000.

JAV ir Kanadoje tokių nenormaliu kūdikių gimimu irgi jau pasitaikė, tačiau ne tiek daug, kiek Europoje. JAV tie vaistai nebuvo pradėti plačiai vartoti dėka vienos Kanadoje gimusios gydytojos dr. Frances Oldham Kelsey, kuri dirbo federacinėje vaistų administravimo įstaigoje ir, nebūdama tikra tų vaistų saugumu, neleido jų prirašyti receptais.

Kanadoje nenormalių kūdikių užregistruota keliolika vakarinėse provincijose, tačiau tų raminančių vaistų vartojimas nebuvo paplites. Kovo mėnesį ju žala buvo sužinota ir jie buvo iš apyvartos išimti.

Žala, tačiau, jau padaryta, ir dėl įvairių vaistų firmų neatsakingumo ir gydytoju neapsižiūrėjimo tūkstančiai kūdikių, pasmerktų kentėjimui, išvysta šį pasauli.

V. K.

Savaitės įvykiai

PERU VALSTYBĖJ GALUTINAI ĮSITVIRTINO KARIŲ DIKTATŪRA. Generolas Godoy eina prezidento pareigas, generolas Lindley tapo ministeriu pirmininku. Generalinis streikas buvo ruošiamas visoj valstybėj, bet neįvyko, ir gyvenimas įeina į normalias vėžes. Pirmas vyriausybės darbas buvo pasiųsti protesto notą Amerikos prezidentui, kuris po įvykusio perversmo suspendavo diplomatinius santykius ir sulaikė 90 milijonų dolerių pašalpą, kuri buvo pažadėta anksčiau.

Alžerijos arabai, pabaigę kovoti su prancūzais, dabar kovoja jau tarpusavy. Prokomunistui vicepremjerui Ben Bellai ištikima kariuomenė, kovojanti prieš vakarietiškai nusiteikusio premjero dalinius, jau užėmė dalį krašto ir supa sostinę — Alžyro miestą.

Argentinos komunistai ir peronistai, dabartinio prezidento Guido patvarkymu, sekančiuose rinkimuose negalės dalyvauti — negalės išstatyti kandidatų sąrašų.

Amerikos prezidentas Kennedy, pirmoj savo per Telstar televizijos programos kalboj, užtikrino amerikietiško dolerio stabilumą ir pažadėjo jo vertę išlaikyti. Tuoj po to krito aukso vertė, nors ir nežymiai, ir spekuliantai, laukę dolerio kritimo, vėl nukentėjo.

Amerikos generolas Lemnitzer paskirtas vadovauti Amerikos daliniams Europoj. Atsisakius generolui Norstad, Lemnitzer vienbalsiai išrinktas ir vyriausiu NATO pajėgų vadu.

Hong Konge kiniečių pabėgėlių iš raudonosios Kinijos vėl daugėja. Dabar jie bėga jūrų keliais, ir jų kasdien atbėga daugiau kaip 300 asmenų.

Amerikos senatas ir atstovų rūmai priėmė Amerikos krašto apsaugos sąmatą daugiau kaip 48 bilijonų dol. sumoje. Prezidentas prašė net 229 milijonais dolerių mažiau.

Pagal oficialių Tass pranešimą, Rusijoj vėl šaudomi žmonės. Ši kartą sušaudyta ir buvusių vyriausybės augštų pareigūnų. Nusikaltimai vis toj pačioj kirgizų valstybėlėj. Vienas sušaudytų yra buvęs Planavimo komisijos pirmininkas, pavogęs valstybės turto už $3.360.000. Nusikaltimai susiję su valstybinio turto pasisavinimais, kyšiais, spekuliacija.

Iš Amerikos valst. sekretoriaus D. Rusk pasikalbėjimų su Rusijos Gromyko vėl nieko neišėjo. Ženevoj jie tarėsi Berlyno reikalu. Tikimasi, kad jie tarsis ir vėliau. Gromyko ir vėl tvirtino, kad rusams nieko kito neliks, kaip pasirašyti sutartį su rytine Vokietija. Bet termino nenustatė. D. Rusk sugrįžo į Vašingtoną.

Etiopijos karalius Haile Selasse sulaukė 70 m. amžiaus. Jis jau karaliauja 46 metus. Etiopijoje yra 15 milijonų gyventojų, o teritorija keturis kartus didesnė už Britaniją.

Kubos diktatorius Castro vėl iš naujo pranašauja, kad Amerika ketina pulti Kubą. Kartu savo piliečius "pradžiugino", kad netolimoj ateity apavas ir drabužiai bus galima pirkti tik pagal korteles, nes šie daiktai bus racionuojami.

Europos Bendroji Rinka baigia susitarti su Britanija, kad Commonwealtho valstybės, taipgi ir Kanada, galės naudotis Britanijai teikiamomis muito lengvatomis ligi 1970 m. Tuo būdu Britanijos įstojimas į Europos B. Rinką neguandys jos santykių su kitomis jai giminingomis valstybėmis. Čia yra nugalėta didelė kliūtis Britanijai įstoti į Europos bendruomenę.

Raudonoji Kinija ir Japonija pradėjo dumpingo p r e k y b ą Australijoje, t.y. pardavinėti prekes žemiau savikainos. Kinija veža į Australiją batus, o japonai automobiliams padangas ir kt.

Egipto Nasseris atšventė 10 metų sukaktį nuo to laiko, kai nuvertė garsųjį karalių Faruką ir pats užviešpatavo.

Britanijoj po ministerių kabineto pakeitimų vis dar nėra pilnos ramybės. Darbo partijos vadas H. Gaitskell kalbėdamas parlamente pasakė, kad tie ministerių išvijimai ir naujų pakvietimai yra desperacijos aktai. Tai yra, anot jo, konservatorių partijos slinkimas žemyn.

Ženevoj vis dar eina taip vadinama nusiginklavimo konferencija, kurioj dalyvauja 17 valstybių. Prancūzija joje nedalyvauja. Nežiūrint tos konferencijos, Rusija paskelbė, kad ji tęs atominių bombų bandymus, tik nepasakė kada. Manoma, kad jie pradės dar rugpjūčio mėn. šiaurės ašigalio rajone. Tuo tarpu De Gaulle gavo pilną savo parlamento sutikimą pradėti gaminti atomines bombas. Indijos garsusis Krišna Menon pasiūlė keturioms "atominėms" valstybėms neišduoti atominių paslapčių kitiems.

Rusija perka Albertos provincijoj gyvulių — buliu ir telyčių už visą šimtą tūkstančių doleriu. Praeitais metais čia jie taip pat pirko kelis šimtus raguočių.

Šalin Helsinkio festivalį! Išvaduokit Suomiją!

Su tokiais šūkiais keli tūkstančiai Helsinkio suomiu jaunimo jau kelinta diena demonstruoja prieš komunistu tame mieste suruošta tarptautini festivali. Pirnadieni, liepos 30 d. demonstrantai akmenimis apmėtė iš festivalio atidarymo grįžtančius "liaudies atstovus". Gatvėse buvo giedamas suomių tautos himnas.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" atostogauja nuo rugpjūčio 2 d. Po atostogų numeris išeis rugpjūčio 16 d.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Vyr. red. K. Dr. Pr. Galdamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00. Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS REIKALAI

IX-ji Kanados Lietuvių Diena Windsore

PLB Kanados Krašto Valdyba skelbia, kad IX-ji Kanados Lietuvių Diena įvyks rugsėjo 1, 2, 3 dienomis Windsore, Ont.

Į šią Kanados Lietuvių Dieną jau dabar maloniai yra kviečiami visi Kanadoje gyvenantieji lietuviai, o taip pat mieli mūsų tautiečiai iš JAV.

Lietuvių Dienos Kanadoje jau yra virtusios tradicija. Jog jos turi didžią reikšmę, rodo tas faktas, kad kas kart vis didesnis tautiečių skaičius į šias lietuvybės demonstracijos dienas suplaukia ne tik iš Kanados, bet ir iš JAV. Windsoro lietuviai šiai iškilmei pradėjo ruoštis jau prieš gerą pusmetį. Sudarytasis organizacinis komitetas, vadovaujamas Mykolo Kizio, planingai vykdo visus Lietuvių Dienos paruošiamuosius darbus. Informacinei Tarnybai vadovauja apylinkės valdybos pirm. Eugenija Butavičienė — 1249 Elsmere Ave., Windsor, Ont. Tel. CL. 6-8598. Į ją ir prašoma kreiptis visais Lietuvių Dienos informacijos klausimais. Ji mielai visiems suteikia prašomų informacijų.

Dar gegužės mėn. trys Krašto Valdybos nariai buvo nuvykę į Windsorą ir ten su Lietuvių Dienos organizaciniu komitetu nuodugniai aptarė visus su Lietuvių Diena susijusius klausimus ir pilnai įsitikino, kad šiai iškilmei windsoriečiai ruošiasi su visu atsidėjimu ir pasišventimu. Todėl tenka laukt, kad ir pati Lietuvių Diena praeis su dideliu pasisekimu.

PLB Kanados Krašto V-ba laiko sau už malonią pareigą priminti visom apylinkių valdyboms, kad jos visomis išgalėmis prisidėtų prie šios Lietuvių Dienos pasisekimo. Lietuvių Diena yra ruošiama visos Kanados lietuvių mastu, todėl svarbu, kad kiek galint didesnis tautiečių skaičius joje dalyvautų.

Tad iki pasimatymo Lietuvių Dienoje Windsore!

Stp. Kęsgaila,
Krašto V-bos pirm.
P. Lukoševičius,
Sekretorius

KLB Krašto Tarybos nariams

Krašto Valdyba, remdamasi Kanados Lietuvių Bendruomenės statuto 30§, š.m. rugsėjo 15-16 d., Otavos arkivyskupijos salėje, St. Patrik ir Perents gatvių kampas, Ottawa, Ont., šaukia Kanados Lietuvių Bendruomenės V-sios Krašto Tarybos I-ją sesiją. Posėdžių pradžia — rugsėjo 15 d. 10 val. ryto.

Sesijai numatyta sekanti darbų tvarka:

1. Atidarymas,
2. Invokacija,
3. Prezidiumo sudarymas,
4. Komisijų sudarymas,
5. Sveikinimai,
6. Praeitos sesijos protokolo tvirtinimas,
7. Pranešimai:
   a. Krašto Valdybos,
   b. Kitų centrinių organų,
   c. Apylinkių,
8. Diskusijos dėl pranešimų,
9. Lietuvių Fondo Kanadoje įstatų priėmimas,
10. Rinkimai:
    a. Krašto Valdybos,
    b. Kultūr. Fondo pirmininko,
    c. Šalpos Fondo pirmininko,
    d. Kontrolės komisijos,
    e. Garbės teismo,
11. Atstovų į II-jį Pasaulio Lietuvių Seimą rinkimai,
12. Sąmatos 1963 m. priėmimas,
13. Sekančios Lietuvių Dienos reikalai,
14. Rezoliucijų priėmimas,
15. Sumanymai bei pastabos,
16. Sesijos uždarymas.

Ši sesija yra jubilėjinė — 10 metų nuo I-sios Krašto Tarybos I-sios sesijos, įvykusios 1952 m. rugpjūčio 30-31 d. Montrealyje, todėl ji šaukiama Kanados sostinėje — Otavoje.

Sesijai numatytoji arkivyskupijos salė yra miesto centre visai netoli nuo geležinkelio stoties. Prie salės kieme yra užtektinai vietos pasistatyti automobiliams. Saleje atvykusiųjų registracija ir informacija pradės veikti rugsėjo 15 d. 9 val. ryto.

KLB Otavos apylinkė nėra skaitlinga nariais, todėl Krašto Tarybos nariams, neturintiems ten pažįstamų, teks nakvynei pasinaudoti viešbučiu. Susitarta su vienu iš didžiausių Otavos viešbučių — Lord Elgin — esančiu vos 10 min. pėsčiomis ėjimo nuo arkivyskupijos salės, gauti kambarius papigintomis kainomis — vienam asmeniui $5-6. Krašto Tarybos nariai, norį pasinaudoti viešbučiu, prašomi iš anksto apie tai pranešti Otavos apylinkės valdybos pirm. Juozui Šimanskiui — 1871 Wembley St., Ottawa 3, Ont. Telef. PA. 9-1151. Krašto Tarybos nariai, kurie iki š.m. rugsėjo 11 d. nepareiks noro, kad jiems nakvynė viešbutyje būtų rezervuota, bus laikomi, kad jie nakvynėmis apsirūpins patys.

Pirmąją sesijos dieną 1 val. p.p. (taupant laiką) tų pačių arkivyskupijos rūmų patalpoje bus nemokami užkandžiai sesijos dalyviams. Vakare, apie 7 val., ten pat Otavoje gyvenantieji lietuviai ruošia priėmimą Krašto Tarybos nariams.

Sekmadienį, rugsėjo 16 d., 9 val. ryto, pamaldos numatytos toje pat salėje, kur vyksta suvažiavimas - sesija. Po pamaldų — tolimesnis posėdis. Sesijos posėdžius numatoma užbaigti iki 12. 30 val. p.p. Lygiai 1 val. vainiko uždėjimas prie žuvusiems už Kanados laisvę paminklo. Čia bus pakviesti spaudos, radijo ir televizijos atstovai. Po iškilmių prie paminklo, norintiems bus sudarytos sąlygos apžiūrėti parlamento rūmus, muzėjus ir kitas žymesnes Otavos vietas.

Stp. Kesgaila,
Krašto V-bos pirm.
P. Lukoševičius, Sekretorius

P.S. Atstovais į Pasaulio Lietuvių Seimą gali būti renkami ir ne Krašto Tarybos nariai. Norintieji tokius kandidatus pasiūlyti, prašomi atsivežti kandidatų raštiškus sutikimus, kad jie sutinka būti renkamais.

Įvairių siuntinių
persiuntimo
lietuvių įstaiga
Baltic Exporting Co.
849 College St., Toronto
Vasaros atostogoms
bus uždaryta nuo liepos 19 d. iki
rugpjūčio 6 d. imtinai
Savininkai S. ir A. Kalūzai

Komunistų saulėlydis

Amerika, suprasdama, kad ji yra viso antikomunistinio kovojančio pasaulio prieky, daro įvairius esamos padėties analizus. Bendroje išvadoje, padėtis šiuo momentu vertinama Amerikai labai palankia prasme.

Konstatuojama, kad komunizmas, kaip grėsmė pasauliui, nors dar ir egzistuoja, bet jo pajėgumo viršūnė jau liko praeity. Prie tokio teigimo prieita remiantis sekančiais faktais:

1. **Karinės jėgos balansas yra aiškus Vakarų pusėje,** ir konkrečiai Amerikos. Buvo ginklų lenktynės, kurias laimėjo Amerika. Laimėjo ir nepavargo. Prisigamino įvairių ginklų, ypač atominių, įvairių rūšių raketų, oro pajėgų, laivyno ir povandeninių, ir daug daugiau ir geresnių, negu turi Rusija. Ši pastaroji jau yra pavargusi. Pavargo, bet nusiginkluoti nenori. Siūlo tai padaryti Vakarams.

2. **Ūkio srity Rusija su visais savo satelitais** slenka iš antros vietos į trečią. Antron vieton ateina apsivienijusi Europa, kurios komunistai neskaitė ekonomine pajėga. Ameriką dar jie vertino ir su ja skaitėsi, bet Europa? Tai, kaip jie patys sakė, yra tik kapitalistiniai palaikai. Europos nuosmūkis esą prasidėjęs dar 1914 metais ir viskas rodė, kad pati Europa "pribręs" ir nupuls į jų sterblę, kaip prinokęs obuolys. Taip pranašavo jų "pranašas" Leninas. Klydo Leninas. Klydo Stalinas, klysta ir Nikita. Reikia tik pasiklausyti Nikitos, kaip jis šiuo metu "garbina" Europos Bendrąją Rinką. Bolševikų pranašavimai dėl kapitalistinių valstybių savitarpinių karų, dėl nuolatinių ūkio krizių, dėl chaoso politiniame gyvenime nepasiteisino. Šiandien Europa sudaro jau didelę jėgą, tvirtai žygiuojančią į pirmąsias vietas ir paliekančią komunistinį bloką užpakaly.

3. **Nepasiteisino ir komunistiniai lūkesčiai ir dėl jauniausių valstybių krypties.** Jie buvo tikri, kad kolonines tautos, išsivadavę iš imperialistinių valstybių, tikrai links komunizmo kryptimi ir su laiku pačios pasirinks komunistinę tvarką ir struktūrą. Bet **ligi šiol nė viena nauja valstybė iš Azijos ir Afrikos tautų nepasirinko komunistinės sistemos ir nenuėjo bolševikinės Rusijos glėbin.** Net ir ten, kur atrodė yra daug simpatijų komunistams, susilaikyta nuo tokios rizikos ir tvarkomasi demokratiškais pagrindais, nenutraukiant ryšių su demokratinėmis valstybėmis. Komunistų šūkiai, jų programos naujoms valstybėms jau atrodo pasenusiomis. Ir priešingai, nauji vėjai pučia kaip tik iš Europos, iš Amerikos, bet ne iš smunkančios Rusijos ar badaujančios Kinijos.

4. **Komunistai jau nesudaro kažkokio vienalyčio tvirto bloko.** Jų jėgos skaldosi. Jugoslavija seniai eina savo keliu. Albanija ir toji nesutinka nuvainikuoti Rusijoj paniekinto ir keikiamo Stalino. Ji stovi nuošaliai. Kinija žiūri į Rusiją daugiau kaip į savo konkurentą, o ne draugą. Satelitinių valstybių viduje rusai vis dar laiko stiprias raudonąsias igulas, nes niekam nėra pasitikėjimo. Rusai jaučia visur priešingą jiems nusistatymą ir remiasi durtuvu.

5. **Komunizmas praktikoj pasirodė ne toks žavus,** koks jis buvo piešiamas iš tolo. Komunistai ligi šiol nepajėgia susitvarkyti ūkiškai. Juos visur lydi lyg koks prakeikimas. Jiems visko stokoja, o pirmon eilėn maisto. Sukolektyvinti ūkiai per 40 metų nepajėgia išsitiesti ir dirbti bent tiek, kiek dirba ūkiai kapitalistinėse valstybėse, kur viskas yra privačių savininkų rankose. Komunistiniams ūkiams "kenkia" viskas: orai, šalčiai, lietūs, mašinos, sausros; tik niekad nepamini, kad didžiausias sunkumas yra su žmonėmis. Žmogus stovi gamybos centre, o kada jis yra pavergtas, tai ir kyla visokie trūkumai. Blogai su derliais Europoj, o dar blogiau Kinijoj. Be pažadų, komunizmas nieko pasauliui dar nedavė. O pažadai negali būti amžini.

J. M.

NESUTARIMAI BRAZILIJOJE

Pastaruoju laiku Brazilijoje kažkas ne visai aiškaus darosi, kaip politiniame, taip ir ekonominiame gyvenime. Jau ne viena savaitė praslinko, kai šalis gyvena be ministerių kabineto. Nors jau ne vienam per tą laikotarpį prezidento buvo pavesta ministerio pirmininko pareigos, prašant sudaryti ministerių kabinetą, bet reikalas nei nepajuda, nes, jei ne pati ministerį pirmininką, tai jo sulipdytą kabinetą, parlamentas atmeta. Kur gi priežastis? Čia, žinoma, gana sunku tiksliai ir išsamiai atsakyti, nes reikalas gana komplikuotas. Dalykas tas, kad Brazilijoje jau gana nuo seno eina nepasitenkinimas valdymo forma "prezidencializmu", ir siekiama pereiti prie "parlamentarinės" šalies valdymo tvarkos, kas pagaliau šiais metais ir pavyko.

Bet, kaip partijose, taip ir veikiančioje valdžioje pasirodė esą tam ir priešingų nuomonių, pvz., kad net ir dabartinis Brazilijos prezidentas Joao Goulart, kuris visais būdais siekia atstatyti "prezidencializmo" tvarką. Tai pasireiškia net ir pastaruoju metu sudarant dabartinį ministerių kabinetą, į kurį, augščiau suminėtas Respublikos prezidentas stengėsi įtraukti daugiau savo šalininkų, kad vėliau su pastarųjų pagalba, galima būtų lengviau grįžti prie "prezidencializmo" tvarkos. Tačiau, kaip visuomet, taip ir dabar, atsirado žmonių, ypač parlamentarų tarpe, kurie šį prezidento manevrą gera suprato, bei, iškeldami tai viešumon, stojo prieš. Tai ir trukdo ministerių kabineto sudarymą.

Šalyje dar yra ir kita negerovė, su kuria tenka skaitytis, būtent — ekonominė padėtis. Tiesa, produktų ir visų kitų gyvenimui reikalingų reikmenų, atrodo, kaip ir pakankamai yra, bet kainos yra tiek augštos ir su tendencija dar kilti, kad jaučiasi visuose šalies sluogsniuose didžiausias nepasitenkinimas, ypač darbininkijoje, kuri su gaunamu atlyginimu nebegali išsiversti. Nepatenkintoji masė ėmė viešai reikštis bei kaikur net ir į gatvę išėjo, kaip tai atsitiko liepos 5 d. Duque de Caxias, Rio de Janeiro priemiestyje, kur darbininkija išėjo į gatvę ir čia susirėmė su gerai ginkluota civiline ir karine policija. Kilo ginkluotas susikirtimas, ko pasėkoje 65 užmušti, apie 1000 sužeistu bei išplėšti visi vietos produktų sandėliai ir beveik visos krautuvės.

A. P.

LIETUVIAI LEGIJONIERIAI INDOKINIJOJE

B. VRUBLEVIČIUS

Tryliktosios brigados mūsų trečiasis batalijonas stovėjo Hock-Mon bažnytkaimyje apie 25 kilometrus nuo Conchinchino sostinės — Saigono. 1946 metais balandžio mėnesio vieną karštą ramią vasaros nakti mūsų štabo kuopa po ištisos dienos "medžioklės", išvargę, vos gyvi ilsėjomės nežmoniškam karšty. Azijos "karalystėje" tropikų klimatas tiesiog mums nepernešamas; drėgna ir karšta — dieną ir naktį. Todėl neįmanoma užmigti, o dargi ramybės neduoda moskitai — uodai, kurie prasiskverbdami pro tinklelius, nešdavo baisias ligas — maliariją ir kt. Taip mums bekovojant su karščiu ir uodais, staiga pasigirdo pavojaus šūviai. Visi šokome žaibo greitumu griebdamiesi ginklų ir laukėme įsakymo. Batalijono štabe gauta žinių, kad priešas — "viet-nahm" užpuolė mūsų 10-tos kuopos būrį-postą Couchy. Ten esą sužeistų, kuriuos reikalinga gabenti į ligoninę. Buvau tuo metu priskirtas prie pionierių būrio; turėjome sunkiuosius amerikiečių kulkosvaidžius 12,7 mm kalibro, pritaisytus ant automašinų. Greitai pasiruošę, su leitenantu Minard išvykome. Mūsų vorą sudarė: 5 automašinos su 4 kulkosvaidžiais ir sanitarine. Naktis tamsi, nors į aki durk. Tik prožektoriai švietė šiek tiek kelią. Pasiėmę iš posto 3 sužeistuosius, skubėjom toliau — į Saigono ligoninę (išgirdę mašinų ūžimą, viet-minhų partizanai paspruko). Važiavome pilnu greičiu, nes sužeistieji buvo reikalingi pagalbos. Aš stovėjau su paruoštu šaudyti kulkosvaidžiu, o prie manęs su šoviniais vokietis Bartsch.

Vos pavažiavome 10 km., priešas mus "pasveikino" šūviais, kurie pasipylė iš visų pusių. Pirmoji mašina sustojo, nes buvo padegtas motoras. Atrodo, priešo planas buvo pulti mūsų nestiprųjį postą, ten išskersti visus legijonierius, o vėliau, žinodami, kad tik tuo keliu turėsim vykti, laukė apsikasę ar į medžius įlipę kaip beždžionės. Žaibo greitumu vyrai iššoko, tik mes, kulkosvaidininkai, likome šaudyti. Nieko nematėme. Šaudžiau į dešinę, į kairę, priekin ir atgal be sustojimo. Nesigirdėjo nei riksmų, nei komandų. Pagaliau kulkosvaidis nebešaudė. Kas yra? Šovinių kaspino nėra — reikia naują įdėti. Pasilenkęs sugraibiau gulintį kraujuotą negyvą draugą ... Pataikė jam į galvą šūvis. Taip 20 metų vokietukas B., toli nuo savo tėvynės, baigė vargus už svetimus interesus. Tačiau nebuvo man laiko gaišti. Griebęs kaspiną, įdėjau ir viena ranka šaudžiau toliau. O vamzdis net raudonas nuo ilgo ir greito "atomiškojo" šaudymo, bet, deja, nebuvo laiko keisti jį. Šaudant nė nepastebėjau įsikarščiavęs, jog ir man peršovė kaklą pro kairį petį, ir mano automašina užsidegė. Dar iššoviau visą kaspiną ir vos vos jausdamas pavojų griebiau žuvusį vokietį, kad nesudegtų, šokau žemėn. Vos spėjau nušokti, sprogo mašina ir užsiliepsnojo apšviesdama aplinkumą, šoviniai, granatos sproginėjo — atrodė pragariška "simfonija". Galvojau sau — baigta, galas ir man ... Sukalbėjęs maldą "Sveika Marija", laukiau mirties, nes ir kraujas sruveno man per kaklą. Tik dabar pastebėjau ir pajutau skausmą. Po ilgo šaudymo visgi priešas pasitraukė, manydamas jog visi legijonieriai esam žuvę! Bet visdėlto kartais būna ir ... stebuklų. Laimei dar turėjau jėgų susirasti gyvuosius ir karininkui raportavau, kad turiu žuvusį Bartschą. (Pasirodo, ir jis pats — kuopos vadas — gavo kulką į šlaunį). Kautynių rezultatai: 3 nukauti, 6 sužeisti ir dvi automašinos sudegintos. Vos spėjęs atraportuoti karininkui, sukritau be sąmonės. Atbudau tik Saigone "cholon 415" ligoninėje po operacijos. Chirurgams pavyko mano kaklą "užsiūti". Deja, gysla buvo perpjauta, ir visam gyvenimui tapau "pusiau invalidu", ir kalbant man žodžiai netaisyklingai tęsiasi. Dažnai dėlto bekalbant su žmonėmis tenka raudonuoti, nesmagiai jaustis. Studijavau Prancūzijoje, konservatorijoje, 3 metus dainą ir muzikos meną, bet, deja, karjeros nepasiekiau teatre vien dėlto, jog ant scenos nervinuos ir žodžiai užsikerta. Ačiū Augščiausiajam, kad galiu dainuoti laisvai, be jokių vokalinių trūkumų.

●●●

Būdavo daug visokių tragiškų ir "juoko pro ašaras" įvykių būnant Indokinijoje per 2 su puse metų, bet savo dienorašty turiu užsirašęs tik įdomesnius ir mano paties pergyventus įvykius. Štai, dar keli.

Buvo 1946 m. rugpjūčio mėnuo. Mūsų 3-čio batalijono kuopa stovėjo kaimelyje Honck-Thon-Thai. Tada buvau susipažinęs su viena "Kongai" — mergaite, kurią laisvu laiku lankydavau ir mokiau ją lietuvių ir vokiečių kalbos. Vietiniai gyventojai nekentė prancūzų, o jautė simpatiją vokiečiams, kurių svetimšalių legijone buvo gausu — apie 59%. Atsilygindama ji mane mokė vietinės anamitų kalbos; na, ir dar išmokė kaip valgyti ryžius, žuvis ir kt. patiekalus. Keista buvo mums valgyti su "baquette", t.y. tam tikrais pagaliukais — kauliniais ar mediniais — be šaukštų, be šakučių ir be peilio.

Įdomūs visi jų papročiai. Pvz. budistai laidoja kinietį su džiaugsmu ir užkąsdami. Įdėdavo lavonui maisto, nes tikėjo į pomirtinį gyvenimą. Esą numirėlis pereina į gyvulį — jauti ir toliau gyvena. Todėl budistai nevalgo jaučių — šventi jiems. Dar anais metais vyravo lyg vergovė — pardavinėdavo moteris; pvz. tėvams užmokėdamas išnuomoji dukrą.

Taip mūsų draugystė truko du mėnesiu. Kartą jos brolis, manimi pasitikėdamas, prasitarė, ar aš nenorėčiau prisidėti prie jų slaptos laisvinimo organizacijos. Klausinėjo mane apie kariuomenę ir ar nenorėčiau pabėgti ir tapti "karininku"? Ką gi, susidomėjau jo kalbomis ir pažadėjau padėti ir net "prisijungti" prie sukilėlių — viet-minhų.

Užėjęs kitą dieną, radau daugiau žmonių: du japonus, vieną vokietį — II D. karo povandeninio laivo karininką Schmidt — ir tris vietinius. Tai buvo jų štabas. Mane pristatė kaip "patikimą". Na, ir pradėjome ruošti planą, kaip užpulti batalijoną ir sunaikinti ...

Grįžęs į dalinį, tuojau nuėjau pas kuopos vadą ir jam išdėsčiau viską. Išgirdęs mano išpažintį, kapitonas išbarė grasindamas už špionažus ir pan., bet nutarė laukti "svečių" pasiruošę.

Kitą dieną, prieš pietus, sutartą valandą nuėjau į pasimatymą, su savimi dar nusivesdamas draugą lietuvį Kuprinską. Jis, nesuvokdamas, klausinėjo kur, kas? Atsakiau jam, jog einame pas "kongai", o ten gausime išgerti "schumo" — ryžių alkoholio, kurį jis mėgdavo patraukti. Buvo jau 12 val. Nuvykę į vietą, radome visą štabą ir pilną ginkluotų kiniečių. Mano draugas K. vos neapalpo nuo staigmenos ir lietuviškai mane iškoliojo bepročiu už tokį žygį.

Deja, "mūsų draugai" pakeitė planus ir nutarė tuo laiku dar nepulti. Paaiškino, kad pirmiausia reikalingas įsakymas; turėjome nuvykti pas "bosą" Ho-Chi-Minho adjutantą. Nujautėme, kad esame pakliuvę į spąstus ... Nors nenoromis, buvome priversti su jais žygiuoti. Vingiuotais ryžių laukais ėjome tolyn, apsupti 6 ginkluotų palydovų. O saulė negailestingai kepino; mūsų gerklės taip išdžiūvo, jog užpykę negalėtume nė nusispjauti. Laimei dar, kad mums neatėmė mūsų ginklų. Aš turėjau amerikonišką pistoletą 9 mm, o draugas šautuvą, bet tuo tarpu negalėjome pasinaudoti, buvo pavojinga. Reikėjo laukti geresnės progos.

Draugas K. bežygiuojant tylomis man aiškino, kad neva jieškodami kišenėje cigarečių užsirūkyti, galėtume nuleisti šautuvą ir gal kaip nors stebuklingu būdu pajėgtume atsipalaiduoti. Tačiau vilties gyviems pabėgti buvo nedaug. Bežygiuodamas staiga mano draugas davė akimi ženklą, kad jam uždegčiau cigaretę. Jam gi "bejieškant" kišenėje, jo šautuvas "paslydo" nuo peties ir jis šovė į artimiausią kinietį, o aš pistoletu taikiau į kitus. Taip staiga ir netikėtai užklupti, sargai sumišo. Kol likusieji susigriebė, mes leidomės bėgti. Bėgome kiek kojos nešė. O jie vydamiesi mus "krikštijo" automatais. Kiniečiai basi vikresni, todėl greičiau bėgo šaudydami į mus. Mano draugas gavo kulką į petį — buvo pavojingai peršautas. Už km. pribėgome upeliūkšti — balas. Išlaužę bambukus — lazdeles į burnas kvėpuoti, pasinėrėme abu vandenyje. Laimei, mūsų sargai nepastebėjo ir nubėgo toliau. Turėjau vargo su draugu, nes visai nusilpo, kraujavo, reikėjo išlipus jį nešti. Nepamenu kiek km. ėjome abu nusilpę, kol sutikome prancūzų patrulių būrį; tuomet jau buvome išgelbėti.

Draugas išgulėjo 3 mėnesius ligoninėje. Mat, peršovė plaučius — tapo invalidu. Abu gavome pasižymėjimus "Croix-de-Guerre" — karo kryžius.

Ir daugiau panašių "šposų" nerizikavome. Elgėmės gan atsargiai.

VENUS
GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

JAV ir Kanados LF Bičiulių poilsio ir studijų savaitės,

įvykstančios rugpjūčio 5-12 dienomis Kanadoje, Wasagoje - Springhurste, programa

Bendroji tema: Mainonis ir mes savuose laikuose.

Sekmadienis, rugp. 5 d., 5 val. p.p.:
Stovyklos atidarymas,
Mainonio minėjimas,
Koncertas — montažas,
Susipažinimo vakaras.
Paskaitą skaito prof. Juozas Brazaitis. Koncerto — montažo programą išpildo stovyklaujančio jaunimo grupė, vadovaujama kun. B. Pacevičiaus.

Pirmadienis, rugpjūčio 6 diena:
"Filosofinis ir socialinis klimatas lietuviui intelektualui maironinėje praeityje". Pranešėjai kun. dr. A. Baltinis, A. Rinkūnas.
Vakare tradicinis jaučio kepimas.

Antradienis, rugpjūčio 7 diena:
Numatoma ekskursija į Midlandą — kanadiečių katalikų šventovę. Vakare rodomi praeitųjų stovyklų filmai.

Trečiadienis, rugpjūčio 8 diena:
"Bendruomenė ir kova dėl laisvės". Pranešėjai: dr. J. Sungaila, V. Vaitiekūnas, St. Barzdukas, J. Kojelis.

Ketvirtadienis, rugpjūčio 9 diena:
"Kūrėjas lietuvis anuo ir dabartiniu metu". Pranešėjai: J. Kralikauskas, dr. J. Grinius, T. Valius, A. Baronas.
Temstant literatūros vakaras. Dalyvauja J. Kralikauskas, A. Baronas, B. Pūkelevičiūtė, V. Proscevičiūtė.

Penktadienis, rugpjūčio 10 diena:
Tėvynės prisiminimo ir partizanų diena. "Padėtis Lietuvoje". Pranešėjai: inž. Miklovas, dr. J. Grinius, V. Vaitiekūnas, A. Baronas.
Sutemus — Partizanų vakaras.

Šeštadienis, rugpjūčio 11 diena:
"Filosofinis ir socialinis klimatas lietuvių akademiniam jaunimui ir intelektualams dabar Amerikoj". Pranešėjai: dr. A. Musteikis, dr. A. Damušis, G. Balčiūnas, Ž. Brinkienė, K. Skrupskelis.

Vakare — koncertas ir stovyklos uždarymas. Koncerto programą išpildo solistai: Vacl. Verikaitis ir Slava Žiemelytė, akomponuojant muzikui St. Gailevičiui.

Stovyklos kapelionu maloniai sutiko būti šv. Jono Kr. parapijos Toronte klebonas kun. P. Ažubalis.

Stovyklą ruošia JAV ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių Centro Valdyba. Stovyklos vadovas - koordinatorius dr. Vyt. Majauskas. Jam talkina V. Krikščiūnas, J. Andrulis, V. Aušrotas, V. Birieta ir A. Bumbulis.

Galimi maži pakeitimai programoje ir prelegentų - pranešėjų eilėse. Paskaitų ir vakarinių programų laikas ir vieta bus pranešama skelbimų lentoje prie Gerojo Ganytojo stovyklos — Springhurste. Tikimasi daug bičiulių bei svečių iš JAV ir Kanados.

Visi lietuviai, ypač atostogaują, kviečiami aktyviai dalyvauti paskaitose, vakarinėse programose, literatūros vakare ir koncerte.

Tenka priminti, kad LFB globoja tuo metu Springhurste vykstančią dailininkų — Pautieniaus, Petravičiaus, Valiaus ir Smalinskienės — darbų parodą.

LFB, CV Informacinis skyrius

Tremtiniai gali nesunkiai ir be eilės atvykti į JA Valstybes

Birželio 28 d. JAV prezidentas pasirašė kongreso priimtą įstatymą HR 8291, pagal kurį tremtiniams teikiamos ypatingos lengvatos atvykti į Ameriką. Faktinai šis įstatymas yra ne kas kita, kaip buvusio įstatymo PL 86648 galiojimo pratęsimas neribotam laikui. Pagal juos, tremtiniai gali atvykti į JAV be laukimo, be kvotos.

Skaičių, kiek kiekvienais metais galės atvykti į JAV tremtinių be kvotos, nustatys JAV vyriausybė specialiu susitarimu su JT Tremtinių komisaru. Praėtais dviem metais tą skaičių tremtiniai nepajėgė užpildyti. Gal dabar kaikurie tremtiniai lietuviai, esą Italijoj, Vokietijoj, Prancūzijoj vėl panorės savo emigraciją į JAV pradėti. Kelionpinigius nėra sunku pasiskolinti iš įvairių tarpt. šalpos organizacijų, o dokumentaciją sutvarkyti mielai padės BALFas.

BALFO DARBO METAI

Liepos 1 d. uždaromos BALFo apyskaitų knygos, suvedami balansai. Per metus laiko BALFo org-ja turėjo virš $80.000 pajamų grynais pinigais ir gavo arti milijono svarų gėrybių, kurios vertos per $200.000. Tremtinių mokykloms paremti surinkta per $25.000, kurie visi mokykloms ir buvo nusiųsti. Buvo gauta keletas šimtų dolerių privatiems siuntiniams. Visa kita buvo BALFo centro valdybos žinioje ir jos sprendimu panaudota šalpai. Metų gale susidarė centre likutis $610.

BALFo šalpos darbo metu bėgyje daugiausiai paramos atiteko V. Vokietijoje esantiems lietuviams; per $40.000 išleista lietuvių šalpai kituose kraštuose. Beveik visas JAV dovanotas maistas ir didžioji dalis BALFo gautų rūbų atiteko irgi lietuviams Vokietijoje. Tačiau per metus laiko BALFas supakavo ir išsiuntė "už jūrių marių už vandenėlių" 1096 individualias siuntas broliams lietuviams kaip Amerikos lietuvių dovanas, už ką buvo gauta šimtai graudžių padėkų.

BALFo VEIKSNIAI VASARĄ

BALFo pirm. kan. J. Končius važinėja po Europą, lanko ten tremtinius, kartu su BALFo įgaliotiniu derasi su vokiečiais dėl tolimesnės šalpos darbų V. Vokietijoje. Yra gautas leidimas aplankyti ir Lenkiją, tačiau ten ką nors išgauti ar suorganizuoti tikslesnę BALFo šalpą gana sunku.

Rugpjūčio pradžioje lietuviai, kartu su kitais tremtiniais, dalyvaus Romoje ir šv. Tėvui įteiks specialią dovanėlę: A. Tamošaitienės rankdarbį - gobeliną "Žemaičių senkapiai". Dėl įvairių priežasčių JAV lietuviai vyksta Romon paskirai. Tiesa, šv. Tėvui lietuviai dar įteiks ir Sibiro lietuvaičių maldaknygę, itališkame vertime ir specialiai irištą.

Kun. L. Jankus,
BALFo reik. ved.

Šlubuoja sanitarinė kultūra

Miesteliai blogai tvarkomi, trūksta žalumynų, švaros ...

Anot Lietuvos komunistinės spaudos, gyventojai savo kultūrą matuoja ne tik kinu, klubu, biblioteka, bet ir švaria, gražia buitimi. Kreipiamas dėmesys į apželdintas ir švarias sodybas, pirtis ir tvarkingus šulinius, švarias gyvulininkystės fermas. Lietuvoje, teigia vilniškė "Tiesa" nr. 114, esama gražiai sutvarkytų sodybų tokioje Mosėdžio apylinkėj, Anykščių raj., ir kitur. Sanitarinės kultūros, ypatingai kaime, reikalais, Lietuvoje rūpinasi visuomeninė sanitarinės apžiūros komisija. Ką ji atliko? Per praėjusius metus Lietuvoje įrengta apie 6000 naujų šulinių, pastatyta apie 350 pirčių, pasodinta milijonai vaismedžių medelių.

Atrodytų, kad visa Lietuva tik žaliuoja medžiais, sodais ir gėlynais. Tačiau, pasirodo, dar daugelyje Lietuvos vietų nesilaikoma sanitarinės kultūros, higienos taisyklių. Tų žalumynų daug kur trūksta, miesteliai blogai tvarkomi, trūksta švaros.

Pvz. Trakai ir jų apylinkės, jos laikomos kurortinėmis vietomis, tačiau kas gi pasirodo? Nors kasmet suplaukia tūkstančiai poilsiautojų, turistų, bet Trakų sanitarinė būklė — bloga. Miesto kiemai nešvarūs, purvini, trūksta šulinių, sanitarinių mazgų. Ne tik Trakų, bet ir gretimo Lentvario kiemai paversti ištisais sąšlavynais. Tai dar ne viskas — nešvarios, netvarkingos Trakuose valgyklos, apleistos pirtys, o ir tų pačių maža. Visos eilės kolchozų gyvulininkystės fermose pienas melžiamas nešvariai, melžtuvės plaunamos netinkamam vandeny.

Trakų rajonas — ne vienintelis apsileidęs sanitarinės kultūros požiūriu. Su panašia padėtimi dar susidursime ir Eišiškių, Radviliškio, Skaudvilės ir kituose rajonuose. Pasirodo, kad už gražią buitį niekas nekovoja ir vis laukiama, kad visas rūpestis turėtų atiteksti medicinos darbuotojams. Jie ... nesirūpina ir dabar šaukiama, kad jiems į pagalbą turėtų šokti partiniai organai, profesinės sąjungos ir ypatingai jaunimas. Vis tikimasi, kad atsiras daugiau Mosėdžio pavyzdžių.

E.

Kritika Maskvoje

Iki šiol komunistų remiami taikos kongresai sutraukdavo delegatus iš Vakarų, kurie, nuvykę Maskvon, kritikuodavo tik savo krašto vyriausybes.

Šiais metais vykusiame taikos kongrese Maskvoje prof. D. Pontius iš Čikagos Roosevelt universiteto išsiskyrė sava kritika. Kalbėdamas apie nusiginklavimą, jis kaltino Sov. Sąjungą dėl anksčiau pradėtų atominių bandymų, abejojo Sov. Sąjungos noru nusiginkluoti ir pareiškė, kad Rusija taip pat yra kolonine valstybė.

Profesoriui plojo daugelis Vakarų atstovų, o taip pat ir neutralistų. Nors profesoriaus pasakytos mintys nieko nepakeis, tačiau kalbos laisvės pavyzdys gali užkrėsti ir kitus anoje pusėje geležinės uždangos.

V. K.

Kaip pradžiuginti lietuvių visuomenę?

Rašo J. KUPRIONIS,
Ruston, LA., JAV

"TŽ" 26 n-ry Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. J. Sungaila pasidalino su skaitytojais turimais gražiais planais ir užsimojimais. Kartu iškėlė susirūpinimą lietuviško gyvenimo negerovėmis. Negerovių yra įvairių. Jų tarpe yra, vadinamas, mūsų politinis susiskaldymas.

Šiuo atveju įėjome į savotišką fazę: visi žinome ir matome, kad tai negerai, kad susiskaldymas žalingas ir niekam negali atnešti naudos nei dabarty nei ateity. O tačiau, lyg į kokias miglas patekę, lyg kokios stichijos vedžiojami beuojame, ant vietos trepsime; nei pirmyn nei atgal. Susidarė padėtis, kad net bijom to klausimo atvirai kelti, kad kas nors dar labiau nesupyktų. Kiti tariasi radę išeitį: užkast ginčo kirvį. Bet tas kirvis ne tos rūšies, kad užkastas sunyktų: jis yra gyvas ir turi vėžio ligos charakterį, jis nuodija visą organizmą. Tiesa, daugelis tokiems dalykams darosi nebejautrūs. Bet ir tas ženklas mūsų nedžiugina, nes dauguma tokių tampa nebejautrūs visam, kas lietuviška.

LB vadovybės pastangos jieškoti kelių šiai negerovei pašalinti yra sveikintinos. Šios kaip nesrovinės, visus lietuvius apjungiančios, bent pagal savo idėją, institucijos vadovybė yra visai kompetentinga tokios iniciatyvos imtis. Iš dr. J. Sungailos pareiškimų matyti, kad buvo daryta eilė pastangų, tik jos nedavė teigiamų rezultatų. Gaila.

Jei esame pasiekę darnos šalpos srityje — turime BALFą, jei be didesnių nesutarimų puoselėjame ir gal net plečiame kultūrinę veiklą, dėka, palyginti, naujos institucijos — LB, tai ir politinėj veikloj būtina prieiti prie darnos. To pasiekus, beliktų lietuvišką veiklą apvainikuoti visų trijų pagrindinių sričių — kultūrinės, politinės ir šalpos viršūnių apjungimu į vieną koordinacinį organą. Jam gal pavyktų susidaryti vyriausį lietuvių visuomenės autoritetą, galintį tarti lemiantį žodį esminiuose dalykuose.

Kaikurios nesėkmės

LB vadovybė ir toliau turėtų jieškoti kelių prie šio tikslo. Tačiau pastebėtina, kad iki šiol jos atsakingesnių asmenų naudoti metodai reikalingi modifikavimo. Nežiūrint gerų intencijų iš LB pusės, jos iki šiolinės pastangos pasiekti darnai dažnai baigdavosi priešingais rezultatais. Pažvelkime į kaikurias.

1. Dažnai sukuriami momentai, kurie sudaro įspūdį, kad LB siekia užimti ir politinės veiklos sritį. Gal kada taip ir bus, gali jai tekti šią sritį perimti, bet prie dabartinės padėties tokios pastangos tik sukelia nesusipratimus. Pvz., kad ir pastarasis vizitas į JAV prezidentūrą.

2. Kaikurie LB vadovaujantieji asmenys, iš vienos pusės gražiai veikdami liet. visuomenės vienijimui po LB vėliava, kita ranka remia "veiksnius", iš kurių kaip tik daugiausia susiskaldymo ir nedarnos sėkla imasi.

3. Paminėtini ir dr. Sungailos vienybės jieškojimo metodai. Pagal juos atrodo, kad reiktų labiau stebėtis, jei kas teigiamo būtų pasiekta, negu dėl nepasisekimų. Tik pažiūrėkime. 1960 m. PLB valdyba darė žygių sukviesti liet. politinių veiksnių, diplomatų tarnybos ir didžiųjų org-jų atstovų konferenciją pasisakyti prieš Lietuvos engėjų melą. Konferencija nepavyko, nes viena iš bendrinių org-jų — ALT atsisakė dalyvauti, patraukdama į tą pusę ir VLIKą. Įsidėmėtina, kad politiniame reikale atsisakė dalyvauti institucijos, kurių politinė veikla yra tiesioginiu uždaviniu. Tačiau, kiek prisimename, toji konferencija buvo šaukiama tais pat pagrindais, kaip ir vėlesnis bandymas, kuris irgi nedavė teigiamų rezultatų.

Tas vėlesnis, kaip dr. J. Sungaila painformavo, buvo toks. Bandyta sudaryti **vienybės reikalui studijuoti komitetas** (mano pabraukta) iš PLB, VLIKo, Fronto Bičiulių ir Nepriklausomybės Talkos atstovų. Pažvelgus į šį sąstatą, nesunku suprasti jo nenuoseklumą, taigi ir nepasisekimą. Jame dvi bendrinės institucijos ir dvi partinės grupės. PLB čia būtų daugiau kaip arbitro vaidmeny. Tai labai gražu ir tvarkoj. Bet gi apgailėtinon padėtin norėta pastatyti dr. Trimaką, kaip VLIKo pirmininką. Jam ir bėda suversta dėl komiteto sudarymo nepasisekimo. Aš manau, kad kiekvienas iš mūsų, gal net ir pats dr. Sungaila, būdami dr. Trimako vietoj, ne kitaip būtume pasielgę, t.y. atsisakę dalyvauti. Kodėl? Dr. Trimakas oficialiose derybose galėjo dalyvauti kaip Ūkininkų Sąjungos atstovas, kurią jis atstovauja VLIKe. Pati VLIKo institucija nėra kokia pavieni atskira grupė. Tai bendrinė demokratiniais pagrindais besitvarkanti ir visus apimanti liet. politinė og-ja. Jos charta ir durys atidarytos visiems be jokių sąlygų. Jai priklauso dauguma politinių arba politika besiinteresuojančių grupių. Taip pat didelė lietuviškiems reikalams gyvos visuomenės dauguma šią instituciją remia. Visiems mums privalu teikti jai reikiamą respektą, nes tik vertindami savas institucijas, suteikiame joms daugiau orumo, ir tuomi jas, ir patys save, stipriname. Ir atvirkščiai, jei VLIKą pradėsime žeminti, teduodami vertės tik tiek, kiek atskirai pavienei grupei ar partijai, ir versime, kad jis nusilenktų ir priiminėtų kiekvienos pavienės grupės diktuojamas sąlygas, tai koks iš jo bebūtų VLIKas?

Nesutarimo esminiai pagrindai. Galima šį klausimą imti ir iš kito taško. Sakykim, kad dabar ne laikas ir nevieta varinėtis dėl ambicijų ar kompetencijų, ar dėl to, kuri grupė kokį svorį turi. Pažiū-

(Nukelta į 6 psl.)

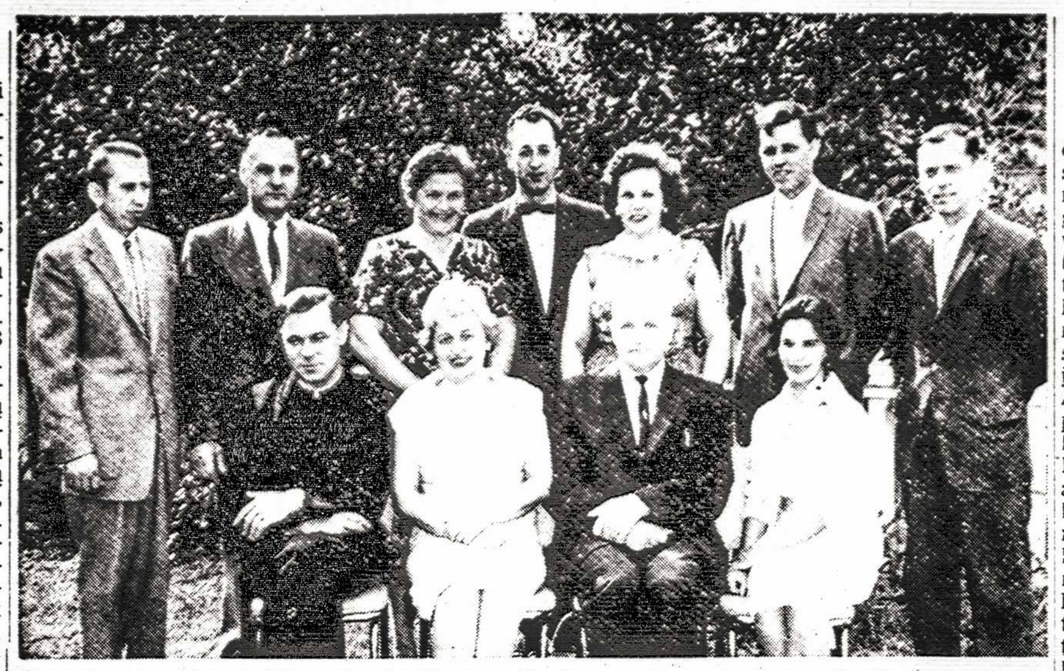

IX-tai Kanados Lietuvių Dienai Ruošti Windsore Komitetas. Iš kairės dešinėn sėdi: Windsoro lietuvių klebonas kun. V. Kaleckis, E. Butavičienė — apylinkės v-bos pirm ir LD ruošti k-to sekretorė, M. Kizis — LD ruošti k-to pirm. ir apyl. v-bos sekr., dailininkė Žebrauskaitė-Weir — LD ruošti k-to meno parodos organizatorė. Stovi iš kairės dešinėn: S. Kazlauskas — LD ruošti k-to narys, V. Lorentas — apyl. v-bos vicepirm. ir LD ruošti k-to narys, E. Puidienė — LD ruošti k-to narė liet. evangelikų pamaldoms ruošti, V. Kačinskas — apyl. v-bos ižd. ir LD ruošti k-to narys, D. Kraniauskienė — apyl. v-bos narė kult. reikalams ir LD ruošti k-to narė, R. Dumčius — sporto vadovas, A. Butavičius — baliaus reikalų vadovas. Nuotraukoje trūksta: B. Badikonytės — studentų suvažiavimo organizatorės, J. Sodaičio — meno reikalų vadovo ir R. Puidos — nakvynių ir patalpų reikalams vadovo.

Keturių dailininkų parodą Wasagoje atidarant

Rugpjūčio 4 d. Wasagoje atidaromoje meno parodoje dalyvauja keturi lietuviai menininkai.

Telesforas Valius yra vienas iškiliausiųjų grafikų. Savo kūriniais jis dažnai garsina lietuvių vardą kitataučių tarpe. Visa eilė meno muzėjų, galerijų ir privačių kolekcijonierių yra įsigiję jo darbų. Už savo darbus Kanados meno muzėjuose jis yra gavęs augščiausią pripažinimą.

J. Valiaus darbai pasižymi dideliu originalumu, paprastumu, dinamiškumu. Dailininkas eina su laiko dvasia — moderniojo meno keliu.

Šalia grafikos, Wasagos parodoje T. Valius dar išstato idomias spalvotas tipografijas ir piešinius.

Tapytojas Juozas Pautienius priklauso prie eilės mūsų judriųjų ir kūrybingųjų menininkų. Jo paveikslų parodos, suruoštos Los Angeles, Čikagoje, Clevelande, Niujorke ir kitur, susilaukė gražaus pasisekimo.

Dailininkas už savo "Kanados žiemą", kurią išstatys ir Wasagos parodoje, yra gavęs meno premiją, kurią suteikė All Illinois of Fine Art, Inc. dailininkų jury komisija. Premija buvo duota už originaliausią tapybos techniką. Paveikslas buvo atrinktas šimto dailininkų parodoje Čikagoje. Tapytojas J. Pautienius savo paveikslus kuria su plieniniais peiliukais.

Wasagos meno parodoje jis išstato visą eilę Mėlynųjų kalnų peisažų, gėlių ir kt. darbų, kuriuose justi didelis priartėjimas prie abstraktinio meno sprendimų. Visdėlto daugumoje šio menininko darbai atlikti impresionistinėje dvasioje.

Grafikas ir tapytojas Viktoras Petravičius taip pat turi tarptautinių meno laimėjimų. Vienas ryškiausiųjų jo laimėjimų be abejonės buvo Čikagoje, kai vienoje rinktinėje meno parodoje už grafikos darbą, vaizduojantį Lietuvos gyvenimą, jis gavo premiją iš pasaulyje garsaus Art Institute of Chicago.

Wasagos meno parodoje V. Petravičius šalia grafikos darbų dar išstato aliejinę tapybą. Tai, be abejonės, yra maloni staigmena, nes dailininkas iki šiol dažniausiai išeidavo tik su grafika.

Jauniausioji parodos dalyvė Stasė Smalinskienė, šiuo metu bestudijuojanti meno mokslus Detroite, priklauso lietuvių ir amerikiečių meno sąjungoms. Ji dalyvavo Detroite, Čikagoje ir kitur ruoštose parodose.

S. Smalinskienė šioje parodoje reprezentuojama peisažu ir natiurmortu.

Parodoje numatyta išstatyti arti 60 įvairių darbų.

Dailininkų auka Lietuvių Fondui

Lietuvių Fondas kaskart vis stiprėja, gaudamas daugiau rėmėjų. Tuo duodama gerų vilčių, kad mūsų užsibrėžti tikslai nenueis veltui. Šiomis dienomis LF valdybą pasiekė džiugi žinia, kad kaikurie dailininkai nutarė konkrečiai įsijungti į LF rėmimą, paaukodami savo kūrinių.

Kanadoje, Wasagoje, netrukus atidaromoje meno parodoje dail. Viktoras Petravičius ir dail. Juozas Pautienius paskyrė minėtam tikslui du įspūdingus savo darbus. Pirmasis paveikslą "Dvylika brolių juodvarniais skraidančių", o antrasis — "Mėlynieji kalnai". Laimės keliu šie meno kūriniai bus išleisti lankytojams, o gauti pinigai perduoti Lietuvių Fondui.

Tikrai džiugus faktas, kad mūsų dailininkai, būdami finansiškai neperstipriausi, įsijungia į LF pinigų telkimą. Tiktai bendromis pastangomis atsieksime to didelio tikslo — suorganizuoti didelį L. Fondą lietuvybės ir Lietuvos reikalams.

LF valdyba

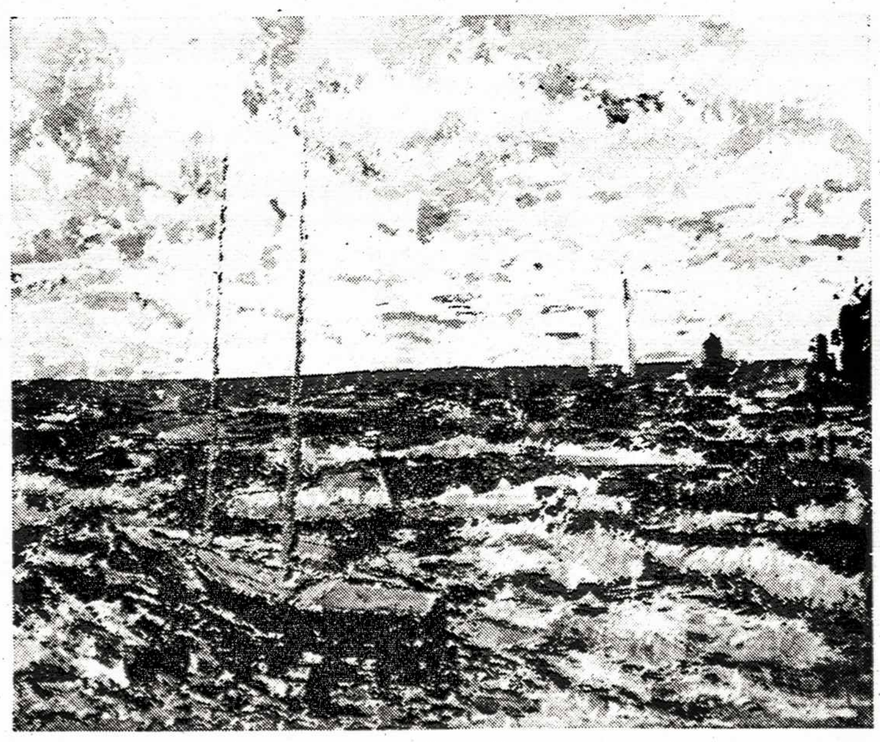

J. Pautienius Wasagos paežerė Vienas iš meno parodos Wasagoje eksponatų

NERVINĖ ĮTAMPA – DAUGELIO SKAUSMŲ PRIEŽASTIS

Medicina neseniai su visu įkarščiu metėsi į žmogaus jausmų pasaulį. Kaip visur, taip ir čia atsirado kraštutinių teorijų. Vieni ligas skirsto į funkcionalines, nervų padarinį, ir organines, sukeltas bakterijų, auglių, aiškiai matomų ir apčiuopiamų dalykų. Kaikurie psichiatrai tvirtina, kad nėra jokių funkcionalinių ligų, visos yra organinės. Nors nervų įtempimo sukeltų skausmų priežasties negalima matyti mikroskopu, skausmas yra tiek pat tikras, kaip ir nulaužus koją ar ranką. Nežiūrint ar žmogus sąmoningai ar nesąmoningai sau ligą "įsikalba", nervai, muskulai ir kiti organai reaguoja taip pat organiškai, kaip ir prie kitų ligų. Psichiatrui net tas pajuokiamas hypochondrikas, su savo nežmonišku užuojautos noru, yra savos rūšies neurotikas, reikalingas pagalbos. Visa bėda, kad jis vaikšto ne pas tuos gydytojus.

Ypatingai reikia susirūpinti, kai neurozės simptomus pradeda rodyti vaikai. Lietuvių tarpe viena neurozės priežasčių vaikų tarpe yra nesusikalbėjimas su tėvais ta pačia kalba. Kaip gali vaikas jaustis namuose laimingas, gerai susiklijavusios šeimos narys, jei jis nesupranta, ką tėvas ir motina tarp savęs kalba. Man teko matyti tokių vaikų su visais neurotiko simptomais, kurie stovi paniurę, neprataria nė žodžio, kalbinami spardo koja iš visų pusių kokį nors baldą, arba konvulsingai įsitvėrę laikosi net žnybdami motinos rankos. Tai vis todėl, kad jie nieko nesupranta, apie ką čia kalbama.

Yra gydytojų, kurie ir dabar sako, kad tokios rūšies ligonis "all he needs is a good kick in the pants". Kaikuriais atvejais gal gali pagydyti ir "kick in the pants", bet kartais reikalinga rimta profesinė pagalba. Tokios rūšies profesionalų yra labai daug, ir žmogus nebegali net susigaudyt, kaip ir ką reiškia tos jų profesijos. Pradedant psichiatrais bei psichoanalistais ir baigiant "marriage councelors", visi turi jau gatavai tavo problemas išanalizavę. Prisitaikyk tik formulę ir būsi sveikas.

Psichiatrai žiūri labai kritiškai į visus tokius profesionalus, kurie gydo žmonių dvasines problemas nieko neišmanydami apie jų kūno anatomiją. Tokie gydytojai stengiasi visas nerviškas ligas suvesti į freudiškas teorijas. Atseit, suranda, kad žmogus jaunystėje turėjo tokį ir tokį pergyvenimą, ergo, dabar tokios ir tokios pasekmės. Deja, labai dažnai žmogus žino gerai ir pats, kas jį graužia, bet yra bejėgis tą situaciją pakeisti. Čia niekas kitas tik jis pats gali sau geriausiai padėti, susirasdamas tinkamų pramogų, užsiėmimų. Geras poilsis gamtoj, visiškas pakeitimas sąylgų — vis tai geriausi vaistai. Žinoma, jei žmogus, įtemptai dirbęs visą savaitę kovodamas dėl pozicijos ir pripažinimo, išvažiavęs savaitgalį į vasarvietę vėl kovos dėl pripažinimo, per dienas ir naktis gražindamas ir gerindamas savo vasarvietę, kad tik geriau už kitus pasirodytų, tai vargiai ar jam toks poilsis ką padės.

Baigiant dar trumpai reikia suminėti chiropraktus ir osteopatus. Chiropraktai nėra gydytojai, jie apie tris metus studijuoja anatomiją ir labiausiai koncentruojasi į nervus. Geras chiropraktas psichozmatiniams skausmams palengvinti galėtų daug padaryti. Jie savo istorijoj turi nuostabių išgydymų, nes kaip jie seniai tvirtina, ir gydytojai dabar pripažįsta, daugelis ligų vienaip ar kitaip surištos su nervais, nervo suspaudimu, nuo dvasinės ar kitokios įtampos ir pan. Visa bėda, kad jų tarpe yra daug nesąžiningų net neišmanančių žmonių, kurie po karo persimetė į šią profesiją, kad greitai pasidarytų pinigo.

Osteopatai yra medicinos darbuotojai, kurie tiki, kad žmogų operuoti ir pjaustyti yra pati blogiausia išeitis. Jie tvirtina, kad daugelio operacijų ir kitų ligų galima išvengti raumenų, nervų ir kaulų manipuliacijom. Labiausiai jie koncentruojasi į stuburkaulį. Jų teorijos yra labai imponuojančios, ir jei jie kaikuriais atvejais negalėtų padėti, tai neturėtų ir pakenkti. Kad jie čia nepripažįstami kaip medicinos profesija — yra grynai gydytojų profesinės konkurencijos baimė.

Bima

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Šiais metais, prez. Kennedžiui paskelbus, Pavergtųjų Tautų savaitė vyko JAV-bėse liepos 15-21 d. Ji atkreipė netik JAV gyventojų, bet ir plačiojo pasaulio visuomenės, jos politinių sluogsnių, spaudos dėmesį. Ši savaitė 1959 m. liepos mėn. vienbalsiai buvo įrašyta į JAV kongreso įstatymą (ist. 86-90) ir kasmet minima atitinkamai ją paskelbus JAV prezidentui. Šiais metais prez. Kennedy kreipėsi į visus amerikiečius pasisakyti už tautų teisingus siekimus atgauti nepriklausomybę ir žmogaus laisves. Kaip nurodė prezidentas, savivaldos ir žmogaus laisvės principai — tai plačiai žinomi idealai ir drauge bendrasis žmonijos likimas. Ryšium su PT savaite atitinkamą atsišaukimą paskelbė vadovai šių už laisvę pavergtiems kraštams kovojančių organizacijų: Pavergtųjų tautų draugų Amerikoje organizacijos, Rytų ir Vidurio Europos kilmės amerikiečių s-gos (jos pirm. prel. J. Balkūnas) ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimo. Pagrindinės PT savaitės iškilmės vyko liepos 15 d. Niujorke. Šalia iškilmingų pamaldų dviejose miesto bažnyčiose (jų tarpe šv. Patriko katedroje) tūkstantinė minia laisvės siekius ir protestą prieš kolonializmą demonstravo prieš JT pastatą.

Pusiau stiebo nuleistos plevėsavo devynių pavergtų tautų vėliavos, skambėjo tautų himnai, kalbą pasakė PET seimo pirm. vengrų politikas Ferenc Nagy. Jis pasisakė prieš teigimus, esą, pavergtųjų tautų klausimas esąs neaktualus ir atkreipė dėmesį į sovietų ūkio krizę. Prie šios krizės žymia dalimi prisidėjo pavergtųjų tautų žemdirbių-kolchozininkų pasipriešinimas bolševikiniam režimui. Liepos 17 d. savaitės manifestacijos Niujorke vyko ir prie miesto rotušės, prie vėliavų budėjo JAV karinė sargyba. Kalbėjo tautų atstovai ir perskaitytos gubernatoriaus ir burmistro proklamacijos. Savaitė paminėta ir visoje eilėje kitų JAV miestų, ji rado atgarsį didžiuosiuose JAV laikraščiuose, radijo pranešimuose. E.

SUKAKTUVINIAI METAI LIETUVOS SPORTE

K. BARONAS

Praeities faktų iškraipymas

Tendencingas Vilniuje leidžiamas laikraštis "Sportas" labai dažnai stengiasi pačiom juodžiausiom spalvom nupiešti nepriklausomos Lietuvos sportinį gyvenimą, arba nutylėti apie gražius laimėjimus trumpame laisvos tėvynės laikotarpyje, lyg tai būtų "ponakties" staiga atsiradę Kaune Kultūros Rūmai, aikštės, halės, stadijonai Vilniuje ir t.t.

Tiesa, kiek nustebino tilpę keli straipsniai apie Lietuvos krepšinio keturiasdešimtmetį, trumpai paminint Lietuvos pergales Europos pirmenybėse. Deja, ir čia neišvengta tendencijos, nenurodant žaidėjų pavardžių, nutylint, kad dalis tų žaidėjų yra pasitraukusi į Vakarų pasaulį, kad St. Šačkus ir Leščius-Leščinskas yra grįžę iš Sibiro į Lietuvą su palaužta sveikata. Nors ir stengdamasis Lietuvos sportinę praeitį nutylėti, okupantas visdėlto nebegalėjo tylomis praeiti pro kelias reikšmingas šių metų sportines sukaktis. Ta proga "Sporte" tilpo ilgesnis Alg. Bertašiaus straipsnis "Tokie buvo pirmieji mūsų žingsniai" ("Sportas", 1962 m. birželio 7 d.).

Kadangi straipsnyje yra daug praleidimų bei klaidų, pravartu ties ta tema kiek ilgiau sustoti.

Lietuvos sportas caro laikais

A. Bertašius pradžioje sako, kad sportas Lietuvą pasiekė vėliau, negu kitus carinės Rusijos miestus (Peterburgą, Maskvą, Charkovą), kur jis buvo pažįstamas apie 1907-1908 metus. Tačiau užmirštama, kad XIX šimtmečio pabaigoje ir XX š. pradžioje Lietuvoje negalėjo būti kalbos netik apie betkokį organizuotą sportinį gyvenimą, bet ir kultūrinį, tautinį ar ekonominį, nes Muravjovas prilygo šių laikų Kremliaus valdovams. Tik atgavus spaudos laisvę, gavus daugiau teisių po susirėmimų su caro žandarais ir kazokais (vilniškis "Sportas" tai nutyli!), pradėta galvoti apie sportą. Nėra kalbos, kad straipsnio autorius galėjo prieiti prie archyvų Vilniuje ir Kaune, tad ir jo teigimą, kad 1911 m. rugsėjo 4 d. Kaune įvyko pirmosios futbolo rungtynės, kad tūlas carinės armijos karininkas Petrauskas buvo jų organizatorium, reikia priimti už gryną pinigą. Nebuvo reikalo Alg. B. liesti "Sokol" organizacijos Kaune ir Vilniuje, nes tai buvo lenkų organizacija, kuri sporto priedangoj "kultivavo" tik politiką ir karinį apmokymą. Jos įsteigimą Lietuvoje 1907 m. negalima laikyti Lietuvos sportinio gyvenimo užuomazga.

Toliau Alg. Bertašius pažymi, kad pirmosios tarpmiestinės futbolo rungtynės įvyko prieš 50 metų tarp Kauno ir Vilniaus, pasibaigusios sostinės pergale pasekme 10:5, o tais pačiais metais Kaune buvo ir pirmosios tarptautinės rungtynės tarp Kauno ir Eitkūnų, laimėtos svečių iš Rytprūsių 3:0.

Gaila, kad Alg. Bertašius nepažymėjo apie pirmą visoj carinėj Rusijoj sportinį vadovėlį, išleistą Vilniuje Zavadskio spaustuvėje. Šis vadovėlis priklauso prie Lietuvos sportinio gyvenimo užuomazgos.

Pokario metais

I D. karas sutrukdė sporto plėtotę Lietuvoje, ir tik paskelbus Lietuvos nepriklausomybę ir bent kiek išvalius kraštą nuo priešų, pradėta vėl judėti.

Čia Alg. Bertašius kaltina atsikuriančią Lietuvos vyriausybę, kad ji nekreipusi jokio dėmesio į sportą. Deja, jis užmiršta, kad Lietuva tuo metu kėlėsi iš griuvėsių, kad kraštas buvo nualintas vokiečių, lenkų ir bolševikų, kad gražiausias ir stipriausias atžalynas buvo frontuose su ginklu rankose. Tačiau, nežiūrint visų kliūčių, 1919 m. gegužės 18 d. Kaune buvo sušauktas steigiamasis sporto sąjungos susirinkimas. Alg. B. negalėjo to fakto nuslėpti.

Karo šūviams tebeaidint, Vytauto kalne vyko treniruotės, ir 1919 m. liepos 13 d. surengta pirmoji sporto šventė. Kuklios pasekmės (augštis — Šembergas 1,48 m., šuolis su kartimi — Markevičius 2,52 m., bėgimas 60 m. — Garbačiauskas 9 sek., antras Oleka — 10,5 sek.), tačiau pirmosios sporto kregždutės pasiekė Lietuvos padanges susukdamos savo lizdus.

Sukaktuviniai metai

Rašydamas apie nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, Alg. Bertašius kiek daugiau iškelia LFLS organizaciją, suvaidinusią "buržuaziniais" laikais vadovaujantį vaidmenį (o kur LGSF, JSO, Šaulių s-gos ir kt. organizacijos?), tačiau jis nemato gražesnių prošvaisčių, vis smerkdamas Lietuvos vyriausybę, esą nedavusią jokios paramos sportininkams.

Iš Kauno pirmosios sėklos pasiekė Suvalkiją, kur 1921 m. buvo sužaistos futbolo rungtynės tarp Vilkaviškio ir Marijampolės (laimėjo Vilkaviškis 3:0), o tų pačių metų spalio 30 d. Kaune LF LS nugalėjo Vilkaviškį 6:0. Po futbolo sekė krepšinis (Stp. Darius pirmas mokytojas), lengvoji atletika, boksas.

Šiemet sueina keturiasdešimt metų nuo pirmųjų oficialių Lietuvos futbolo pirmenybių, kuriose dalyvavo 10 komandų, o birželio

(Nukelta į 6 psl.

Pirma į Maskvą, o po to – į Helsinkio festivalį

Vilniaus radijo pranešimu, liepos 15 d. į Maskvą traukiniu išvyko Lietuvos jaunimo atstovai —jie visos Sovietų Sąjungos komjaunimo delegacijos sudėtyje dalyvaus 8-me pasauliniame, komunistų organizuojamame, jaunimo ir studentų festivalyje Helsinkyje, Suomijoje (jis buvo atidarytas liepos 28 d.). Drauge išvyko ir Lietuvos komjaunimo sąjungos c. komiteto pirmasis sekretorius A. Česnavičius ir Vilkaviškio rajono kolchozo "Į komunizmą" v-bos pirm. pav. D. Marčiulionis. To paties radijo pranešimu, rugpjūčio mėn. pradžioje, kai vyks festivalio uždarymo iškilmės, į Helsinkį iš Lietuvos išvyksianti ir 18 žmonių "jaunųjų turistų grupė".

Lietuvoje paruoštos ir dovanos - suvenyrai festivalio dalyviams ir čia pirmoje eilėje minimi Alžerijos, Afrikos krantų ir Kubos delegatai. Jiems numatoma įteikti lietuvaičių rankomis išaustos tautinės juostos, liaudies meistrų sukurtus medžio raižinius bei skulptūras, knygas ir albumus apie Lietuvą.

E.

Iš Sov. Sąjungos ir satelitinių kraštų

ATSILIKĘ DERLIAUS DARBAI, KATASTROFINĖ PADĖTIS KAZACHSTANE

Visur Sovietijoje žymiai atsiliko derliaus nuėmimo darbai ir skaitomasi su galimais nuostoliais. Dabar iš Sovietų Sąjungos gautomis žiniomis įvairiose sovietų respublikose į derliaus darbus siunčiami ir miestų gyventojai, jų tarpe studentai ir moksleiviai. "Kasachstanskaja Pravda" žiniomis, dėl buvusių liūčių, dėl žemės ūkio mašinų bei darbininkų trūkumo žymiai padidėjo laukuose piktžolės. Kaikuriais atvejais dėl piktžolių kviečių derlius bus mažesnis 60%. Liepos 1 d. plėšinių srityse nebuvo įmanoma panaudoti 35.000 traktorių ir 25.000 kombainų. Tai ir vėl žymiai kenkė derliaus nuėmimo darbams. Dėl sunkių sąlygų iš plėšinių sričių pastebimas nuolatinis darbo jėgos mažėjimas.

E.

LIETUVOS ŽYDĖ ŽURNALISTĖ PAGARSĖJO VOKIETIJOJE

Hamburgo radiofono pakviesta, Izraelio žurnalistė Vera Eljaševaitė neseniai V. Vokietijoje turėjo pasikalbėjimą su vokiečių politikais, dvasininkais, profesoriais, karininkais, studentais ir kt., ir parengė televizijos programą, vėliau perduotą Vokietijoje. Šioji programa sukėlė daug atgarsių, palankių ir neigiamų atsiliepimų. Organizuoti ir gausingi susirinkimai — diskusijų vakarai su Izraelio žurnaliste. Spaudos informacijomis, ligi karo ji gyvenusi Kaune, vėliau, būdama 13 metų, buvo deportuota ir jai pavyko išlikti gyvai, vėliau išemigruoti į Izraelį.

E.

GOODMANAS, DŽAZAS IR LIETUVA. — Sovietų Sąjungoje kelias savaites gastroliavęs amerikiečių B. Goodmano džazo orkestras atkreipė visuomenės dėmesį, koncertą aplankė ir Chruščiovas. Vokiečių spauda pastebėjo, kad Goodmano motina esanti kilusi iš Lietuvos.

E.

Pavergtoje tėvynėje

NESENIAI IŠ LIETUVOS ATVYKUSIO PASAKOJIMU, kolchozininkams šiuo metu esanti vienintelė atgaiva: pakeikti Staliną. Jį, esą, visi keikia (tuo pačiu, žinoma, ir visą komunistinę santvarką) atviromis burnomis ir už tai niekas jų nebaudžia. Kai Chruščiovas Maskvoje suniekino Staliną ir jo mumiją išmetė iš Lenino mauzolėjaus, į Klaipėdą atvažiavę traktoriai nuversti Stalino statulos. Traktoriams statulą verčiant, begriūnantį Staliną pamatę pro šalį einą raudonarmiečiai. Jie, žmonėms girdint, ėmę garsiai šaukti: "Laikykis, Juozai, nepasiduok!" Tačiau "Juozas" pasidavęs, ir statula buvusi nuversta . . .

IŠ GIMTOSIOS SODYBOS — Į KUMETYNĄ

Sao Paulo mieste, Brazilijoje, leidžiamas savaitraštis "Mūsų Lietuva" Nr. 671 paskelbė tokį iš Lietuvos gautą laišką: "Artinas Velykų šventės, bet jos mums nėra linksmos. Neseniai mūsų tėveliai ir visoje apylinkėje gyvenantieji žmonės gavo pranešimą, kad iki birželio mėn. pabaigos turi palikti savo gimtus namus ir persikelti į nurodytą bendrą gyvenvietę. Tėveliai labai pergyvena. Jie čia praleido visą savo gyvenimą, mus užaugino ir tikėjosi savo gimtuose namuose numirti. Dabar netenka to".

JAU IR PLAKATAI PRENUMERUOJAMI . . .

Stiprinant partinę propagandą, dabar Lietuvoje paskelbtas ir plakatų prenumeravimo mėnuo. Dabar kiekvienas kolchozas, mokykla, klubas ir pan. galėsią prenumeruoti politinės, žemės ūkio ir kitokios tematikos plakatų serijas. Prenumeratoriai plakatus gausią paštu. Šiais metais numatomi tokio turinio plakatai: "Didžiosios spalio 45 metinės", "Mūsų darbas ir širdys — komunizmui", "Aš už kaupiamąsias" ir pan. E.

ŽEMAIČIŲ ŠVENTĖ TIES PLATELIŲ EŽERU IR... SILOSAS

Jau penktą kartą prie Platelių ežero liepos mėn. įvyko tradicinė žemaičių šventė. Dalyvavo Kretingos, Mažeikių, Skuodo, Telšių, Varnių ir kt. rajonų bei kaimyninių Latvijos sričių darbo žmonės. Buvo atsilankęs ir Lkp ck sekr. Barkauskas, kultūros min. Banaitis, komp. Kaveckas ir kt. Ties Platelių ežeru vyko karnavalas, skambėjo ne tik lietuvių, latvių, bet ir kitų "broliškų tautų" dainos. Svarbiausia, kad šioji šventė buvusi ypatingai maloni pvz. Plungės rajono kolchozų žmonėms, nes gyvuliams buvę pagaminta 3000 t. ankstyvojo siloso, įvykdytas pusmečio mėsos pardavimo valstybei planas. Jei planai kur nors pavyksta išpildyti, aišku, jau leidžiama linksmintis ir rengti karnavalus bei dainuoti broliškas dainas. E.

RUSO KOVA SU LIETUVIŠKA MOKYKLA

Sovietijos ateiviai dabartinėje Lietuvoje kartais jaučiasi viršžmogio rolėje. Kauno radijo fabriko kooperavimo su kitomis įmonėmis skyriaus viršininko pavaduotojas K. Zbarskis, sužinojęs, kad jo sūnus Miša paliktas antriems metams toje pačioje klasėje, ryžosi pamokyti visą mokyklą. Mokytojų ir mokyklos vadovų adresu pasipylė skundai įvairioms įstaigoms ir net respublikiniams laikraščiams. "Tarybinis mokytojas" buvo priverstas pasiųsti savo specialų korespondentą faktams patikrinti. Korespondentas ruselio Mišos veiklą lietuviškoje mokykloje taip apibūdina: "Jo elgesio pažymys sumažintas iki trejeto. Mokytojams sunku dirbti su šiuo berniuku. Jis tiek suįžūlėjo, kad mokytojų akivaizdoje muša silpnesnius mokinius. Klasės vadovė pasakoja, kad kartą jis vieną mergaitę vertė gerti rašalą, o šiai pasipriešinus, aplaistė ją tuo pačiu rašalu . . ."

Komunistų partijos atitinkamoms organizacijoms korespondentas pataria parašyti pažymį tėvelio K. Zbarskio rašomiesiems darbams, kurie ir toliau prieš mokyklą nukreiptų skundų pavidale neduoda ramybės švietimo ministerijos ir kompartijos įstaigoms...

AUTOMATAI VILNIAUS GATVĖSE

Kijeve, Maskvoje, Leningrade ir Charkove pagaminti automatai vaisvandeniams, cigaretėms ir kitoms prekėms pardavinėti be jokio plano išmėtyti Vilniaus gatvėse. Kaikuriose vietose jie masiniai užgriozdoja šaligatvius, o kitur, žiūrėk, nei vieno net su žvake nesurasi. Gatvėse pastatytus automatus nukonkuruoja pardavėjų aptarnaujami kioskai ir vežimėliai. Lietkoopsąjungos Vilniaus bazės kieme merdėja ištisa automatų divizija, o tuo tarpu fabrikuose ir didžiosiose įmonėse tarnautojai negali nusipirkti nei vaisvandenių, nei paprasčiausių cigarečių . . .

Gatvėse rūdijančių automatų remontui nėra kvalifikuotų specialistų. Taip per, palyginti, labai trumpą laiką automatai atsiduria geležies laužo krūvose. Ekonomistas J. Zinkevičius siūlo perkelti automatus į fabrikus ir įstaigų koridorius, kur jų jau bent lietus neužlis ir sniegas neužsnigs . . .

SATYRAI DANTYS BYRA . . .

Nedėkinga satyriko dalia diktatūrinėje šalyje. Jos sunkią naštą, atrodo, jaučia ir geriausias šiuo metu satyrikas Lietuvoje Algirdas Pabijūnas, nes ir jam savąsias satyras tenka rikiuoti pagal posūkius komunistų partijos linijoje. Gal būt dėl to vieną iš savo paskutiniųjų satyrų — "Kaip satyrai tikrino dantis" — jis paskyrė "tūliems literatūros reguliuotojams", kurie rūpinasi, kad satyra neturėtų per daug aštrių dantų. Dėl vietos stokos tenka sulaužyti šios satyros eilėdaros formą, suglaustų eilučių pagalba paskelbiant jos labai reikšmingą turinį!

"— Gimė su dantukais? — apžiūrėję naujagimį, tarė keli daktarai. — Kaipgi ją tokią į pasaulį išleisti? Dar ko gero pasibaigs negerai . . . Reiktų patikrinti, ar nėra skylėtų, kokią duoną kramto, kokią mėsą ir žuvį, gal yra toks, kurs įkąsti galėtų arba subraižyti liežuvį? Šaltu plienu replės sužibo — ir ėmė klibinti — gal kuris kliba. Ir ėmė krapštyti — gal giliau skylė, ir pragręžę žiūrėti — gal viduj kirmelė... Kol baigė visus krapštyti, šlifuoti, marinti, gręžti ir vėl užplombuoti, pacientė visai išsekus apalpo — ir buvo suteikta greitoji pagalba. Atgaivino. Nuramino. Maršą - lopšinę sugrojo. Palinkėjo: — Gyvuok sau sveikutė! Žodžiu, išsiskyrė geruoju. Bet vos ji pabandė ištart kažką panašaus į žodį — paaiškėjo — negalima visai prasižioti... Vos tik praveria lūpas, tuoj patikrinti dantys byra . . . — Taip ir juokiasi vargšė satyra, ausis suglaudusi, lūpas suspaudusi, ir savo dantukais po truputį spiaudosi . . . Satyra nelinksma. O daktarai tuo metu juokiasi: — Satyra, kodėl tu be dantų? . . ."

TARYBINIS GYVENIMO BŪDAS

Vilniaus gyventoja K. Petravičienė atvirame laiške "Tiesos" redakcijai skundžiasi komunistinės moralės auklėtiniais: "Kam tenka dažniau praeiti Giedraičių gatve, gali pastebėti namo nr. 24 antrame bute išdaužytus langus, išsigandusius vaikus ir neretai čia stovinčias greitosios pagalbos arba milicijos mašinas. Šiame bute pamatysi nešvariose lovose gulint alkanus vaikus, rėkiantį kūdikį, bemiegančius neblaivius tėvus. Kai tėvai susivaidija, vyresni vaikai skuba kviesti milicijos. Tai Goršanovų šeima, kuri savo gyvenimo būdu ir elgesiu piktina kaimynus ir praeivius. Goršanova nuolat kaltina savo vyrą, kad jis girtauja, namuose kelia vaidus, tačiau savo elgesiu ji nė per žingsnį nuo jo neatsilieka. Tėvų pavyzdžiu jau ima sekti ir vyresni vaikai. Argi galima leisti tokiems tėvams luošinti savo vaikus? . . ."

"Tiesos" redakcija, atrodo, taip pat pasipiktino tokiu grynakraujų sovietijos piliečių gyvenimo būdu žilojoje Lietuvos sostinėje Vilniuje — ji ramina skundą parašiusią K. Petravičienę: "Lenino rajono milicijos skyrius taip pat yra tokios nuomonės, kad negalima toliau leisti Goršanovams auklėti vaikus, ir sudarė bylą atimti iš jų tėvų teises, ir vaikus perduoti valstybei auklėti . . ." Patiems Goršanovams, matyt, ir toliau bus leidžiama daužyti Vilniaus pastatų langus, nes juk jie priklauso valdančiajai okupanto klasei . . . —vkst—

Niagara pusiasalis

RAMOVĖNŲ ČARTERIS. — Dešimt mėnesių užtrukusi procedūra LVS Ramovei inkorporuoti Ontario provincijoje eina prie pabaigos. Yra gautas pranešimas per Lietuvos konsulą dr. J. Žmuidziną, kad minėtas Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" inkorporavimo čarteris jau pasirašytas ir greitu laiku bus persiųstas organizacijai. Ši žinia džiugina ne vien tiktai Niagaros pusiasalio ramovėnus, bet ir visus lietuvius, kad iš Kanados vyriausybės vėl patiriamas reikšmingas gestas lietuvių reikalų traktavime.

ŠEIMYNINĖ GEGUŽINĖ įvyks rugpjūčio 5 d., sekmadienį, nuo 2 val. p. p., V. Bieliūno ūkyje R.R. 1 Welland, Ont. Joje bus patarnaujama su šiltais užkandžiais ir šaltais gėrimais. Jaunimas ir senimas galės ant platformos pašokti, grojant jaunam akordeonistui E. Remizaičiui iš Port Colborne, Ont. Rengėjai tikisi susilaukti daug svečių iš Amerikos pusės, nes ten gyvena yra daugiau įpratę sekmadieniais išvažiuoti. Maloniai kviečia ir visų laukia

Ramovėnų valdyba

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L.
savo įstaigą nuo liepos 1 dienos
perkėlė
į naujas patalpas —
Turner Building (suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575;
namų — FU. 3-8928

Visais draudimo reikalais
PRAŠOME KREIPTIS Į
LIETUVIŠKĄ DRAUDIMO ĮSTAIGĄ
TRI REALTY LIMITED — Insurance Dept.
Draudimo atstovai: J. G. SKAISTYS ir ANT. PRANCKEVIČIUS
RAŠTINĖ: 1127 MAIN ST. E., HAMILTON, ONT.
Telefonas LI. 9-3594 (Darbo valandos: 9 val. ryto iki 10 val. vakaro)

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"
IŠDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.
Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

Maloniai kviečiame
visus Hamiltono, Toronto ir visų kitų vietovių lietuvius atsilankyti į

PASKUTINIUS LINKSMUS ŠOKIUS

kurie įvyks CIVIC HOLIDAY proga, rugpjūčio 6 d., PIRMADIENĮ, Brant Inn romantiškoje Sky Club aikštėje, Burlington, Ont.

Šokiams gros Benny Ferri orkestras, įvairus bufetas, loterija, laimės staliukai, įėjimo dovanos ir t.t. Pradžia 7 val. vakaro. Esant blogam orui, viskas vyks ten pat salėje.

Tautos Fondo Hamiltono skyriaus valdyba

HAMILTON, Ont.

DAUG DŽIAUGSMO turės visi atsilankę į paskutinius š.m. šokius, rengiamus Tautos Fondo Hamiltono skyr. v-bos. Jie įvyks Civic Holiday proga pirmadienį, rugpjūčio 6 d., Brant Inn gražiausioje ir romantiškiausioje Sky Club aikštėje ant pat ežero kranto, Burlington, Ont.

Šokiams gros Benny Ferri orkestras, loterija, įvairus bufetas, laimės staliukai, įėjimo dovanos ir t.t. Pradžia 7 val. vak. Esant blogam orui, viskas vyks ten pat salėje.

Pelnas — tėvynės laisvinimo reikalams.

Maloniai kviečiame visus Hamiltono, Toronto ir visų kitų vietovių lietuvius atsilankyti į šį parengimą. O atsilankiusieji tikrai turės geriausią progą pakilioje nuotaikoje, gražioje aplinkumoje, savo bičiulių bei artimųjų tarpe praleisti linksmai laiką ir pailsėti užbaigiant ilgąjį savaitgalį ar pradedant atostogas. Savo atsilankymu kartu prisidėsite lėšų telkimo darbe minėtam reikalui. Lauksime visų. Ačiū!

Valdyba

VAJUS TAUTOS NAMAMS. — Šią 67-tą savaitę retai didelė staigmena gauta iš kaimyninės mažos Oakvillės kolonijos. Gerieji Rimkai įteikė $200 čekį, o vėliau sakė padidinsią savo prisidėjimą iki $1000, t.y. abu išpirksią po 5 šėrus. Priimkite, brangieji p.p. Rimkai, LN v-bos gražiausią padėką!

Iš Hamiltono prie turimų $200 pridėjo dar $300 geroji Onutė Cholodowski - Markauskaitė ir nauju nariu p. Rybienė įrašė savo mažąją Ramutę. Ad. Guodelis įstojo nariu su $100.

Visiems Tamstoms LN v-bos vardu reiškiame gilią padėką!

Į Oakvillę savu automobiliu LN reikalais su St. Bakšiu važiavo St. Pilipavičius, nepaimdamas atlyginimo net už benziną, už ką v-bos vardu nuoširdus ačiū!

Per savaitę gauta $1500, o nuo vajaus pradžios jau pasiekta $76.400. Vajaus eiga rodo, kad didžiuma lietuvių LN įsigijimo idėjai pritaria ir ją remia, tad mes pilnai įsitikinę, kad šio didelio ir gražaus lietuviško tikslo atsieksime!

AUKŲ UŽ METRAŠTĮ nuo liepos 20 iki 27 d. prisiuntė šie mielieji tautiečiai: $2 — St. Zavackis, London; po $1: V. Treigienė, Simcoe, Z. Linkevičienė ir Ad. Sergautis — abu iš Oakvillės, P. Kuosa, London ir hamiltoniečiai: M. Banaitienė, P. Brasas, K. Butkus, G. Skripkutė, L. Skripkutė, P. Slučka, J. Kaminskas ir Vl. Jasinevičius. Per savaitę gauta $14, o iš viso $184,69. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū!

DIDELĮ RUDENS BALIŲ Brant Inn, Burlingtone, Padėkos Dieną, spalių 8, ruošia LN Kultūros Fondas. Visi ruoškimės jame dalyvauti. Sk.St.

SUNKI PRADŽIA — SUNKESNĖ PABAIGA rengiant stovyklavietę. Pribrendus reikalui šauktis tėvelių pagalbos, patirta didžiausias nusivylimas. Negalima tvirtinti, kad nusivilta visais tautiečiais. Ne. Radome keletą, kurie tikrai aukojosi, bet ne paslaptis, kad daugumoje buvo ne skautų tėveliai, bet asmenys be šeimų ir netgi viengungiai. O kur buvo skautų tėveliai? Spręskite patys.

Atsiskyrus Toronto rėmėjams, nors ir geriausios sąlygos buvo duotos, hamiltoniečiai ryžosi šį darbą atlikti patys, tikėdami paramos iš tėvelių. V-bos nariai, nusivylę parama, kiekvieną galimą dieną išnaudojo stovyklavietėje, atsisakydami savo asmeniškų darbų bei poilsio.

Dirbant bendromis jėgomis, šis palyginti nedidelis darbas būtų atliktas be vargo, kiekvienam paaukojant bent po vieną dieną. Palikus viską v-bai, padėtis pasikeitė į priešingą pusę. Keliems asmenims reikėjo aukoti visą laiką. V. P.

SKAUTŲ STOVYKLAVIETĖS DARBŲ PABAIGAI. — Malonu, kad po ilgo delsimo pagaliau ir torontiškiai pasirodė prie darbo, kartu paaiškindami savo planus, kurie hamiltoniškiams kėlė daug rūpesčių. Ačiū Toronto sesėms už mūsų darbų pagyrimą. Tas padidina ūpą dirbti dar daugiau.

Tuo pačiu kartu norime priminti Hamiltono skautų rėmėjams, kad vygdant šiuos darbus mūsų kasa gerokai suliesėjo (apyskaitą paskelbsime viską užbaigę). Maloniai kviečiame visus, kas priklauso rėmėjų būreliams, atsiskaityti. Taip pat prašome tuos, kurie gali, mūsų darbą paremti vienkartine auka, įteikti ją betkuriam v-bos nariui, už ką tariame visiems nuoširdų ačiū. Kam sąlygos neleido savo darbu pagelbėti mums, paskirta piniginė auka bus sunaudota tiems patiems tikslams — mūsų gražiajam atžalynui. V. P.

Ten, kur augštos pušys ošė . . .

Vaizdelis iš Sudburio jaunimo stovyklos

Sudburio lietuvių gyvenimo istorijoje įrašytas naujas lapas. Jaunajai kartai augant ir kas kart vis daugiau susiduriant su nutautėjimo problema, jau per eilę metų čia veikė šeštadieninė mokykla. Bet šiais metais pirmą kartą KLB apylinkės valdyba, nuoširdžiai lietuviams remiant aukomis, French River lietuvių vasarvietės savininkams Krivickams, Venskevičiams, Gabrėnams, Juozapavičiams ir Povilaičiams leidus panaudoti vasarnamius bei jų inventorių, įsteigė dviejų savaičių nemokamą jaunimo stovyklą, kad šeštadieninės mokyklos jaunimas, palikęs miesto triukšmą, gražioje gamtoje poilsio ir žaismo darnume pagilintų įgytas žinias ir sustiprintų tautišką dvasią.

Saulėtą liepos 1 d. prievakarę iš dūmuose paskendusio miesto įvairiomis susisiekimo priemonėmis stovyklautojai susirinko prie French River įlankos. Dūzgė laivų motorai, skyrėsi mėlynos vandens bangos . . . Pusvalandis, ir stovyklautojai, jų tėveliai ir kiti palydovai pervežti į stovyklos rajoną. O čia jau stovyklos vadovės — mokytojos M. Venskevičienė ir J. Gabrėnienė visus stovyklautojus paskirstė į vasarnamius.

Diena slinko vakarop. Kaitri saulė pro debesų tarpą atsisveikino su diena ir nėrė į gilų įlankos vandenį prie Hell Gates istorinių vartų. Temo. Tuo ir baigėsi pirmoji atvykimo į stovyklą diena. Jaunieji stovyklautojai paskendo sapnų karalijoje . . .

Šviesėjo rytai, sklaidėsi prieblanda. Tekančios saulės spinduliai šovė į mėlyną dangų, kuriuo palengva traukiasi vakarykščiai sutemų debesys. Pušys kvepėjo smala. Išaušo naujas, gražus rytas. Stovyklautojai, sunkiai atplėšdami mieguistų akučių vokus, jau gerokai praėjus dienotvarkėje nustatytam laikui, paliko minkštas lovas ir, apsiprausę krištoliniame įlankos vandenyje, linksmi rikiavosi vėliavos aikštėje. Trispalvė, švelnaus vėjelio glostoma, palengva kilo augštyn. Iš jaunų krūtinių veržėsi "Marija, Marija".

Bendra malda, vėliavos pakėlimo ir nuleidimo įspūdingas vaizdas, lietuvių kalbos, istorijos, tėvynės pažinimo, dainų pamokos, žaidimai, maudymasis, pasivažinėjimas laiveliais, žvejyba visus stovyklautojus sujungė į vieną darnią lietuvišką šeimą. "Nekalbėk angliškai, nes gausi "juodą brūkšnį", — perspėdavo vienas kitą. Ir taip, per visą laiką girdėjosi tik lietuvių kalba, dainos ir linksmas juokas.

Prieš kiekvieną vasarnamį, pavadintą stovyklautojų parinktu vardu, mažos lysvelės papuoštos dažytais akmenukais, žolėmis-samanomis, pušų kankorėžiais, išdėstytais tautinių ženklų ir ornamentų formomis. Čia gyvena "Tulpės", toliau "Liūtai", dar toliau "Zuikiai - Rūtos" ir "Mažieji". Vėliavų aikštelėje didelė stilizuota Vytis, apačioje Gedimino stulpai, tautinių ornamentų apsupti. Rodosi, jautiesi sugrįžęs į tėvynėje prieš 20 metų paliktus A. Panemunės pušynus ir linksmas skautų ar ateitininkų stovyklas.

Pirmoji savaitė baigėsi. Sekmadienis — svečių lankymosi diena ir iškilmingos pamaldos. Vėliavų aikštelėje, augštų pušų prieglobstyje, apsuptas berželiais, papuoštas vainikais ir geltonomis vandens lelijomis, stovėjo didžiulis altorius. Saulės apšviestas spindėjo baltas kryžius. Viršuje — didelių raidžių įrašas "Viešpatie, dėl savo teisingumo ir meilės parvesk mus į namus". Žmonių prisirinko labai daug. Kun. A. Sabas atnašavo šv. Mišias.

Pamaldos baigtos. Apyl. v-bos pirm. St. Krivickas dėkojo stovyklos vadovybei, aukotojams. Stovyklautojų vardu padėkojo Danguolė Remeikytė. Vėliau bendri svečių užkandžiai, maudymasis, pasivažinėjimas laiveliais ir vandens pašliūžomis.

Stovyklavimo laiku pravesta eilė konkursų. Už geriausią rašinį "Mūsų stovykla" apyl. v-bos pinigines premijas laimėjo: I — Irena Glizickaitė, II — Stasys Venskevičius, III — Rita Zlatkutė. Už didžiausią pagautą žuvį — St. Venskevičius. Mokėjimą geriausiai plaukti — Kęst. Remeikis, už geriausią mokėjimą Lietuvos istorijos — Saulutė Poderytė, Danguolė Remeikytė ir St. Venskevičius. Už sportą ir lietuvių kalbos pažangą — Lidija Rukšytė, už skaitymą lietuviškai — D. Remeikytė, Kęst. Remeikis, Zita Griškonytė, Dana Kusinskytė, Janina Lukšytė, Irena Glizickaitė, E. Glizickas. Už mandagumą — Vilius Kručas, I. Glizickaitė, J. Lukšytė, R. Zlatkutė, Kr. Zlatkutė, Danguolė Remeikytė, už tvarkingiausią laikymą kambarių ir išorės — "Liūtai", kuriuos sudarė: St. Venskevičius, Vytautas Kručas, Kęst. Remeikis, Vilius Kručas, Edvardas Glizickas ir Stepas Rukšys. Apyl. valdyba įvairiems konkursams paskyrė pinigines premijas, o kun. A. Sabas 20 knygų ir skanumynų.

Tenka paminėti ir stovyklos vadovybę, kuri tikrai nusipelnė didelės lietuvių padėkos ir pagarbos. Be minėtų stovyklos vadovių — mokyt. M. Venskevičienės ir mokyt. J. Gabrėnienės, dainų ir meninių pasirodymų vadove buvo Lionė Remeikienė. Ūkiniais bei sporto reikalais rūpinosi apyl. v-bos atstovai — Pr. Gabrėnas ir St. Krivickas (specialiai paaukojęs darbo savaitę), o jiems mielai talkino P. Venskevičius ir J. Paulaitis. Savaitgaliais padėjo apyl. v-bos nariai — A. Juozapavičius ir P. Jutelis.

Stovyklavimo laikas baigėsi. Paskutinį kartą trispalvė nuleista, nutilo dainos ir linksmas juokas, klegesys. Liko tuščia rami vasarvietė, tyliai augštoms pušims ošiant ir šnarančioms vandens bangoms plaunant jo smėlėtas pakrantes. Tik pietų laikotarpiu, dar stovyklautojų pripratintos didelės baltos žuvėdros klykdamos ir pešdamosi rikiuojasi pakrantėje . . . laukdamos maisto likučių.

J. Kručas

Su stipriu pagrindu į gyvenimą

Naujieji ateiviai, suvažiavę į Kanadą, daugumoje susirado darbus fabrikuose. Po eilės metų kietų pastangų, jie susikūrė geras gyvenimo sąlygas ir pakreipė savąjį jaunimą į mokslus.

Šį kartą malonu supažindinti mūsų visuomenę su retai gabia Hamiltono lietuvaite Danguole Rakauskaite.

D. Rakauskaitė gimė 1945 m. bal. 10 d. Vokietijoje prie Kaselio. Nors augusi svetimoje aplinkoje, bet savo gerųjų tėvelių Petro ir Stasės Rakauskų dėka ji žengia į savistovų gyvenimą, kaip tvirtai apsisprendusi lietuvaitė. Šį pavasarį dar būdama vos 17 metų amžiaus, ji geriausiai baigė Cathedral High School komercinį skyrių ir kaip tokia, buvo tuojau pakviesta sekretorės pareigoms į Hamiltono katalikiškų mokyklų tarybą — Separate School Board. Katalikiškas "The Canadian Register", pranešdamas apie Danguolės egzaminų rezultatus, rašo: "Highest standing, honour standing". Kiek ji gabi ir veržli, rodo jos pasiekti praktiški laimėjimai: ji stenografuoja 120 žodžių į minutę, ji taip pat yra pirmoji rašomos mašinėlės praktikoje.

D. Rakauskaitė yra gražiu pavyzdžiu ir lietuviškoje mūsų bendruomenėje.

Praėjusį pavasarį, ateitininkų ruoštame kartūno baliuje, Danguolė už gražiausią suknelę laimėjo pirmą $25 premiją. Pradėjusi gauti algą, ji tuojau įstojo L. Namų nariu ir per rašantįjį užsisakė "Tėviškės Žiburius".

Linkime mielajai D. Rakauskaitei gražiausių ateities perspektyvų. Sk. St.

Aukso rezervai

Viena uncija aukso JAV kainuoja 35 doleriai. Ta kaina daug nesikeičia jau nuo 1934 m. Pagal tą kainą visame pasauly yra aukso rezervų $47,9 bilijonų vertės. Kiekviena valstybė turi turėti tam tikras aukso atsargas, kuriomis remtųsi to krašto valiuta. JA V-bių valiutai pagristi reikalinga turėti $11,9 bil. vertės aukso. Šiuo metu turimos atsargos siekia 16,3 bil. dolerių, arba 34% visame pasaulyje esamo aukso. JAV aukso atsargos per paskutinius metus sumažėjo net $6,6 bil. Be to, amerikiečių valiuta užsienyje, kuri yra pagrista auksu, esančiu JAV, siekia $20,3 bil. Iš to išeina, kad amerikiečių aukso rezervai nebepadengia visos valiutos, tačiau praktikoje į tai niekas dėmesio nekreipia, nes niekada neatsitiks, kad visa valiuta užsienyje bus pareikalauta iš karto išpirkti auksu.

Nuogąstavimai, kad JAV doleris gali kristi, neturi pagrindo, nes bendroje sumoje amerikiečių investavimų aktyvas viršija pasyvą net 31 bilijonu dolerių.

Po JAV daugiausia aukso turi Sov. Sąjunga. Nors tikrų duomenų niekas nežino, tačiau spėjama, kad ji turi aukso už $6,5 bil. vertės. Toliau seka Vak. Vokietija — $3,7 bil., Britanija — $3,5 bil., Šveicarija — $2,4 bil. Kanada turi tik $1 bil. vertės aukso.

Įvairiuose pasaulio kraštuose kas metai yra iškasama ir pagaminama aukso. 1961 m. aukso pagaminta už $1,7 bil. Daugiausia iškasta Pietų Afrikoje, net už $803 mil. Sovietų Sąjungoje iškasta aukso už maždaug $475 mil. ir JAV — $53 mil.

Apskritai JAV yra laikomos stipriausia finansine pajėga pasaulyje ir pagal amerikonišką dolerį yra lyginama viso pasaulio kraštų valiuta. V. K.

Vokietis prieš vokietį

Rytų Vokietijoje, kur karinė prievolė yra privaloma visiems tarp 18-26 m. amžiaus, kariuomenėje yra įvesti politiniai komisarai. Neseniai jiems buvo išdalintos brošiūros antrašte: "Kas yra mūsų priešai?" Ten aiškinama daugelio vokiečių mintyse esanti problema: ar vokietis karo metu žudys vokietį? Atsakymas aiškus: taip.

Esą tie vokiečiai, kurie ruošiasi karui prieš socialistinį pasaulį, nesą verti vadintis broliais.

St. Catharines, Ont.

PORCINKULĖS ATLAIDAI. — Rugpjūčio 5 d., sekmadienį, Tėvų pranciškonų koplyčioje, St. Catharines, Porcinkulės atlaidai. Iškilmingos giedotinės Mišios 10 val. ryto. Pamokslą pasakys svečias kun. Petras Činikas, MIC. Po visų pamaldų kuklios vaišės—kavutė. Maloniai kviečiami atsilankyti ir dalyvauti atlaiduose tautiečiai iš Wellando, Port Colborne ir Niagara Falls.

Tėvai pranciškonai

Otava. — Vyriausybė išdavė 8 firmoms ir pavieniams asmenims leidimus ieškoti naftos Kanados šiaurėje.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

JAV IMIGRAC. TARNYBOS oficialus leidinys skelbia, kad nuo 1945 m. liepos 1 d. iki 1961 m. birželio 30 d. Lietuvoje gimusių išvietintųjų Amerikon imigrantais įleista viso 27.263 asmenys.

KAZYS GINEITIS, buvęs gen. konsulas Londone, knygos "Amerika ir Amerikos lietuviai" autorius, dabar gyvena Čikagoje, duoda anglų kalbos pamokas, atlieka vertimus ir padeda paruošti įvairius dokumentus ryšium su imigracija ir kt.

K. A. KEBLYS, buvęs brocktonietis, šį pavasarį gavo chemijos daktaro laipsnį Lafayette, Ind., Purdue un-te. Dabar dirba Detroite. Gyvena Southfield, Mich., nuosavame name su žmona, taip pat chemike, Vitalija Bogutaite ir sūneliu Vytautuku.

ADV. K. GUGIS jau eilė metų sunkiai serga, negalėdamas pasikelti iš lovos. Jo žmona Nora Gugienė, uoli BALFo veikėja, parodo daug nuoširdumo ir pasišventimo ligoniu besirūpindama.

ST. GAPŠIO vedama "Progress" spaustuvė Bridgeporte yra viena iš didesniųjų lietuvių komercinių spaustuvių Čikagoje. Aprūpinta geromis mašinomis ir turi gausiai darbininkų, gauna nemažai valdžios įstaigų ir unijų užsakymų. Per eilę metų tenai dirbantis vienas negras gerai išmokęs lietuviškai. Daugelį lietuvių jis nustebina, netikėtai lietuviškai prakalbinęs ir tardamas: "Aš esu juodas dipukas".

E. KETVIRTIS, tarnaująs JAV laivyne, pakeltas į pulkininkus. Jis taip pat yra veiklus lietuvių tarpe — pirmininkauja So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijai.

J. VALIUKONYTĖ, 14 m. amžiaus, rasta žiauriai nužudyta West Nanticoke, Pa., apie 7 mylios nuo Wilkes Barres, Pa. Praeitą penktadienį ji buvo nuėjusi į šokius ir nebegrįžo. Vėliau du bernaičiai atrado jos lavoną. Veidas ir drabužiai buvo kruvini. Įtariamas nužudęs jaunas, 20 m., laivyno pėstininkas William Lewis, kuris buvo parvykęs atostogų.

PLK. V. ANDOLIS - ANCEVIČIUS mirė Clevelande. Palaidotas liepos 14 d. Kalvarijos kapinėse. Paliko liūdesy sūnų Algirdą ir dukras Ireną ir Aliną su anūkais.

PREL. J. PAŠKAUSKAS, įvykus automobilio nelaimei, nuvežtas į šv. Kryžiaus ligoninę Čikagoje.

Vokietija

NAUJIEJI PLB VOKIETIJOS KR. TARYBOS NARIAI. — Liepos 8 d. V. Vokietijoje įvyko PLB Vokietijos Kr. Tarybos rinkimai. Išrinkti šie 15 kandidatų: kun. dr. J. Aviža, Tėvas A. Bernatonis, O. Boehm-Krutulytė, dr. J. Grinius, kun. A. Keleris, A. Lenertas, kun. Br. Liubinas, A. Mariūnas, dr. J. Norkaitis, jr., I. Rugienius, Fr. Skėrys, J. Stankaitis, kun. V. Šarka, inž. J. Valiūnas, J. Venckus. Naujoji taryba susirinks posėdžio rugsėjo mėn. pradžioje Huettenfelde. E.

LIETUVIAI KALTINA LENKIJĄ. Tokia antrašte vokiečių spauda išspausdino straipsnį, kuriame rašoma, kad lietuvių emigrantų sluogsniai JAV iškėlė reikalavimą, jog tuo atveju, jeigu bus pertvarkoma Rytų Europa, dabar Lenkijai priklausančios sritys Gardinas ir Balstogė turės priklausyti Lietuvai.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS mokiniai vasaroja Norvegijoje. — Norvegų Krikščioniškų Jaunų Vyrų S-gos — CV JM-YMCA, sekretorius Nils Seim ir šiais metais pasikvietė 5 berniukus iš lietuvių Vasario 16 g-jos vasaroti į Strandheim/Narsnes apie 30 km. nuo Oslo miesto, prie fjordo. Tai jau aštunti metai, kai toj tarptautinėj stovykloj Norvegijoj lietuviukai praleidžia 5 savo vasaros atostogų savaites nemokamai. Mokytojo Skerio tarpininkavimu ir jo dėka nuo 1955 m. jau 90 mokinių iš gimnazijos buvo Norvegijoje, iš jų dar 26 moksleiviai lanko šią g-ją. Šiais metais mažiausias skaičius mokeleivių pateko į Norvegiją. 1959 m. buvo 19 ir 1960 m. — 15 berniukų.

Nils Seim yra didelis lietuvių tautos draugas ir jau daug kartų labai palankiai atsiliepė apie mūsų gimnaziją ir mūsų berniukus norvegų spaudoje. Gimnazijoj gerai išauklėti berniukai iki šiol stovykloje paliko labai gerą įspūdį savo kuklumu, klusnumu, mandagumu, paslaugumu ir darbštumu. Jokių nusiskundimų iki šiai dienai dar nebuvo.

Per 12 metų Stranheimo stovykloje jau stovyklavo virš 2000 pabėgėlių berniukų iš įvairiausių kraštų. 800 mažesniems berniukams buvo parūpintos vietos norvegų šeimose. Nils Seim visus su meile priima ir priglaudžia. Jo gyvenimo tikslas yra sušelpti vargšus pabėgėlių ir emigrantų vaikus. Paskutiniais metais jis gana didelį skaičių vaikų pasiėmė net iš Italijos. Šiais metais stovyklauja vaikų 10 tautybių.

Prie sveiko Norvegijos klimato ir gero maisto tiesiog stebėtinai jaunuoliai atsigaivina fiziškai ir sustiprėja dvasiškai. Beveik kas vakarą yra laužai. Ten pasirodo ir mūsų berniukai su lietuviškomis dainomis. Taip jie reprezentuoja mūsų tautos dainas kitataučiams. Tarp kitų vėliavų aikštėje plevesuoja ir lietuvių trispalvė. Fr. Sk.

Argentina

MISS UNIVERSUM — lietuvių madų įmonės modelis. Buenos Aires sėkmingai veikia lietuvių Survilų madų firma. Jos modelis, Beatriz Norma Nollan, neseniai išrinkta Miss Argentina. Liepos mėn. JAV, Floridoje, jai pripažintas Miss Universum titulas. E.

Australija

KIEK LIETUVIŲ BRAZILIJOJE?— Šiuo metu gyvenąs Brazilijoje buv. Lietuvos žemės tvarkymo departamento direktorius inž. Zen. Bačelis "Argentinos Lietuvių Balse" paskelbė išsamų straipsnį apie Brazilijos lietuvius. Bačelio duomenimis, iš 50.000 Brazilijos lietuvių 20% esą kitataučiai, į lietuviškas šeimas patekę mišriomis vedybomis. Išsigimusių, garbinančių Lietuvos okupantus, Brazilijoje esama 15%. Kiti 15% tai atsiskyrėliai, gyvenimo audrų nublokšti į prerijas ar savanoriškai pasitraukę nuo lietuvių visuomenės, 10% yra skurde gyvenančių. Šie nepajėgia paremti nei spaudos, nei kultūrinio tautinio darbo. Nurašius 30.000, lieka pajėgaus, susipratusio elemento 20.000. Panaši padėtis ir Argentinoje, tačiau čia daugiau susipratusių lietuvių, senų ateivių, pabėgėlių nuo sovietų okupacijos ir čia gimusių lietuvių. E.

NEWCASTELIO LIETUVIAI leidžia mimeografuotą biuletenį su plačiu jaunimo skyriumi. Redaguoja P. Bruzga. Parapijos ir bažnytinių informacijų dalį redaguoja Newcastelio bažnytinis komitetas, o jaunimo skyrių — vietinė Vytauto Mačernio moksleivių ateitininkų kuopa. Biuletenio jau išėjo 14 nr.

LIET. B-NĖS VALDYBON Sydnėjuje išrinkti: P. Grosas, St. Pačėsa, H. Stošius, Pr. Sakalauskas ir J. Šidlauskas.

P. ŠUTAS, Sydnėjaus gyventojas, iš draudimo įstaigos gavo 23.000 australiškų svarų kompensacijos už prarastas kojas.

G. UMBRAŽIŪNAS, sydnėjiškis, greičiausiai dar šiais metais atvyksiąs į Ameriką pasimatyti su savo motina, kuri vasario 15 d. iš Lietuvos atvyko pas kitus savo vaikus.

H. KERAITIS, švietimo dep-te išlaikęs egzaminus, įsigijo mokytojo teises ir pakviestas mokytojauti East Hill, Sydnėjuje, berniukų gimnazijon.

Indija

KUN. J. SVIRNELIS, salezietis misijonierius Indijoje, praneša, kad dvi lietuvių šeimos iš JAV padedančios dviem klierikam tęsti mokslą į kunigus Indijoje. "Būtų labai gera, jei tokių šeimų atsirastų ir daugiau, nes visų pareiga plėsti Bažnyčios mokslą pagonių kraštuose, jei norime apginti nuo pagonybės savąjį kraštą", — rašo kun. J. Svirnelis.

Italija

KUN. DR. J. BIČIŪNAS, šv. Juozapo bažnyčios rektorius Romoje, pakeltas šv. Petro bazilikos Romoje kapitulos nariu. Paruošė Pr. Al.

Eiliuotas partizanų testamentas

Aš nieko netrokštu,
O Viešpatie geras,
Tik mirti tėvynės laukuos
(36 psl.)

Neseniai pasirodė ypatingos vertės knyga — partizanų dainų rinkinys "Laisvės kovų dainos". Redagavo Jonas Aistis, išleido Lietuvos Nepriklausomybės Fondas. Tai ištisas šiurpios istorinės tiesos kraitis, neišsemiamas tautinio ir religinio balzamo indas. Knygos įžangoje redaktorius apibūdina rinkinį tokiais žodžiais: "Naujos, originalios partizanų dainos ir eilės atsirado tada, kai jiems pradėjo nesisekti. Tai yra autentiški laisvės kovotojų žodžiai. Žodžiai pilni skaudaus liūdesio. Nieko neslėpdami, kovotojai mato savo pastangų galą, bet urauge parodo, kad patriotui kito kelio nėra. Jie drąsina save tuo, kad jų žygio ir aukos neužmirš mylimoji, sesuo, motina ir pati Tėvynė, kad Lietuva vėl bus laisva. To dėliai jų auka esanti didelė, nemirštanti ir prasminga".

Knygos puslapiuose prieš skaitytojo akis prabėga skaudi, bet didvyriška nesena praeitis — partizanų kovos, klastingi raudonųjų veiksmai, jų užverbuotų "stribų" pasalūniški darbai ir daugelis kitų faktų. Kadangi įvykiai daugiausia slėpėsi gamtos prieglobstyje, tai rinkinyje lietuviškoji gamta ir partizanas susieti neatsiejamu siūlu. Reta kuri daina neturi savyje įpinto gamtos motyvo, kaip pvz.: "Prie kelio suvargęs smūtkelis, prie kelio balti jovarai" (65 psl.), arba "Suoks lakštutė rytais, lankys sesės vakarais" (118 p.), arba "Netroškai tu žūti, o Dieve brangiausias, kai žydi alyvos ir kvepia žiedai" (150 p.).

Gamta yra graži ir įkvėpianti, bet dar didesnio įkvėpimo partizanai rado Dievuje. Dievo, Kristaus Karaliaus, Marijos ir kiti šventieji vardai čia mirga per ištisus rinkinio puslapius, kurių yra net 342. Vietomis Dievas yra padrąsinantis į kovą, kaip LLK Tauro Apygardos himne: "Bet nenuleiski, Taure, kardo, nes laimins Dievas šioj kovoj" (12 p.). Kitur padvelkia vienožindiškas pasitikėjimas Jojo apvaizda: "Dieve Visagalis, neleiski jam žūti, vardan Tavo valios viskas gali būti" (109 p.), arba tiesiog kreipiamasi į dangų pagalbos — "O, Dieve geriausias, Karaliau ramybės, pažvelki maloningai, pažvelk iš aukštybės" (9), arba vėl Putino nuotaika — "Dievuliau žvaigždėtoj padangėj, kiek daug ten mirga žvaigždžių" (19).

Dievo ir gamtos prieglobstyje daugumas partizanų sutiko mirtį. Mirties motyvas priduoda daugeliui puslapių requiem dvasią. Mirštančio didvyrio lūpose tas requiem skamba pasiaukojimu — "Aš nieko netrokštu, o Viešpatie geras, tik mirti tėvynės laukuos" (36). Kitame puslapyje didvyriškai nusiteikusios mergelės žodis: "Dievulis tavęs pagailėjo, neleido tau vargt su viltim, o meilę tėvynei brangiausiai parodei didvyrio mirtim" (146). O štai ir skausmo perblokštos sesės skundas: "Dievuli brangiausias, už ką tiek kančių, kam draudžia tėvynę mylėti?" (279).

Jei kas vertins šį rinkinį teoretiniu poezijos požiūriu, ras daug ką prikišti eilėdarai ir stiliui. Formos atžvilgiu daugumas dainų yra Maironio, Vienožindžio, Putino ir kitų nepriklausomosios laikais žinomų poetų sekimas. Bet ne forma, o turinys čia svarbu, nes ne teoretiškų nagrinėjimų salioniams, o ginkluotai laisvės kovai yra skirti šie krauju rašyti žodžiai.

Knyga su leidėjo "Copyright". Gal ir be reikalo. O kam? Tegul visi naudojasi bendru mūsų didvyrių palikimu. Tegul persispausdina dalį tos medžiagos, arba ir visą knygą teišleidžia kas nori atskira laida. Tepasklinda ji pas visus lietuvius, nes tai tikrai didelis vaistas nuo nutautėjimo.

Knygos išleidimas gana gražus. Kieti, drobe vilkti, viršeliai. Pas platintojus rinkinys nepardavinėjamas, tegaunamas pagal skelbiamus spaudoje adresus, imokant po $10 auką, kad būtų lėšų kitoms panašaus turinio knygoms leisti. Irgi gal be reikalo. Juk daugeliui $10 už knygą per augšta kaina, nors ir aukos būdu. Ar negalimo buvo išsiversti nominaline $3-4 kaina?

Šiaip jau redaktorius ir leidėjai padarė didelį ir gražų darbą, išleisdami tokį platų partizanų nekrologą, pasirašytą patiems sau prieš žūstant nelygioj kovoj dėl tėvynės laisvės. **Pr. Alšėnas**

Maria, Salvaci!

Sibiro lietuvaičių maldaknygė italų kalba išleista 40.000 egz. Labai gražus, patrauklus ir meniškas leidinys. Viršelius puošia lietuviški kryžiai. Tarp tekstų yra originali knygutės viršelio fotografija ir Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas su įrašu "Mater Misericordiae. Antichissima immagine miracolosa della Maddona neila porta dell'Aurora a Vilnius (Lituania)". — "Gailestingumo Motina. Senas Madonos stebuklingas paveikslas, esantis Aušros Vartuose Vilniuje (Lietuvoj)".

Įvade, kurį parašė kardinolas Karolius Confalonieri, tarp kitko rašoma:

"Ši maldaknygė, išsiskleidusi iš Sibiran ištremtų lietuvių mergaičių paprastos ir skaisčios širdies, yra graži, tarsi sužydėjusi lysvė, kvepianti, lyg smilkalo debesėlis, skambi, kaip angelų giesmė. Vien tik skausmo išbandyta ir malone šypsanti siela galėjo taip melstis ir rašyti. Jos žodžiai dvelkia giliu žmogišku ir krikščioniškų įkvėpimu. Tolimos tėvynės dūsavimas uždega nauju tvirtumu tikėjime ir meile . . .

Lietuviai tremtiniai! Kur jūs bebūtumėte, melskitės iš šio mažo psalmyno, kuris skaitomas su ašaromis akyse ir džiaugsmu širdyje: turėsite iš to šviesos, paguodos, ramybės . . ."

Sibiro lietuvaičių maldaknygė iki šiol jau pasirodė šiomis svetimomis kalbomis: anglų, vokiečių, olandų ir dabar dar italų. Tuo būdu tai yra daugiausia paplitusi lietuviškoji knyga pasaulyje.

J. M-nis

Vasaros medžiuose

Šiame leidinyje nepastebėjau nieko blogo, ir kas mėgsta tokius dalykus, lai paskaito.

Autorė cituoja įvairius autorius, kaip Aldous Huxley, Emily Bronte, Mariją Pečkauskaitę, šv. Teresę iš Lisieux. Jos rašyme tačiau negalima įžiūrėti nei Huxley individualaus protavimo, nei Emily Bronte's jausmo gilumo, nei M. Pečkauskaitės disciplinos, nei šv. Teresės natūralumo. Šitie rašančiam yra būtini dalykai ir siektini.

Danguolė Sadūnaitė - Sealy, VASAROS MEDŽIUOSE, eilėraščiai. Išleido "Ateitis" 1961 m., spausdino "Draugas". Kaina $1.50.

Stasė Bunker-Prapuolenytė

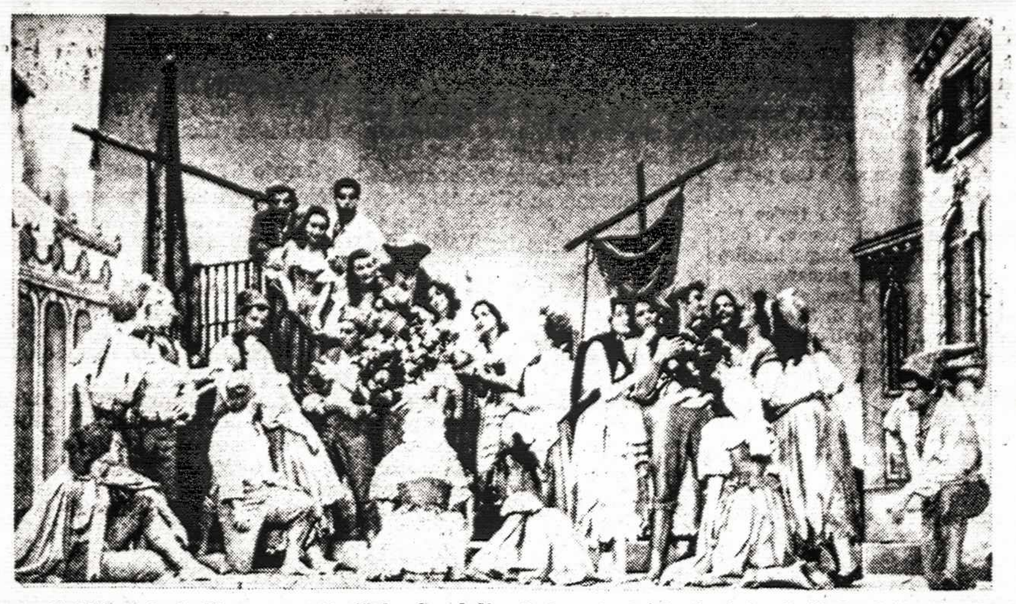

Scena iš Gilbert ir Sullivan operetės "The Gondoliers" Stratfordo festivalyje. Pačioje dešinėje klūpi sol. V. Verikaitis

STRATFORDO ŠEKSPYRINIS FESTIVALIS

Nuo š.m. birželio 18 d. iki rugsėjo mėn. pabaigos Ontario miestelyje, Stratforde, vyksta dešimtasis Šekspyro veikalų festivalis. Per dešimtį metų šio festivalio vardas tiek išgarsėjo, jog šiais metais vien iš anksto nupirktų bilietų buvo už $542.000. Trisdešimt aštuoni pastatymai iš 121 buvo visiškai išparduoti prieš pirmąjį scenos atidarymą. Bilietų kainos nuo $1.50 iki $5. Pats teatras turi 2.224 sėdimas vietas.

Festivalis per pirmąjį dešimtmetį yra jau susidaręs tradiciją sutraukti vasaros metu geriausias muzikines jėgas. Savaitiniai koncertai yra parenkami ir paruošiami tokių muzikos didžiūnų, kaip Glen Gould ir O. Shumsky.

Iš šekspyrinių pastatymų šiais metais statoma "Makbetas", "The Taming of the Shrew" ir "The Tempest". Be šių trijų veikalų, dar statomas "Cyrano de Bergerac", Edmond Rostands romantinė drama. Iš muzikinių veikalų statoma "Gondoliers", linksma Gilberto ir Sulivano operetė. Joje dalyvauja ir šiuos žodžius rašantis. Visi veikalai pastatyti augščiausiame profesionaliniame lygyje, todėl jų pastatymo gerumu netenka abejoti. Kontroversiškiausias pastatymas šiuo metu yra "Makbetas". Čia direktorius jieškojo naujų kelių Makbeto charakteriui išgauti, truputį išeidamas iš tradicinio pastatymo kelių. Gražiausias pastatymas visdėlto yra "The Taming of the Shrew". Taip pat tikrai verta pamatyti "Gondolierius".

Kada prieš dešimtį metų Stratfordo festivalių organizatoriai pradėjo šį teatrą organizuoti, niekuomet nesitikėjo, jog turės tokį didelį pasisekimą. Dabar,ypač Kanadoje, kiekviena kultūringesnė šeima jaučia pareigą šią kultūrinę vietovę aplankyti. Įdomu, kiek lietuvių šeimų ją aplankys šią vasarą?

V. Verikaitis

Pabaigai kelios informacijos tiems, kurie manytų į Stratfordą vykti. Pilną kiekvienos dienos programą galima pamatyti "TŽ" redakcijoje. Bilietus iš anksto užsisakyti galima paštu, kreipiantis į Stratford Shakespearean Festival Foundation of Canada, Stratford, Ont. Didesnėse Ontario ir Quebeco vietovėse su programa susipažinti ir bilietus gauti galima festivalio agentūrose. Toronte viena iš tokių agentūrų yra M. Harris Ticket Service, Prince George viešbutyje; Hamiltone Connought Ticket Agency šio vardo viešbutyje.

Stradfordas pasiekiamas iš Toronto važiuojant Hw. 401 į vakarus iki Hw. 8, kuris ir pasiekia festivalį.

Scena iš operetės "The Gondoliers". Iš kairės į dešinę: Jack Creley, Douglas Campbell, Illona Kombrik ir Ann Casson

Kultūrinėje veikloje

II-jo KULT. KONGRESO REIKALAI. — Lituanistinių mokslų sekcija kongreso metu numato šias paskaitas: 1. "Dievas ir perkūnas mūsų tautosakoje", paskaitininkas prof. Pr. Skardžius. 2. "Dainų tyrimo klausimai", paskaitininkas dr. J. Balys. 3. "Lietuvių kalbos praktiniai klausimai"; paskaitininkas S. Barzdukas.

ŽENKLELIS PABALTIJO PRIPAŽINIMUI DE JURE PAMINĖTI. Pabaltijo kraštų de jure pripažinimo JA V-bėse 40 metų sukakčiai paminėti latvių spaudos draugija išleido pašto ženklelį, kuriame telpa JAV ano meto prezidento W. G. Harding atvaizdas ir parašas: "W. G. Harding, the President of USA, recognizes de jure the Statehood of Estonia, Latvia, Lithuania. July 27, 1922". Ženkleliai gaunami šiuo adresu: Mr. O. Akmentins, P.O. Box 48, Dorchester 22, Mass., USA. Šimtas ženklelių kainuoja $1.

SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDAKNYGĖ susilaukė augšto įvertinimo Vatikano dienrašty "Osservatore Romano", kuris liepos 13 d., pirmame puslapyje, įsidėjo pusantros skilties straipsnį, pavadintą: " Kryžiai ant kalnų". Straipsnyje džiaugiamasi, kad išėjo Sibiro tremtinių maldaknygės itališkoji laida "Maria salvaci!" Anot dienraščio, tie nuolankūs maldaknygės puslapiai pagauna širdį ir pakelia mintis. Tai Dievo liudijimas, vykdomas žmonių, kurie tvirtesni už kentėjimus, — rašo laikraštis.

IŠCENZŪRUOTI V. MYKOLAIČIO - PUTINO "Altorių šešėliai". Okupuotoje Lietuvoje išleistoje J. Lankučio knygoje "V. Mykolaičio - Putino kūryba" 223 psl. rašoma, kad leidžiant naują "Altorių šešėlių" laidą buvusios išmestos tos vietos, kur knygos herojus Vasaris gėrisi nepriklausomos (anot Lankučio — "buržuazinės") Lietuvos gyvenimo reiškiniais. Bolševikų cenzūra žiauriai kieta.

JUOZO DAUMANTO knygos "Partizanai" II laida jau surinkta "Draugo" spaustuvėj ir laužoma į puslapius. Laida gerokai papildyta. Pridedamas dar pavergtųjų lietuvių laiškas popiežiui, laiškas lietuviams laisvėje, plk. Burlickio pareiškimas Kersteno k-tui, duodami aprašai labiausiai pasižymėjusių rezistentų, kaip Lukša, Būtėnas, Borisevičius ir kt. Epiloge aprašomas Juliaus Būtėno žuvimas. Veikalą iliustravo dail. Lapė. Knyga turės apie 500 psl. Išeis iš spaudos vasaros pabaigoj. Leidžia Į Laisvę Fondas Liet. Kultūrai kelti. Pirmoji laida jau išsibaigus.

DAILIŲJŲ MENŲ KLUBAS Los Angeles mieste pradėjo septintuosius veiklos metus. Paskutiniam susirinkimui pirmininkavo prof. Elena Tumienė. Paskaitininkė G. Gudauskienė kalbėjo apie modernią filmų ir lietuvišką muziką. V. Mitkutė paskaitė Maironio kūrybos. Septintuosius Dailiųjų Menų Klubo metus pradėti pirmininku išrinktas Bronys Raila.

VYTAUTAS KASUBA sukūrė bronzinę Nukryžiuotojo statulą, Kryžiaus kelią ir dvi riešuto medžio figūras vienai amerikiečių bažnyčiai North Branforde, Conn.

DAIL. AL. KASUBIENĖ paskutiniu metu iš keramikos daugiau perėjo prie mozaikos darbų, tam tikslui naudodama natūralias medžiagas, kaip akmenis, skaldytą marmurą ir kt.

RUOŠIAMASI NAUJOMS OPEROMS. Čikagos Lietuvių Opera sezono darbą yra jau pradėjusi. Ateinančių metų kovo mėn. numatoma pastatyti Mascagni "Cavaleria Rusticana" ir Leoncavallo "Pajacai". Šiuo metu operų libretai jau baigiami versti lietuvių kalbon.

ROMUALDAS ŠVIEDRYS dėsto Kolumbijos sostinės Bogotos universitete. Jis yra fizikas, augštąsias studijas išėjęs Cornell un-te, Niujorke.

Pr. A.

"LAIKUI" 300 NUMERIŲ. — Lietuvių laikraščiui Argentinoje "Laikas" išleidus 300 numerių, sukakčiai atžymėti liepos 28 d. Buenos Aires, Lietuvių salėje, Avellanedoje, buvo surengtas paminėjimas.

STRAIPSNIAI APIE LIETUVĄ. — Urugvajaus spaudoje su savo straipsniais plačiai reiškiasi ir reikšmingą darbą atlieka žurnalistas Albinas Gumbaragis. Birželio įvykių minėjimo proga jis paskelbė du plačius straipsnius apie Lietuvą Urugvajaus laikraščiuose "El Plata" ir "El Pais". **E.**

Pasternakas ir moterys

Boris Pasternak pasaulyje nuskambėjusioje savo knygoje "Dr. Živago" išpranašavo: "Vieną dieną Larisa Feodorovna išvyko ir nebegrįžo. Tikriausiai, ji buvo areštuota gatvėje. Ji pranyko be jokių pėdsakų, pamiršta, lyg nieko nesakąs numeris dideliame lape . . ."

Autorius tą moterį mylėjo. Tikra jos pavardė buvo Olga Ivinskaja, 48 m. amžiaus. Ji buvo knygoje vaizduojamoji Larisa.

Pasternakui mirus, sovietų biurokratai griebėsi kerštо, ir Olga Ivinskaja buvo nuteista 8 m. kalėjimo už "spekuliaciją valiuta". Jos duktė Irina gavo 3 m. kalėjimo. Ji buvo susižadėjusi su prancūzu studentu.

Pagaliau, laikams keičiantis, miręs Pasternakas vėl buvo pradėtas garbinti. Tačiau abi moterys dar tebebuvo kalėjime. Prieš kiek laiko Irina, atlikusi 18 mėn. bausmę, buvo paleista. Apie Irinos motiną Olgą nesigirdi nė žodžio. Ji turėjo išgyventi "Živago" herojės likimą. "Ji išėjo ir nebegrįžo" . . .

V. K.

Limonadas geresniam mokymuisi

Anglijoje ir Amerikoje bandomas naujas gėrimas, kuris pakelia atsilikusių vaikų inteligentiškumą ir gabumus. Brightone, Anglijoje, vienoje mokykloje 60 atsilikusių vaikų gauna išgerti to limonado po stiklinę kas rytas, ir pastebimas tų vaikų susidomėjimas mokslu.

Panašūs bandymai daromi ir JAV. Tas malonus gerti gėrimas turi mediciniškai vadinamo "dimethylaminoethanol", kurio išgėrę vaikai pasidaro laimingesni ir gali geriau mokytis. Iki šiol darytuose bandymuose tas limonadas davė teigiamus rezultatus.

Maskva. — Apkarpytą B. Pasternako novelę "Daktaras Živago" rengiamasi išleisti Taškente. Tai bus tik pusė originalo. Tiražas — 2.000 egz. Prie kiekvieno skyriaus bus paaiškinimai, kurie neleis skaitytojui pradėti galvoti prieškomunistiškai.

Moters meilė

Meilė ir egoizmas

Larousse žodyne, straipsnyje apie moterį, randame pasakyta, kad egoizmas yra dominuojantis moters charakterio bruožas. Kita vertus, kiekvienas žino, kiek moterys yra pripratusios dejuoti apie vyrų egoizmą. Iš tikrųjų, tiek vyras tiek moteris turi savą egoizmą, kuris tačiau yra skirtingas ir reiškiasi skirtingomis formomis.

Moters ir vyro meilės taip pat skirtingos

Moters meilė pasireiškia daugiausia tiesioginiuose dalykuose. Jos idealas yra daug daugiau apčiuopiamas, negu vyro. Moteris daugiau aukojasi artimiausiems tikslams. Tai natūralu, nes moters paskirtis yra užtikrinti tiesioginę žmonijos ateitį. Vyras, atvirkščiai, yra atsidavęs daugiau tolimiesiems tikslams. Šie tikslai gali būti daugiau ar mažiau realūs, bet beveik visada jie eina į tolimesnę perspektyvą. Kai moteris ir vyras eina į bendrą gyvenimą, jie visad turi turėti galvoje, kad jų prigimtys yra skirtingos. Nieko nelaimėsime, jei bandysime skirtingai moters prigimčiai primesti vyriškus darbus, ir atvirkščiai, kaip kad dažnai pasitaiko šiais laikais.

Meilė ir vedybinis gyvenimas

Vyras ir žmona turi suprasti, kad jie myli vienas kitą skirtingomis meilėmis. Tam patvirtinti galima būtų pririnkti šimtus pavyzdžių iš vedusiųjų gyvenimo. Štai, sakysime, vieną popietę, vyras entuziastiškai dėsto žmonai kokį nors planą. Dėsto įdėdamas į savo žodžius visą širdį. Staiga žmona pertraukia: "Ar nenori kavos su skaniu pyragaičiu?" Kita vertus, žmonos dažnai nusiskundžia, kad vyrai nekreipia dėmesio į kasdienio gyvenimo smulkmenas, yra nepastabūs, nejautrūs ne tik aplinkai, bet ir pačiai žmonai. Ir vienu ir kitu atveju tai nėra meilės stoka. Tai tik dar kartą įrodo, kaip skirtingai moters ir vyro meilė reiškiasi.

Normaliai vedusiųjų gyvenime tarpusavė meilė veikia niveliuojančiai. Žmona palengva pradeda domėtis vyro tolimaisiais idealais. Vyro meilė, kontakte su moteriškų švelnumu, įgauna didesnį jautrumą tiesioginei aplinkai. Bendras gyvenimas atneša abiems dvasinę lygsvarą.

Meilė ir intelektas

Moters meilė yra daug mažiau priklausanti nuo intelekto. "Moteris protauja širdimi", — gana teisingas posakis. Vyro charakteryje intelektas yra dominuojantis. Vyras myli moterį dėl jos savybių, kad ji yra graži, švelni ar turi kitokių privalumų. Moteris myli vyrą kaip visumą. Jos meilės sąvokoje mažiau proto, daugiau jausmo. Jei vyras pasakys "Aš tave myliu, nes esi gera", tai moteris dažnai išsireikš "Aš tave myliu dėl to, kad myliu".

Daug vyrų, matuodami pagal savo mastą, galvoja užvaldyti moterį protu. Deja, tai nevisad sėkminga.

Vienas kitam — mislė

Abi lytys, viena kitą papildydamos, nors ir būdamos skirtingos, pasilieka viena kitai mįsle. Meilė, kuri juos riša, gyvena ta tarpusavė paslaptimi. Ji remiasi "negalimumu" vienas antro pilnai suprasti. Dalis vyrų nusivilia moterimis, nes nori savo meilę gristi per dideliu protavimu. Jie norėtų valdyti ne tik žmonos širdį, bet ir jos mintį. Bet jei vyras pilnai moterį suprastų, jis negalėtų jos pilnai mylėti, nes ji nebebūtų tas ypatingas kūrinys, kuris vyrą papildo. Vedybinis gyvenimas kartais yra panašus į mistinį: reikia mylėti ir gerbti tai, ką nevisada galime suprasti.

Iš ilgesnės studijos parinko I. J-tė

Steigiamas Žalgirio muzėjus

Lenkų spaudos žiniomis, Žalgirio mūšio vietoje, kur iki šiol stovėjo tik paminklas, kuriamas tai kovai atžymėti muzėjus. Tai bus vienas iš nedaugelio muzėjų Europoje, pastatytų paties įvykio vietoje. Muzėjus atidaromas š. m. liepos mėn. pabaigoje. Prie pat įėjimo į muzėjų, stikliniame vestibiulyje, stovi Jogailos skulptūra, po kurios kojomis patiestas kryžiuočio apsiaustas. Jogailą supa vėliavos — Lenkų karalystės, Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės, Moravų kunigaikštystės ir Smolensko kunigaikštystės. Už jų išrikiuotos vėliavos, paimtos iš kryžiuočių — Didžiojo Magistro vėliava, Brandenburgo, Madrenijos, Westfalijos ir Šveicarijos. Kituose kambariuose išstatyti iš tų kovų užsilikę muzėjiniai eksponatai — ginklai, dokumentai bei jų kopijos, žemėlapiai. Didžioji tų eksponatų dalis atkelta iš Lenkų karo muzėjaus Varšuvoje.

Turistų patogumui, paaiškinimai prie eksponatų pridėti lenkų, rusų ir anglų kalbomis. Dokumentų tekstai išversti į lenkų kalbą.

Iš visko atrodo, kad tai gražus ir didingas Žalgirio mūšio įamžinimas. Tik gaila, kad, kaip dažniausiai su lenkais atsitinka, daugelis lietuvių nuopelnų švariai nutylima. Iš aprašymo atrodo, kad Lietuva čia bus atstovaujama tik vienos vėliavos. O kur gi pats Vytautas Didysis, faktiškasis to mūšio vadas ir laimėtojas? Kur gi žemaičių ir augštaičių pulkai, taip daug prisidėję prie mūšio pasisekimo?

Ką reiškia Rh?

Rh yra kraujo rūšies ženklas. Kur Rh yra teigiamasis, raudonieji kraujo rutuliukai ant paviršiaus turi mažus taškelius, molekules. Su neigiamuoju Rh faktorium ant rutuliukų paviršiaus mažų taškelių nėra. Apie 85% visų gyventojų turi kraują su Rh teigiamuoju ir tik 15% su neigiamuoju. Kraujo rūšis yra paveldima. Darant transfūzijos, neigiamą kraują su teigiamu maišyti negalima.

Bavarijos radijas apie Lietuvą

Bavarijos radiofonas Miunchene pradėjo seriją trumpų (po 15 min.) radijo valandėlių, pavadintų "Rytų Europa — daug kalbų". Pirmąją tokią transliaciją liepos 16 d. paskyrė supažindinti su Pabaltijo valstybėmis — Lietuva, Latvija, Estija. Kalbėtojas trumpai apibūdino jų istorinę padėtį ir kokiomis aplinkybėmis jos bolševikinių rusų buvo pavergtos. Kiek plačiau iškėlė šių tautų kalbų skirtingumą nuo kitų Rytų Europos tautų. Ypačiai iškėlė lietuvių kalbos grožį, senumą ir nepaprastą vertę bei reikšmę kalbotyros mokslui. Nežiūrint to, šios tautos šiandien esą turi kovoti begaliniai kietą kovą su okupantu dėl savo egzistencijos ir dėl išlaikymo savosios kalbos.

Iš lietuvių pusės minėtais klausimais kalbėjo lietuvių kalbos lektorė Miuncheno universitete prof. Baldauf ienė - Jurgutytė ir žurnalistas Valteris Banaitis.

Programos metu po vieną sakinį buvo pasakyta lietuviškai, latviškai ir estiškai, pavaizduoti šių kalbų skirtingumui ir skambėsiui. Be to, buvo sudainuota po vieną pabaltiečių liaudies dainą. Lietuviškai pademonstravo "Kalvelį", į plokštelės įdainuotą Čiurlionio ansamblio. **ELI.**

Atsiųsta paminėti

Juozas Švaistas, Žiobriai plaukia. Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, 1962 m. Spausdino "Draugo" spaustuvė, 4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill. 233 psl. Kaina $2.50.

Šv. Tėvas Jonas XXIII, Motina ir Mokytoja — Mater et Magistra, enciklika apie socialinio klausimo pažangą krikščioniško mokslo šviesoje. Vertė kun. P. Dambrauskas. Spausdino "Draugo" spaustuvė. 115 psl. Kaina nepažymėta.

Jaunimo Žygiai, nr. 1-2 (26-27). Turiny: A. Gražiūnas, Maironis ir politika; M. Krupavičius, Enciklika Mater et Magistra; V. Kavaliūnas, Milašiaus dešifruotojo Apokalipsė; dr. J. Mečernis, Nieko filosofija; St. Alšėnas, Katalikai JAV politikoje; A. Širvaitis, Rusų imperijos jėgos šaltiniai; J. Gobis, Žlugo "Proto valstybės" mitas, ir kitkas.

Lux Christi, nr. 2 (42), birželis, 1962 m. Leidžia ALRK Kunigų Vienybė. Redaktorius — kun. T. Narbutas, STD. 1922 Leo St., Dayton 4, Ohio, USA.

Lietuvių Dienos, nr. 6, 1962 m. Turiny: dr. A. Trimakas, Pasipriešinkime apatijai; St. Barzdukas, Bendruomenė Lietuvos laisvės kovoje; M. Klikna, Lietuvos savanoriai - kūrėjai; D. Brazytė, Vienumos žingsniai, ir kt.

Gimtoji Kalba, nr. 2(6), 1962 m. Bendrinės kalbos laikraštis. Lietuvių Kalbos dr-jos organas, leidžiamas JAV LB Kultūros Fondo. Redaktorius L. Dambriūnas. Adresas: 4314 40th St., Brentwood, Maryland, USA.

Mūsų Vytis, nr. 3, 1962 m. Dvimėnesinis skautiškos minties žurnalas. Leidžia Akademinis skautų sąjūdis. Redaktorius V. Germanas, 2618 W. Montgomery St., Chicago 32, Ill., USA.

Šv. Pranciškaus Varpelis, nr. 8 ,rugpjūtis, 1962.

Eastern Europe, Catalogue No. 353. A selection of new and second-hand books. Ethnography, history, linguistics, literature. Leiden, Netherlands, E. J. Brill, 1962.

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442
Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

TIESIOG IŠ BALDŲ PARODOS
1962 metų MODELIAI
yra išstatyti abiejose krautuvėse,
nupirkti 5 fabrikų visi baldai
ir parduodami
labai nupigintomis kainomis.
Didelis pasirinkimas.

Geriausia proga įsigyti
naujausios mados baldus.

Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus.
Kviečiame visus atsilankyti netik iš Toronto, bet ir plačių apylinkių.

Nauja maldaknygė mokyklų vaikams

"DIEVO VAIKAS"

Parašė kun. dr. J. Gutauskas.

Mišių maldos, rožinis, Kryžiaus kelias, poteriai ir populiariausios giesmės.

Kaina $1.85

Spaudos B-vė "Žiburiai",
941 Dundas St. W., Toronto, Canada.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
$16.900 pilna kaina, gražus rupių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. arti susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — WINDERMERE
$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina $17.500.

GELEŽIES KRAUTUVĖ (Hardware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
$2.500 įmokėti, plius prekės ir inventorius. Vienuolikos metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klijentūra. Pilna kaina $28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi modernios virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėm ir dviem voniom. Vandeniu alyva šildomas. $150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augštus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $16.400.

SWANSEA
$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu alyva apšildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina $16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių dupleksas. Pilna kaina $17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po $100 mėn. Įmokėti $5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Kaip pradžiuginti lietuvių visuomenę?

(Atkelta iš 3 puslp.)

rėkim, kur tuo keliu eitume? Visi žinome, kad vad., nesutarimai neina dėl esminių dalykų. Pagrindiniame klausime, į kurį dabar subėga visa mūsų politinė veikla — Lietuvos išlaisvinimas — tarp lietuvių, išskiriant komunistinę grupę, skirtumų nėra. Iš kur tad vadinamasis susiskaldymas? Gi iš asmenų, kurie savo širdy tebenešioja šešėlius "tradicijų", atsivežtų iš nepr. Lietuvos laikų, ar vėliau susidariusių grynai dėl asmeniškų susikirtimų Pfulingene, anuometinėj VLIKo būstinėj Vokietijoje. Kas be to, iš buv. bendradarbių ar klasės draugų susiranda šalininkų, ir kadangi lietuviškos veiklos sąlygos labai nedėkingos, o mūsų pajėgos itin ribotos, tai jau ir tiek pakanka, kad visa padėtis būtų labai apsunkinta.

Kai tokie susiskaldymo pagrindai, tai ir "derybų" prasmė atsistoja savotiškoj šviesoj. Šiuo atveju jau atrodo, kad būtų siekiama palenkti VLIKą tam, kad būtų patenkintos atskiros grupės asmeniškos ambicijos ar pretenzijos. Toks susitarimas, jei ir būtų pasiektas, nei mums garbės sudarytų, nei mūsų sustiprintų. O kadangi visi esame žmonės, tai aišku, kad tuo keliu prieit prie darnos neįmanoma. Ir pačios grupės turėtų suprasti, kad tokie reikalavimai negali būti nei statomi.

VLIKas ir vienybė

Kai dėl paties VLIKo institucijos, tai ji buvo įkurta visų susitarimu. Jis atliko svarbų vaidmenį, jau turi tradicijas ir tam tikrą dvasinio potencialo svorį. Bet Lietuva dar neišlaisvinta, ir VLIKo vaidmuo dar nebaigtas. Šią instituciją suniekinti ar sugriauti netik nebūtų prasmės, bet labai galimas atvejis, kad panašios bendrinės institucijos išvis nebegalėtume sukurti. Patys save pažemintume: kokia logika! Vakar ši institucija visiems buvo gera, o šiandie, nors jos esminiai pagrindai tie patys ir reikalai žymioj daly tie patys, tik kaikurie asmenys tarpusavy susipyko, visą instituciją reikia augštyn kojom apversti.

Lygiai nepateisinamas yra atskirų grupių steigimas paraleliniams darbams. Net sudėjus mūsų visas pajėgas, ir tai jos nėra pakankamos, kad sėkmingiau atlaikytume taip didelius spaudimus. VLIKas yra visų institucija. Jo durys lygiai atdaros visiems, ir atviri keliai jį tobulinti ir naudingą iniciatyvą įvykdyti. Esame patrijotai, tai kodėl nepradžiuginti savo tautos čia išeivijoj ir už geležinės uždangos. Kiekvienas veikėjas pelnytų kur kas daugiau pagarbos bei įvertinimo, ir tai iš visos visuomenės, jei vietoj argumentavimų ir filosofavimų įvertintų esamą padėtį ir atsisėstų šalia kitų prie vieno lietuviško stalo bendram darbui.

Tokie dalykai, kaip Kanadoj per praeitą Vasario 16 minėjimą, kai buvo renkamos aukos Tautos Fondui ir buvo išeita su rinkimu aukų Nepriklausomybės Fondui, mums labai žalingi. Ne dėl to, kad keletas dolerių nueina atskiros grupės reikalams. Esminis dalykas gaunasi tame, kad tuomi tarp mūsų įnešama moralinė suirutė. Ne tik tokių darbų iniciatoriai, bet ir kiekvienas šio pakrikimo rėmėjas asmeniškai atlieka labai žalingą darbą. Panašiai ir VLIKo atvejy. Ne dėl to, kad ten būt reikalinga daugiau žmonių, bet dėl to, kad vienybė reikalinga mūsų moralinei savijautai sustiprinti.

Gal kaikurie veikėjai, po daugelio pergyvenimų, yra pavargę ir nebepajėgūs lygsvarai atgauti, tad sveikas nujautimas turi kilti iš apačios. Visiems aišku, kad vieninteli kelią teturim: eidami ranka rankon mes dar daug galime padaryti, o remdami susiskaldymus visi sunyksime.

SPORTAS

HAMILTONO KOVO ŽINIOS

HLSK KOVAS SVEIKINA savo narį, žinomą sportininką G. Paltaroką, sukūrusį šeimos židinį. Linki laimės šeimyniniame gyvenime, o taip pat neužmiršti sporto.

Kanados lietuvių lauko teniso pirmenybėse, dalyvaujant Toronto Vyčiui, Aušrai ir Kovo tenisininkams, hamiltoniečiai visose klasėse pirmavo.

Vyrų klasėje G. Paltarokas be didelio vargo laimėjo I v., Z. Žilinskas — III v. Jaunių A kl. dvylikmetis A. Žilinskas gražiu žaidimu išsikovojo I v. Moterų kl. O. Žilinskienė taip pat iškovojo I v.

Kaip matome, trys Žilinskų šeimos nariai dalyvavo pirmenybėse. Tai Z. Žilinsko nuopelnas. Jis pats savo jėgomis prie namų įsiruošė teniso aikštę ir laisvu laiku moko šeimą šio gražaus sporto. Sėkmės jiems! A. G.

Ateitininkų stovyklą N. Wasagoje uždarant

Antroje ateitininkų stovyklos savaitėje daugumoje buvo pravestos įvairios varžybos. Išskiriant penktadienį, kada ištisą dieną lijo, o tarpais pylė kaip iš kibiro, kitos savaitės dienos buvo saulėtos ir šiltos. Esant gražiam orui ir gerai nuotaikai, stovyklautojai su noru įsijungė į žaidimus, o ypatingai į sportines varžybas. Pasižymėjusių sporte čia minimi pirmųjų ir antrųjų vietų laimėtojai.

Šuolis į tolį: jaun. merg. Juozaitytė V., Grigaitė I.; vyr. merg. Žolpytė Z., Ožolaitė D.; berniukų iki 12 m. amž.: Žabas A., Kuolas A.; iki 14 m. — Kryžanauskas A., Stirbys A.; virš 14 m. — Žemaitis S., Juknevičius R. Šuolis į augštį: jaun. merg. — Simonaitytė J., Juozaitytė V.; vyr. merg. —Zigmantavičiūtė G., Starkutytė B.; bern. iki 12 m. — Donnelly A., Kuolas A.; iki 14 m. — Kryžanauskas A., Danaitis R.; virš 14 m. — Žemaitis S., Astrauskas R. Šaudymas: merg. — Dilkūtė B., Bėkėrytė V.; berniukų — Kuzmickas A., Jazukonis A. Bėgimas: merg. jaun. Janeliūnaitė I., Bėkėrytė V.; vir. merg. — Brazlauskaitė K., Simonaitytė J.; berniukų iki 12 d. Kuolos A., Donnelly A.; iki 14 m. — Kryžanauskas A. Stirbys A.; virš 14 m. — Stankus S., Žutautas S. Stalo tenisas: pradedančiųjų grupė — Brazlauskaitė K., Vildžiūtė V.; stipr. I gr. — Bilkytė R., Bušinskaitė A.; II gr. — Gustainytė L., Zigmantavičiūtė G.; berniukų — Starkus A., Valaitis G.

Be sporto, dar buvo pravestos ir kitose srityse varžybos, kur laimėtojais tapo: skaityme liet., vyr. merg. — Bušinskaitė A., Masiulionytė A. ir Girčytė D.; jaun. merg. — Juozapavičiūtė G., Urbonaitė G. ir Grigaitė I.; vyr. berniukų — Gudinskas R., Juknevičius R. ir Jaseliūnas J.; jaun. — Kuolas A., Puteris A. ir Danaitis R. Deklamavime jaun. — Puteris R., Danaitis R. ir Gustainytė L.; vyr. — Čeponkūtė J., Bušinskaitė A. ir Masiulionytė A. Bendro išsilavinimo jaun. — Gustainytė L., Puteris A. ir Danaitis R.; vyr. — Bušinskaitė A., Girčytė D. ir Čeponkūtė J.

Vidaus patalpų susitvarkyme I-mą vietą laimėjo "Dainavos" gyv.: Siurblytė L., Grigaitė I., Grigaitė L., Bričkūtė J., Bričkūtė M. ir Grigaitė V.; II-rą "Nidos" gyv.: Brazlauskaitė K., Juozapavičiūtė G., Olekaitė I., Kasperavičiūtė I., Budvitytė S. ir Vaišnoraitė I. Berniukų I-mą — VI kambario gyv.: Miceika G., Gudinskas R., Puteris A., Lunys V., Kuzmickis A. ir Danaitis R.; II-rą — IV-to kamb. gyv.: Stankus S., Kvederys J., Žutautas S. ir Žemaitis S.

Iš kitų svarbesnių stovyklos įvykių paminėtinas dar penktadienio vakare surengtas žuvusiųjų kovotojų už Lietuvos laisvę paminėjimas. Gražiai sutvarkytoje salėje minėjimas pradėtas Kryžiaus Kelio apėjimu. Po pamaldų sekė jautri paskaitėlė ir pabaigai meninė dalis, kurią išpildė patys stovyklautojai.

Stovyklos uždarymas įvyko sekmadienį, liepos 21 d. Atsiveikinimo žodį tarė T. Rafaelis, OFM, ir V. Aušrotas, ateitininkų C. V-bos vardu. Išdalinamos dovanos varžybų laimėtojams, nuleidžiamos vėliavos . . .

Siemet at-kų stovykloje N. Wasagoje stovyklavo 61 mergaitė ir 34 berniukai iš trylikos Kanados bei JAV vietovių. Du stovyklautojai buvo net iš Glasgowo, Škotijoje. —d

Vartokime savo krašto gaminius

Ontario premjeras Robarts, kalbėdamas per CBC radijo tinklą liepos 23 d., pastebėjo, kad Ontario prov. gyventojas per metus perka užsieninių gaminių už $236. Anglas ir vokietis tam išleidžia $50, o amerikietis tik $32. Jei kiekvienas Ontario prov. gyventojas sumažintų užsieninių prekių pirkimą $100, susidarytų $600 mil. suma. Skaitant, kad $10.000 ekonominėje apyvartoje parūpina vienam asmeniui darbą — $600 mil. parūpintų darbo 60.000 asmenų. Ekonomistai skelbia, kad, norint išlaikyti Ontario ekonominės padėties pusiausvyrą, kiekvienais metais reikalinga rasti naujų darbų 60.000 asmenų.

Atpildas Amerikai už paramą

Daugelis dabartinių tautų, kurios yra šelpiamos JAV, už tą paramą atsimoka nedėkingumu. Viena ranka ima duodamą dolerį, o kita muša davėjui per veidą.

Paimkim Ceiloną. Ta mažytė tauta gavo iš JAV $74 mil. Dabar Ceilono vyriausybė nacionalizuoja 200 amerikiečių ir anglų alyvos ir žibalo firmų ir valyklų, kurias panaudos gaunamam iš Rusijos žibalui valyti.

Kitas pavyzdys — Indonezija, kuriai JAV suteikė $598 mil. pašalpą. Dabar Indonezijos vyriausybė paskelbė, kad visos amerikiečių ir anglų firmos turi dalintis pelnu su krašto valdžia. Be to, kviečiamos komunistinių kraštų žibalo kompanijos.

Europos Bendroji Rinka veda derybas su 16 Afrikos valstybių dėl prekių ir kreditų. Afrikiečiai nori gauti iš europiečių protekciją savoms prekėms - kavai, riešutams, kakavai ir kt. Prancūzija remia savo buvusių kolonijų reikalavimus, kiti susilaiko. Šios derybos nepatinka nei Britanijai, nei Amerikai, nei Rusijai dėl ūkinių ar politinių motyvų.

TORONTO, Ont.

Lietuviškos vestuvės

Praeitą šeštadienį, liepos 21 d., Toronte su gražiomis lietuviškomis apeigomis susituokė V. Marcinkevičius ir Onutė Jasianauskaitė. Jaunuosius su Mišiomis sutuokė šv. Jono Kr. parapijos klebonas kun. P. Ažubalis. Vaišės, dalyvaujant daugeliui svečių iš Kanados ir JAV, įvyko Lietuvių Namuose.

Šios vestuvės įdomios dviem atžvilgiais. Pirmiausia — jaunoji yra vilnietė, jaunojo kviečiama neseniai atvykusi iš Suvalkų trikampio. Antra — vestuvių pokylyje buvo atlikta graži lietuviška tradicija — piršlio korimas. Būtų gražu, kad ir kitos vestuvės pasektų tuo pavyzdžiu, įnešdamos daugiau senųjų lietuviškų apeigų. Tai būtų ir originalu, ir vertinga, ir labai lietuviška.

Gerojo Ganytojo stovyklos

salėje, liepos 28 d. vakare, stovyklautojų tėvai ir bičiuliai surengė kun. J. Jankauskui išleistuves. Neseniai atvykęs iš Romos kun. J. Jankauskas įdėdamas nemažai darbo per tris savaites talkino stovyklos vadovui ir kapelionui, buvusiam savo mokytojui kun. B. Pacevičiui.

Susirinko arti 60 asmenų, jaukioje nuotaikoje pasidalino įspūdžiais ir palinkėjo kun. J. Jankauskui artimoje ateityje pastoviai apsigyventi šv. Jono Kr. parapijoje Toronte, nes lietuvių jaunimas šiame krašte labai stokoja tokių asmenų, kurie sugeba su juo dirbti. Paskutiniu laiku kun. J. Jankauskas Romoje dirbo italų parapijoje.

Pašventintas Kybrancų antkapis

Praėjusio sekmadienio popietę, dalyvaujant per pusantro šimto lietuvių evang. kun. J. Dumpys iš Detroito pašventino šv. Jono lietuvių kapinėse gražų antkapį, skirtą prieš vienerius metus mirusiam p. Kybrancų 24 metų sūnui a.a. Norbertui Robertui. Paminklas iš švediško juodo akmens virš šešių pėdų platumo. Jame meniškai įgraviruotas kryžius ir už jo bekylanti saulė. Paminklo viduryje mirusiojo metrika, o apačioje žodžiai "Liūdnas išsiskyrimas. Viešpaties valia". Ponų Kybrancų kapų vieta puošimo estetiškumu ir lankymo dažnumu galėtų būti pavyzdžiu kiekvienam lietuviui. A.

Gyd. Rūta Ciplijauskienė sėkmingai išlaikė gydytojo praktikai verstis egzaminus ir šiuo metu dirba moterų ligoninėje Toronte.

Susižeidė M. F. Yokubynienė. Torontiškė veikėja M. F. Yokubynienė lipdama iš automobilio susižeidė koją. Gydosi namie.

Sol. V. Žiemelytė yra pakviesta dainuoti "Die Walkure" ir "Madame Butterfly" operose, kurios ši rudenį statomos O'Keefe Centre.

Albina ir Pranas Augaičiai susilaukė sūnelio, trečiojo vaiko šeimoje.

Vladas ir Gražina Butkiai išvyko traukiniu į Los Angeles praleisti dviejų savaičių atostogų ir aplankyti gimines.

"Dainos" dovanų krautuvei, 974 College St., liepos 23-24 d. naktį nežinomi piktadariai išmušė langą-vitriną ir sudaužė keletą vertingų indų.

Gyvenančių apartamentuose skaičius kas kart vis didėja. Apartamentų statyba eina pilnu tempu. Toronte 1 iš 10 gyventojų gyvena apartamente.

Italų Bendruomenės Pagalbos Centras Toronte pradeda vajų rinkti aukas, kurios bus naudojamos verslo mokykloms Italijos imigrantams italų kalba, apmokant jaunuosius ateivius reikalingų verslų. Šis italų bendruomenės žygis plačiai nuskambėjo ir anglų spaudoje. Vieni užstojo imigrantus, kaltindami provincijos valdžią, palikusią imigrantus savo valiai. Kiti valdžią teisino, kad kandidatai į minimą verslo mokyklą yra daugumoje virš 20 m. amžiaus ,o pagal seną Ontario įstatymą vyresnio amžiaus žmonės negali būti mokomi amatų valdžios mokyklose. Pagaliau atsiliepė ir Ontario ministeris pirmininkas, pažadėdamas įnešti į ateinančią parlamento sesiją pasiūlymą panaikinti šį seną ir neteisingą įstatymą. CSc.

Keturi nusikaltimai per minutę

FBI pareiškė, kad JAV-bėse šiuo metu kas minutę įvyksta 4 didesnio pobūdžio nusikaltimai. Metiniame FBI pranešime sakoma, kad nusikaltimai pralenkia gimimų skaičių net penkeriopai, atseit kriminalistai auga greičiau, negu naujagimiai. JAV-bėse buvo padaryta 1.926.000 didesnio pobūdžio nusikaltimų vien 1961 m.

A. A. pulk. Juozas Giedraitis

(Atkelta iš 1 psl.)

pijos klenobas kun. dr. J. Tadarauskas, o prie šoninių altorių Delhi parapijos klebonas kun. dr. J. Gutauskas ir kun. Kamaitis iš Anglijos. Giedojo sol. V. Verikaitis, specialiai atvykęs iš Stratfordo. Kapinėse atsisveikinimo žodį tarė kun. dr. J. Gutauskas, maj. Zabulionis karininkų vardu, Stp. Kęsgaila — Kanados Liet. B-nės Krašto Valdybos vardu, K. Mikšys — Hamiltono LB apylinkės vardu, J. Alonderis iš St. Catharines — ramovėnų vardu, P. Sudikas— Hamiltono Šalpos Fondo ir bankelio "Talka" vardu. Ilgesnę atsisveikinimo kalbą pasakė J. Matulionis. Pabaigai graudų žodį, užpildamas ant karsto iš Lietuvos gautos žemės, tarė laidotuvėms vadovavęs kun. dr. J. Tadarauskas. Taip su malda ir himnu susipylė dar vienas tauraus lietuvio kapas.

Jei šaltasis karas atšiltų . . .

Po paskutinio Kennedy - Chruščiovo susitikimo, anapus geležinės uždangos plinta tokia istorijėlė:

Nuvargę diplomatinėse grumtynėse, abu didieji susėdę prie arbatėlės. Vaišingesi nuostabiais valgiais, gėrimais ir . . . pasigyrimais. Vadovavo Nikita, besistengdamas įrodyti rusų pranašumą.

— Znaite, tovarišč Kennedy, niekas mūsų nepralenks. Pvz., mes turime tokių bėgikų, kurie per 5 sekundes nubėga net šešias amerikietiškas mylias.

— Mes tokių neturime, — gynėsi Kennedy. — Net patys greičiausi automobiliai tokios spartos neišvysto. O, visdėlto, turime nuostabių mašinų. Prieš man išvykstant išbandėme vieną, kuri per keletą sekundžių atgaivina mirusį žmogų. Kai ją ištobulinsime, galėsime prikelti ir senokai mirusį.

Chruščiovas, lyg nekreipdamas dėmesio, tik numojo ranka ir burbtelėjo:

— Nesąmonė!

Dėl atsargos išgėrė visą stiklinaitę vodkos. Tik, kai amerikiečiai pradėjo kalbėti apie galimą Kennedy vizitą Maskvoje, Chruščiovas sunerimo. Ilgai negalėdamas rasti išeities, visą reikalą išdėstęs savo asmeniškam astrologui.

— O ką tu žinai, su tais amerikiečiais? Kennedy ims ir atsiveš tą mašiną pademonstruoti, o kur aš gausiu tokį greituolį?

— Žinai, drauge, — prabilo astrologas, — ši bėda neverta nė senos, surūdyjusios kapeikos. Jei Kennedy atsiveš tą mašiną ir prikels Staliną, tai jau tu pats per vieną sekundę kur kas toliau nubėgsi . . .

SUKAKTUVINIAI METAI LIETUVOS SPORTE

(Atkelta iš 3 psl.)

8 d. suėjo taip pat keturiasdešimt metų nuo pirmųjų tarptautinių futbolo rungtynių tarp Rygos YMCA ir Kauno LFLS. Laimėjo latviai, 4:0, kurie vėliau, atsigriebimo rungtynėse Rygoje, vėl tokia pačia pasekme įveikė kauniečius.

Šie 1962 metai turi ir daugiau minėtinų sukakčių: 1922 m. balandžio 23 d. Vytauto kalne Kaune buvo sužaistos pirmos draugiškos krepšinio rungtynės tarp LFLS ir Kauno rinktinės, pasibaigusios 8:8, o spalio mėnesį į aikštę išėjo ir moterys. Gražiosios lyties buvo tik dvi komandos, kurių keturios rungtynės baigėsi tokiom pasekmėm: 8:2; 2:4; 4:4; ir 4:0.

Minime šias visas keturiasdešimtąsias sukaktis su liūdesiu, nes Lietuvos sportas šiandien tarnauja tik pavergėjui. Lietuvių sportininkų laimėjimai tėvynėje ar už jos ribų eina tik sovietų vardo garsinimui. Tarptautinėje arenoje pavergtos Lietuvos sportininkai ant savo krūtinių priversti nešioti CCCP raides, ir jų gražios pergalės visuomet priskiriamos Maskvai.

Mums, gyvenant laisvame Š. Amerikos kontinente, tos sukaktys uždeda eilę pareigų. Pirmiausia, įvairiose žaidynėse, tarpklubiniuose susitikimuose turėtumėm ne vien tik "vaikytis" taškų, taurių ar pergalių, bet galimai daugiau garsinti Lietuvą, kartu prisimenant, kad kova už Lietuvos laisvę gali būti vedama ir sporto aikštėje. Toliau — sportas turėtų būti ir viena iš lietuvybės išlaikymo priemonių, padedanti mūsų jaunimui susipažinti, sudarant progų kalbėti lietuviškai. Kai mūsų sporto klubai bus stiprūs sportiniai ir lietuviškai, jais galės didžiuotis ir sporto veteranai, pasitraukę iš aktyviųjų sportininkų tarpo, prisimindami gražius nepriklausomojo gyvenimo laikus, prisimindami prieš keturiasdešimt metų pasėtą grūdą, išaugusį šiandien į didingą. šakotą ąžuolą.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

HIGH PARK — BLOOR
$2.000 įmokėti ar mažiau, 10 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis dupleksas, vandens alyvos šildymas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BABY POINT
$2.200 įmokėti, keletos metų senumo 6 kambarių mūrinis namas, privatus įvažiavimas.

RUNNYMEDE — BLOOR
$3.000 įmokėti, 6 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, platus privatus įvažiavimas, garažas, viena atvira skola 10-čiai metų.

WINDERMERE — BLOOR
$4.000 įmokėti, 5 kambarių, šiurkščių plytų bangalas, vandens alyva šildymas, garažas, gražus kiemas.

JANE — BLOOR
$5.000 įmokėti, 7 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyva šildymas, garažas.

BERESFORD — BLOOR
$6.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, garažas, gražus kiemas, namas be skolų, arti Bloor.

SWANSEA
$6.500 įmokėti, keletos metų senumo, 5 kambarių mūrinis bungalas, garažas su privačiu įvažiavimu, aliuminijaus langai ir durys.

GEOFFREY — RONCESVALLES
$6.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras plytų namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 3 virtuvės, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE — BLOOR RAJONE
$10.000 įmokėti, 9 kambarių per 2 augštus, atskiras, plytų namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, namas be skolų.

COLLEGE — RUSHOLME
$2.000 įmokėti, geras 8 kambarių namas, 3 virtuvės, $120 mėnesinių pajamų ir butas pirmam augšte savininkui. Viena atvira skola balansui 15 metų. Tik $103 mėnesinių mokėjimų. Kaina $15.500.

RETA PROGA
$3.000 įmokėti. Bloor — Kingsway rajone modernus 6 kambarių namas. Gražūs ir dideli kambariai. Recreation kambarys rūsyje. Garažas ir privatus įvažiavimas. Balansui viena atvira skola 15 m.

BLOOR — DURIE ST.
$3.000 įmokėti, puikus 6 kambarių atskiras namas. Dvi modernios virtuvės. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Pilna kaina $20.500.

BLOOR — RUSHOLME RD.
$4.500 įmokėti, gražus 10 kambarių atskiras namas. Karšto vandens šildymas. Didelis kiemas. Garažas ir platus šoninis įvažiavimas. Viena atvira skola. Pilna kaina $22.500.

RONCESVALLES RAJONE
$3.000 įmokėti. Labai geras 9 kambarių pajamų namas. Labai gražūs ir dideli kambariai. Dvi modernios virtuvės. Balansui viena atvira skola. Pilna kaina $20.500.

BLOOR — HIGH PARK
$3.000 įmokėti. Puikus 7 kambarių atskiras namas. Karšto vandens - alyva šildymas. Recreation kambarys rūsyje. Platus, didelis kiemas. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Pilna kaina $21.000.

ORIGINALUS TRIPLEKSAS
$8.000 įmokėti. Puikus 3 metų senumo 3-jų šeimų pastatas. Karšto vandens alyva šildymas. 3-jų mašinų pastatymo vieta ir šoninis įvažiavimas. Viena atvira skola balansui. Pilna kaina $33.000.

LABAI GERAS INVESTAVIMAS
$10.000. 10 butų naujas pastatas. Visi butai išnuomoti. Virš $12.000 metinių pajamų. Labai lengvos išmokėjimo sąlygos. Prašoma kaina $75.000.

LABAI RETA PROGA
$10.000 įmokėti, pastatas — biznio įrengimas ir prekės. Geras senai įsteigtas Hardware biznis. Pilna kaina $24.000.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

J. RUKŠA

LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **SIUVĖJAS**

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

F. SENKUS Real Estate RO. 7-8131

1717 BLOOR STREET WEST, TORONTO 9

ŪKELIS PRIE NOTTAWASAGA UPĖS KRANTO, prie gero kelio, 7-8 myliosatstume nuo Wasagos. Visi ūkio trobesiai. Prašoma kaina $4.900.

ED. KONDRATAS
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
•
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

KRAUTUVĖ
BLOOR — LANSDOWNE
$19.000 pilna kaina, gerų plytų, didelė moderni krautuvė su 2 apartamentais.

RONCESVALLES — MARION
$2.500 įmokėti, gerų plytų, 9 dideli švarūs kambariai. Dujomis šildymas. 2 modern. virtuvės, garažas. Prašoma $15.500.

ANNETTE — DURIE
$3.500 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, 7 kambariai per 2 augštus, moderni virtuvė, garažas.

DUPLEKSAS PARKDALE
$2.500 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, 10 kambarių, 2 mod. virt. ir vonios, vand. alyva apšild.

VAISIŲ ŪKIS ST. CATHARINES
20 akrų gražioj lygumoj geros žemės vaisiams auginti: vyšnioms, persikams, slyvoms, avietėms, serbentams ir kt. Geras 5 kambarių namas su didele daržine ir visais įrengimais įeina į $5.000 įmokėjimą. 1 morgičius balansui.

RONCESVALLES 11 KAMBARIŲ
$8.000 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, vandeniu alyva apšild., 3 mod. virt., 2 pilnai įrengti vonios kambariai, privatus įvažiavimas,

$1.000 ĮMOKĖTI, GERŲ PLYTŲ
10 metų morgičius balansui, 6 dideli kambariai, labai modernios 2 virtuvės, nauja šildymo krosnis, didelis kiemas, garažas.

Turime krautuvių, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų - morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

MUSKOKA, prie Bays ežero, 100 akrų, kaina $1.900.
WESTON, $2.000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 augštų, 8 kambarių, garažas, privatus įvažiavimas, $14.000.
$3.000 įmokėti, mūro, 5 kambarių bangaliukas, gražus kiemas, prie geriausio susisiekimo. $10.000.
QUEBEC — BLOOR, $4.000 įmokėti, atskiras, mūro, 10 kambarių dupleksas, garažas, privatus įvažiavimas, $18.500.
ST. CLAIR — BATHURST, $12.000 įmokėti, tikras gražių plytų tripleksas.
RONCESVALLES kampinis namas, $3.000 įmokėti, 9 kambarių, mūro, atskiras, garažas, šoninis įvažiavimas, $18.900.
BLOOR — GLENDONWYNNE, $7.000 įmokėti, mūro, atskiras, kvadratinis planas, 7 didelių kambarių, alyva vandeniu apšildomas, 2 garažai, kaina $18.900.
JANE — ANNETTE, $10.000 įmokėti, atskiras, mūro, 2 augštų, 8 didelių kambarių, vand. alyva apšildomas, 2 garažai, gražus namas.
60 mylių nuo Toronto, 200 akrų žemės ūkis su pilnu įrengimu.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

PROGRESS Real Estate Ltd.

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286

(prie Gladstone Ave.)

JANE — ANNETTE
$2.000 įmok., 5 kamb. mūr. gražus bungalovas, 3 kamb. butas rūsy, did. sklypas, priv. įvaž., garažas. Vertas dėmesio, galima pirkti už $15.000.

ST. JOHNS ST. — JANE
$2.000 įmok., 7 kamb. per du augštus, atskiras, mūr., platus įvaž., garažas. Pigus ir geras pirkinys, nes parduos už $14.500.

BLOOR — BEREFORD
$3.000 įmok., rupių plytų, atsk., 6 kamb., kvadrat. planas. Šoninis įvaž., garažas, did. kiemas. Namas arti Bloor kraut. ir susisiek. Vienas morgičius.

RUNNYMEDE RD. — ST. JOHNS
$3.000 įmok., rupių pl., gražios statybos bungalovas, vand. alyva šildomas, augštas rūsys, platus šoninis įvaž., garažas. Skubus pard. Galima tuoj užimti. Prašo 15.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
$3.500 įmok., 7 did. kamb. per du augštus, mūr., atsk., 2 mod. virt., alyva šild., garažas. Savininkas pirko kitą namą. Skubus pardavimas. Pasiteiraukit.

BLOOR — QUEBEC AVE.
$3.500 įmok., 6 kamb., rupių pl., atskir., vand. alyva šild., švarus iš lauko ir vidaus, vienas morgičius, vertas apžiūrėti.

ST. CLAIR AVE. — OAKWOOD
$4.000 įmok., 7 kamb. per du augštus, mūr., atsk., 2 mod. virt., vandens alyva šild., did. kamb., gražus kamb. rūsyje, dvigubas garažas. Puikus nuomavimui ir sau gyventi.

BLOOR — PACIFIC AVE.
$5.000 įmok., trijų butų namas. Viskas įrengta trim šeimom, vand. alyva šild. Sklypas 50x150, privatus įvaž., 2 garažai, mėn. pajamos $330; vienas morgičius. Geras ir pelningas investavimas.

BLOOR — JANE ST.
$6.000 įmok., rupių pl., atsk., 7 did. kamb., vand. alyva šild., 2 mod. virt., 2 garažai, puikus nuomavimui. Namas arti Bloor. Vertas pamatyti.

JANE — ANNETTE
$19.000 pilna kaina už 8 kamb. per du augštus, gero mūro namą, 4 kamb. pirmame augšte, naujas šild., 2 vonios, geras pirkinys tam, kas ieško gero namo. Pasiteiraukit.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Telef. LE. 4-9286. Namų – RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.

Frederick F. MARTIN, Real Estate, Oakview Beach, Istaigos tel. Wasaga Beach 201

Namų: V. BUTRIMAS, 139 Fourth St. E., COLLINGWOOD, ONT., Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - morgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvis savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO
LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

V.S. (buvęs Wally's) **garage**
Naujas savininkas
726 Lansdowne Ave.
(Tarp Bloor ir Dupont)
Tel. LE. 3-0631

VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME V.S. GARAGE. Sav. V. Strimaitis

Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. Darbas garantuotas.

726 Lansdowne Ave. Tel.: LE. 3-0631, namuose LE. 7-4336

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Rotšildai įsikuria Kanadoje

(Tąsa iš praeito numerio)

Brolių Rotšildų bankai plėtėsi. Rusijos carai, buv. Brazilijos imperatorius, daugybė karalių bei Pietų Amerikos diktatoriai per juos skolino ir skolindavo savo pinigus, o jų šaka Neapoly rimtai patarnavo ir Vatikanui.

Kanada, atrodo, buvo vienintelė Britų dominija, kuria Rotšildai perdaug nesidomėjo: šaltas klimatas ir tolimos distancijos nedavė perdaug entuziazmo plataus biznio kombinacijoms.

Kaikurie neseni įvykiai staiga pakeitė jų planus. Po II D. karo iš UNRRos stovyklų Vokietijoje prasidėjus masinei emigracijai, gerai apuostęs Amerikos kontinentą, dr. Alfredas Arturas Valdmanis, buv. vadistinės Latvijos finansų ministeris, nutūpė šaltajame Newfoundlande, atseit, Kanados Sibire. Jis nejieškojo sau darbo "šapose", ar kasykloje, kaip kiti. Pradėti nuo viršaus, o ne nuo apačios, buvo jo idėja. Jo impozantiški planai pastatyti Newfoundlandą, žvejų salą, ant kojų, sukuriant čia naują pramonę, buvo meistriški, gerai išmąstyti ir greit rado pritarimo bei entuziazmo. Smalwoodas, šios provincijos ministeris pirmininkas, laimino tą dieną, kai likimas jį aklai suvedė su šiuo geltonplaukiu latvių milžinu, kuriam metinę algą pakėlė net iki $25.000. Jo planai buvo pradėti tuoj vykdyti. Tačiau, kai dr. Valdmanio atkviestos vokiečių firmos ėmė statyti popierio, cemento ir žuvų konservavimo fabrikus, staiga visų simpatijos atšalo per naktį: vokiečiai juk buvo neseno karo priešai. Be to, kaikada jie dirbo triskart pigiau, kaip vietos kontraktoriai, reiškia, kišo koją jų visai egzistencijai. Dar ne galas! Kai Valdmanio kviečiami latvių inžinieriai iš visų pasaulio kampų pradėjo plaukti į Newfoundlandą, kad užimtų tų naujų įmonių vadovavimą, staiga pakilo nepaprasta pasipiktinimų banga, mažne audra. Net liberalų ir konservatorių politikai, kurie amžinai ginčijosi, dabar ėjo iš vien. Sakoma, kad Smalwoodas nebegalėjo kitaip padėties išgelbėti, kaip paaukodamas save arba dr. Valdmanį. Žinoma, pasirinkimas buvo aiškus. Ir taip daug žadąs dr. Valdmanis staiga buvo apkaltintas kyšių bei arbatpinigių ėmimu iš vokiečių firmų ir nuteistas 4 mt. kalėjimo.

Praktiškai tik nutrūko stora alga, gi dr. Valdmanis, neva dėl blogos sveikatos, ir toliau liko gyventi savo puošnioj viloj, namų arešte, saugant duris raitajai policijai, bet netrukdant kelio latvei sužadėtinei.

Darbai, tačiau, sustojo ir, pasirodo, kad niekas nenori jų tęsti toliau. Gal vokiečių firmos ir būtų pajėgę už mažus pinigus supraminti Newfoundlandą, bet Kanados kaip ir Amerikos kapitalas nerodė jokio didelio entuziazmo rizikingoms investacijoms taip tolimoj šiaurėj, išskyrus vien geležies rūdą Labradore. Vietos politikai, kurie džiūgavo išstūmę dr. Valdmanį, dabar pasijuto, kaip plyta tvoti, ir nežinojo, ką toliau daryti? Pasirodė, kad svajonės yra vienas dalykas, o tikrovė — visai kas kita.

Buvo uoliai ieškoma naujų rangovų, bet be vaisių. Premjeras Smalwoodas išvažiavo į Londoną, bet kai ir čia nesisekė, nuėjo į Rotšildų banką. Buvo susitarta, ir, pasak P. Newmano "Macleane", senis Churchillis, gerdamas šampaną pabaigtuvėms, pavadinęs tai imperinio masto bizniu, nors sąlygos buvę kietesnės, negu dr. Valdmanio. Buvo suformuota El Dorado ir Rio Tinto korporacijos, apimą ne tik Newfoundlandą, bet daug plačiau. Jų darbą pasiėmė finansuoti br. Rotšildų bankas Londone, su tikslu iki 1961 m. perimti ⅔ uranijaus gamybos Kanadoje, pastatyti 25.000 galvų miestą ant plyno lauko ir sukurti stambią popierio pramonę nejžengiamuose šiaurės miškuose. Planai buvo grandioziški, bet rezultatai, kol kas, gana menki, išskyrus Labradoro rūdą: 1. Labradore, kur ant Hamiltono upės yra krioklys, didesnis už Niagara Falls, buvo svajota pastatyti milžinišką elektrinę, aprūpinant iš jos pigia elektra net Montrealį. Deja, ekspertai dabar mano, kad neapsimokės dėl tolimų distancijų, sunku bus atlaikyti konkurenciją su vietos elektrinėmis. 2. Fantastinis naujas miestas, pavadintas Park Royal, tartum pamėgdžiojant prancūzų kada tai salos įsteigtą Mount Royal, iš kurio vėliau išaugo Montrealis, įsteigtas Ontario ežero pakrantėj, mažne pusiaukelėj tarp Hamiltono ir Toronto. Deja, kol kas projektas tepažengė tik 10 % iš užsimotų planų. Mat, kol nėra pramonės, tol niekas neapsigyvena, nežiūrint, kad dabar namų kainos jau sumažintos $1.000. Vargu kas iš to išeis ir vėliau. 3. Kitas nesėkmės židinys yra Elliot Lake naujasis miestas, kuris išaugo į 15.000 mažne per naktį, kai tarp Sudburio ir Sault Ste. Marie buvo atrasta nepaprasto turtingumo uranijaus klodai. Buvo daug tikimasi iš to "naujo aukso", ypač kai taip neseniai mokslininkai išmoko skaldyti atomą tik iš uranijaus. Bet greit amerikiečiai, kurie yra stipriausi pirkėjai, labai sumažino užsakymus. Mat, kol kas uranijus reikalingas tik atominių bombų gamybai, o tokių, atrodo, jau prisigaminta užtenkamai. Sumažėjus gamybai, atsirado nedarbas ir nusivylimas, žmonės išsivažinėjo, namai parduodami už skolas, gyventojai apimti panikos. Otava buvo prašyta paremti, bet kol kas iš to daug vilčių nesimato. 4. Lieka tik Labradoro geležies rūda ir popierius iš Newfoundlando, kurie save pakankamai procentuoja. Opozicija jau kaltina Smalwoodą, kad kai pagal sutartį po 20 metų Rotšildai turės atiduoti kraštui savo įmones, iš jų nebebus niekam naudos: mašinos pasenę, sudėvėtos, o geriausi miškai aplink nušienauti tiek, kad kai teks vežti iš labai toli, vargu ar apsimokės. Apie dr. Valdmanį šiandien niekas nebenori ir užsiminti, gi Rotšildų sena baimė dėl šalto klimato ir tolimų distancijų lyg ir pateisino save.

St. Bijūnas

Imigrantai keičia Kanados veidą

Ką tik paskelbtoji Kanados gyventojų 1961 m. statistika rodo, kad kanadiečiai iš ne britiškų kraštų sudaro didesnę pusę visų Kanados gyventojų.

Stipriausias gyventojų pasikeitimas jaučiamas Toronte. Tame jau antras šimtmetis dominuojančiai britiškame mieste šiemet gyvena 46% kitų tautybių asmenų. Didžiausia po britų tautinė grupė Toronte yra italai, sudarą apie 10 % visų miesto gyventojų. Britai pasitraukė daugiau į priemiesčius. Panašiai į priemiesčius traukiasi ir žydai. Kitos didesnės tautinės grupės Toronte yra: vokiečiai — 30.748, prancūzai — 27.564, lenkai — 27.191, ukrainiečiai — 26.097. Įvairių kitų europiečių Toronte yra per 80.000.

Imant visos Kanados mastu, britai vis dar tebėra didžiausia tautinė grupė, bet tesudaro tik 43,8% visų gyventojų. Sekanti didumu tautybė Kanadoje yra prancūzai — 30.4%. Kitos tautybės nesudaro nė po 1$%, bet tokių tautybių yra daug.

Ryšium su paskelbtąja statistika, kaikurie Kanados sociologai buvo paprašyti pasisakyti savo nuomonę. Daugumas iš jų pasisakė, kad naujieji ateiviai praturtino Kanadą visais atžvilgiais. Kaikurie pridūrė, kad visdėlto nereikia pamiršti, jog britai padėjo Kanadai tvirtus dabartinius pagrindus.

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461
Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

PIJANINŲ TECHNIKAS
A. BRICKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygavimus. Perka ir parduoda naudotus pijaninus. Telefonas LE. 7-3782.

Pajieškojimai

Kazlauskas Jonas, gimęs 1916 m., Trauleinių kaime, Padubysio valsčiuje, prašomas atsiliepti ar žinantieji pranešti: Vladas Kazlauskas, 24 Underwood Ave., Toronto 9, Ont., Canada.

PETRAS LIUTKEVIČIUS jieško savo seserų Domicėlės ir Adelės Liutkevičiūčių, dukterų Petro ir Uršulės, kilusių iš Paduvinio kaimo, Liudvinavo valsč., gyvenančių Kanadoje. Prašomos atsiliepti ar žinantieji pranešti šiuo adresu: Petras Liutkevičius, C. Pedriel 2056, Lanus Oeste, Buenos Aires, Argentina.

Antanavičius, Jurgis, atvykęs Amerikon prieš I D. karą, buvo vedęs.

Dundulis, Jonas, Tomo sūnus, iš Tarpeikių km., Ukmergės apskr.

Gedvilas, Juozas, ir jo sesuo Olga, Mykolo vaikai, gimę Amerikoje. Tėvas gyveno Pušų km., Skaudvilės valsč.

Greibuvienė (Greibus) - Burbulytė, Elena, Jurgio duktė, iš Radviliškio.

Kizevičiūtė - Lazdinienė, Ona, Simono duktė, antrojo vyro pavardė nežinoma.

Kruminis, Julius ir Petras, iš Daukšių km., Krinčino vl., Biržų apskr.

Lipčius, Stasys, buv. artilerijos kapitonas Lietuvos kariuomenėje.

Lužys, Valentinas, gyvenęs Kanadoje, London, Ontario.

Matusevičius, Antanas, gimęs Amerikoje, kurį laiką gyvenęs Lietuvoje.

Mažeika Bronius, gimęs 1920 m. gegužės 27 d., išvykęs Australijon.

Sedlickas, Pranas, Miko sūnus, iš Pajautiškės km., Žąslių vl., Trakų apskr.

Žukauskas, Andriejus ir Juozas, Jurgio sūnūs, iš Kalasrinkų km., Sišiškių vl., Vilniaus apsk.

Jieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York 24, N.Y.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

Skaitytojai pasisako

VAIKŲ KONGRESO ATGARSIAI

Niagaroje neseniai praėjęs vaikų kongresas paliko kuo gražiausius įspūdžius. Šis pusiasalis dar nebuvo matęs tokios mūsų jaunimo demonstracijos. Deja, kaikam šis kongresas nepatiko. Spaudoje skaičiau tūlo "Vilniečio" neigiamus atsiliepimus.

Kritiko manymu, kongreso eisenoje buvę per mažai dalyvių. Bet čia gi skonio reikalas. Vienam atrodo per mažai, o kitam tikrai daug.

"Vilniečio" manymu eisena turistams atrodžiusi "religinės sektos" žygis. Kažin kodėl? Pačioje pirmoje gretoje buvo nešama tautinė vėliava. Už jos vainikus nešė tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės. Dar toliau ėjęs šaunus parado orkestras neatrodė "kokios nors sektos" ir labai tiko tos dienos reikšmei bei jaunimio nuotaikai. Už orkestro ėjo berniukų nešamas pirmasis plakatas, taip nepatikęs "vilniečiui". Jis skelbė: "Dieve, gelbėk Lietuvą". Kodėl plakatai "vilniečiui" nepatiko, taip ir lieka neaišku?

Parade dalyvavęs jaunuolis Marius Š.

DAR DĖL GYDYTOJŲ STREIKO

Ponia V. Anysienė, rašydama "Tėv. Žib." skaitytojų laiškuose apie Saskatchewano gydytojų streiką, kaikur prasilenkia su tiesa.

Nežinia, kur p. Anysienė atrado, kad Saskatchewan provincijos gyventojai turi nemokamą gydymą jau nuo 1942 m.? Iš tikrųjų tik vienoje apylinkėje — Swift Current, Sask., — dalinis socialinis draudimas buvo įvestas anksčiau.

Kas liečia p. Anysienės baimę dėl komunizmo, tai dar blogiau. Negi visuose Europos kraštuose, kur yra socialinis medicinos draudimas, vyriausybėse sėdi komunistai? Tie, kurie šaukė, kad Saskatchewano vyriausybėje sėdi keletas komunistų, patys nežinojo ką šneka, griebdamiesi pačių kraštutiniausių priemonių. Kai Notre Dame rektoriui (Saskatchewane) Athol Murray buvo prikišta, kad jis pasiskaitytų popiežiaus encikliką "Mater et Magistra", kur pasisakoma už socialinę mediciną, tai ir jis nutilo. Jo išsišokimai nerado pritarimo bažnytinėje vyriausybėje.

V. Kolis

Atostogos automobilyje, atostogos palapinėje, o štai ir dar viena atostogų rūšis – atostogos namie

Du mėnesiai, kurie slenka prieš akis, yra atostogų mėnesiai. Liepą ir rugpjūtį kasmet galima skaityti dykaduonių mėnesiais. Per tą laiką vieni jau atostogauja, kiti — dar planuoja atostogas, suka galvas, kol, anot mano prieteliaus iš "Telegram" Wessely Hicks, pavargsta beplanuodami taip, kad nebepajėgia atostogų išvykti...

Pažiūrėkim, ką daugiau Wessely kalba apie atostogas ir ką jis planuoja. O jis, tarp kita ko, didelis originalas. Jis sako, kad kas pasiilgęs poilsio, tas turi nevykti atostogų. Tokia mintimi vadovaudamasis, ir jis mėginąs šių metų atostogas praleisti netgi ne namie, bet... redakcijoj. Jo motyvai? O gi, va, dalis jų:

Esą vien tik pasiruošimas atostogoms žmogų taip išsemia, kad pradingsta noras ir atostogauti. Todėl jis ir galvojąs atostogas praleisti raštinėj. Kokie patogumai? Gi, nepalyginti, daug geresni, negu geriausiame kurorte. Raštinėj esąs ir oro reguliuotojas, kuris atnaujinąs ir sukomfortinąs temperatūrą. Saulės spindulių žaismas, esą, taipogi matomas kas rytą, saulei tekant, ir vakarą — jai leidžiantis.

Dar grįžtant prie oro reguliatoriaus — jokio kurorto vadovybė jums oro nesureguliuos. O jeigu ir žadėtų tai padaryti, girdi, netikėkite...

Taip lygiai esą ir su saulės spindulių kontrole. Vasarvietėje — jų niekas nė nemėgina kontroliuoti, kai tuo tarpu namie — lengvai, esą, tą galima atlikti su užuolaidomis.

Be to, praleidžiant atostogas namuose, dar geriau — tarnybos vietoj, girdi, daug ką avansuoja ir tas patogumas, kad čia visi geriausi ir intymiausi draugai ir draugės yra vietoje. Gi vasarvietėje užtrunka pora savaičių, kol su visais susipažisti, visiems vizitus padarai. O po ceremonijų — nė atosogauti laiko nebelieka, reikia važiuoti namo. Grįžus namon arba tarnybon, vėl praslenka gerų pora savaičių kol aklimatizuojiesi.

Todėl, girdi, jis ir galvojąs, visiškai rimtai galvojąs, susinešti iš sodelio dalį baldų į raštinę ir paskelbti tą vietą šiemetiniu vasaros kurortu. Aplinka labai pažįstama, familiari, patogi ir draugiška. O gi ir išlaidų kaina — labai jau moderuota...

Kitas pliusas namie arba raštinėj atostogas praleisti yra tai, kad per tą laiką nebeaplankys tavęs "brangūs draugai", ypač pietų ar vakarienės metu. Juk — atostogos! Negi kas nors jiems valgį gamins?...

Ir dar patogumai — nebus smėlio batuose, nebus dulkių plaukuose ir akyse, nebus sėdėjimo valtyje su meškere rankoj, belaukiant kokios nors žuveliūkštės užsikabinant, kuri tyčia nekimba. Čia, mieste, atostogaudamas, girdi, jeigu užsinori žuvies — žinai, kur ji parduodama. Kitas kas nors ją sugauna dėl tavęs...

Dargi, bebūnant namie, nebūsią tų ilgų kelionių į toli esantį miestą, norint atsidusti ir pakeisti nors valandėlei tą resortišką gyvenimą.

Dar ką jis galvojąs? Padarysiąs vienos kitos gražesnės miesto vietos nuotraukas ir pasiųsiąs draugams ir draugėms atviručių vietoj, nes, priešingu atveju, niekas nė nežinos, kad jis atostogauja.

Susižavėjau Wessely išradingumu, gal ir aš šiemet atostogas namie praleisiu...

Pr. Alšėnas

..ŠYPSENOS..

Antras automobilis

Saliūne sėdi Baltrus nei gyvas, nei miręs.

— Tai kas tau dabar? Tikėjausi sutikti laime spindinti jaunavedį, o čia sėdi lyg senas raugas, — užkalbina įėjęs draugas. — Medaus mėnesio gaila?

— Kas praėjo, to nebegaila, — aiškina nosį nukabinęs draugas.

— Tai kas gi tau?

— Galvoju, kad su žmona yra panašiai, kaip su automobiliu: pirkimo išlaidos — tik mažmožis, lyginant su vis didėjančiomis išlaikymo išlaidomis...

Niekas nepasikeitė

Po kelių metų nesimatymo, susitinka du bičiuliai—viengungiai.

— Smagu tave matyti, Jurgi, Sakyk, ar tu vedei tą merginą, kuri tau taip patiko? O gal tebesi viengungis ir po senovei pats gamini sau valgį ir taisaisi kojines?

— Vedžiau, broleli, bet po senovei verdu pietus ir taisausi kojines.

Moteriški rūpesčiai

Prie sunkiai sergančio vyro lovos sėdi jo žmona ir vienu momentu užklausia:

— Pasakyk, brangusis, jei tu numirtum, kokią skrybėlaitę aš turėčiau užsidėti laidotuvių metu?

Gabus astronomas

"Dienos metu žemė sukasi apie saulę, o naktį — apie mėnulį", — parašė vienas berniukas klasės darbe pradžios mokykloje Paryžiuje.

Surado pateisinimą

— Aš neužginčiju, gerbiamieji prisiekę teisėjai, kad mano klijentas iš tikro pavogė tos ponios pianiną, bet prašau atkreipkite dėmesį, kad jis, pašalindamas pianiną, suteikė daug ramybės kaimynams, gyvenantiems viršuje ir apačioje.

Parinko Pr. Alšėnas

Motorų ir laivų

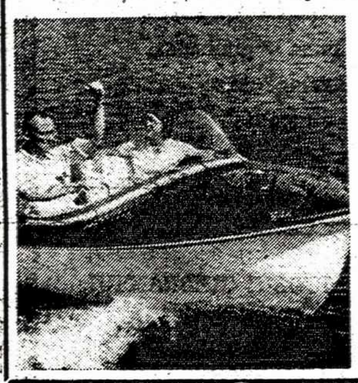

(Outboard and Inboard)
DRAUDIMAI
Taip pat draudžiame VASARNAMIUS ir KABINAS visoje Ontario provincijoje. Žemos kainos.
Prano Barausko agentūra
RO. 6-0811 ir RO. 6-0832
(49 Cameo Cres., Toronto 9)

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

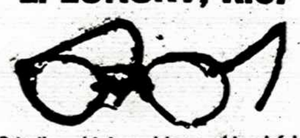

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Dažai ir sienoms popieris! VASKAS, SEPECIAI, TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI
NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖŠIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.
DRAUDIMO ĮSTAIGA
AL DUDA
ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RASOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.
24 VAL. PATARNAVIMAS **RO. 9-4612**
DARBO VALANDOMIS **RO. 9-4131**
NAMŲ **RO. 6-7132**

TORONTO Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Gerojo Ganytojo stovykloje jaunimas nepertraukiamai stovyklauja ketvirtą savaitę. Stovykla užbaigiama šį savaitgalį jaunimo koncertu sekmadienio popietę ir iškilmingu uždarymo aktu. Nuoširdi padėka priklauso svečiui iš Romos, kun. Juozui Jankauskui, kuris per tris savaites sumaniai talkino stovykloje. Jojo jaunuoliška dvasia ir nuoširdumas jaunimui esminiai prisidėjo prie stovyklos pasisekimo.

— Nuo šio sekmadienio stovyklos patalpose vyksta Liet. Fronto Bičiulių studijų dienos, į kurias atvyksta gražus būrys katalikiškosios inteligentijos iš JAV, Vokietijos, Kanados ir įvairių kitų kraštų. Geropo Ganytojo stovyklavietės šeimininkai nuoširdžiai sveikina įvykstančias studijų dienas, linkėdami jaukiai jas praleisti gražioje Wasagos padangėje.

— Šį penktadienį, pirmąjį rugpjūčio mėnesį, pamaldos rytą 8 val. ir vakare 7.30 val. Tą dieną iš ryto aplankomi ligoniai namuose.

— Pirmosios Komunijos vaikų nuotraukos gaunamos pas J. Dvilaitį paskambinant telefonu LE. 1-1906. Fotografo namų adresas: 12 Bartlett Ave.

— Šeštadienį šv. Jono lietuvių kapinėse labai iškilmingai palaidotas iš Hamiltono šviesios atminties pulk. a.a. Juozas Giedraitis. Velionies žmonai, dukroms, sūnums ir jų šeimoms nuoširdi užuojauta.

— Praėjusį trečiadienį, septintųjų mirties metinių proga, už a.a. sol. Kosto Orento sielą parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos. Po pamaldų velionies žmona aplankė lietuvių kapines su mintimi artimoje ateityje vyro palaikus iš Toronto Vilties Kalno kapinių perkelti į lietuviškąsias.

Parapijos bažnyčioje iš kiemo pusės visi vitražai languose jau yra užbaigti. Paskutinysis vitražas padarytas šv. Kazimiero garbei. Šiuo metu dail. J. Bakis projektuoja šv. Jono Krikštytojo ir šv. Teresėlės Kūdikėlio Jėzaus statulas keramikoje. Jos bus patalpintos ant sienos abiejose pusėse prie Dievo stalo.

— Praėjusį šeštadienį moterystės ryšiais sujungta Robert Schorr ir Elina Žekaitė.

— Pakrikštyta: Leono ir Onos Rimkevičių dukrelė Elena Rasa.

Dail. J. Bagdono darbų parodos atidarymas įvyko liepos 26 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Nuotraukoje iš kairės į dešinę — kun. B. Jurkšas, p. Žmuidzinienė, dail. J. Bagdonas, sol. J. Liustikaitė ir konsulas dr. J. Žmuidzinas.

Parodoje iš viso išstatyta 30 paveikslų. Atidarymo metu kalbėjo J. R. Simanavičius, parodą globojančios KLB Toronto apylinkės valdybos vardu, kons. dr. J. Žmuidzinas, dail. J. Pautienius, JAV dailininkų s-gos vardu, ir pats dail. J. Bagdonas. Paroda tęsis iki rugpjūčio 4 d. Lankymo valandos kasdien 6 - 9 val. vakaro.

Prisikėlimo parapijos žinios

—Šis penktadienis — pirmas mėnesyje. Mišios laikomos 7 ir 8 val. ryto ir, be to, 8 val. vakaro. Švenč. Jėzaus Širdies pamaldos bus po vakarinių Mišių. Išpažintys klausomos ir Komunija dalijama per visas Mišias, ryte ir vakare.

— Ši sekmadienį po Sumos bus tretininkų mėnesinis susirinkimas ir konferencija. Mišios tretininkų intencija — 9 val.

— Taip pat sekmadienį Prisikėlimo parapijoje yra Porcinkulės atlaidai. Dėl vasaros sezono didesnių iškilmių nebus, tačiau visi kviečiami uoliai pasinaudoti galimybe laimėti sau ir mirusiems visuotinius atlaidus. Atlaidai pelnomi nuo šio šeštadienio vidurdienio iki sekmadienio vakaro.

— Sveikiname 'Aušros" stovyklautojus ir linkime gražaus oro ir malonaus poilsio. Taip pat nuoširdžiai dėkojame visai stovyklos vadovybei ir visiems stovyklos maitintojams už pasiaukojimą, savo atostogas pašvenčiant mūsų vaikučių gerovei. Šiais metais "Aušros" vadovaujamoje stovykloje, kuri yra Tėvų pranciškonų stovyklavietėje, N. Wasagoje, atostogauja beveik 200 vaikučių.

Lankėsi redakcijoje

P. Pauliukonis iš Worchesterio, Mass., mūsų skaitytojas ir bendradarbis, su šeima lankydamas Torontą, pakeliui iš dukrelės Reginos vestuvių Čikagoje.

Jer. Ignatonis, JAV Liet. Bendruomenės C. Valdybos narys švietimo reikalams ir Švietimo Tarybos pirmininkas, su šeima vykdamas atostogų į Quebeco provinciją. Toronte svečias susitiko su PLB pirm. dr. J. Sungaila, A. Rinkūnu ir keliais kitais kultūrininkais, su kuriais pasikalbėjo abiejų kraštų liet. švietimą liečiančiais klausimais.

Stp. Kęsgaila, KLB Kr. Valdybos pirmininkas, ir **dr. P. Lukoševičius,** KLB Kr. V-bos sekretorius, abu iš Montrealio, buvo atvykę pasimatyti su adv. A. Maloney Kanados Lietuvių Fondo įstatų registracijos reikalais.

Toronto liet. ev. liuterionių pamaldos įvyks rugpjūčio 5 d., 1 val. p.p. Išganytojo bažnyčioje, Bloor St. W. ir Indian Rd. sankryžoje. Pamaldas laikys kun. P. Dilys iš Čikagos. Maloniai kviečiame evangelikus kuo gausiausiai dalyvauti.

Taryba

Esantiems ir buvusiems Gerojo Ganytojo stovyklos stovyklautojams

Į Gerojo Ganytojo stovyklos uždarymą šį sekmadienį, liepos 5 d., kviečiami visi buvę stovyklautojai, ypač choro nariai. Ta proga sekmadienį, 5 val. p.p., stovyklautojai išpildys koncertą, paminėdami mūsų tautos dainių Maironį. Koncerto klausysis daug svečių ne tik iš Kanados, bet ir iš JAV, bus net iš Europos.

Stovyklos vadovybė

Serga. — Sv. Juozapo ligoninėje padaryta operacija Jonui Rugiui. Iš Princess Margaret ligoninės į namus grižo p. Adomaitis, kuris vienok reikalingas didelės medicininės globos.

Pradėta Toronto, Hamiltono ir apylinkių skautų stovykla

Liepos 28 d. iš plačių apylinkių sugužėjo virš 180 skautų-čių į A. Augustinavičiaus pušinėlį, Lasal-Augustinavičiaus pušynėlį, Lasalstovyklą. Atvežę vaikus tėvai prisidėjo prie stovyklos įrengimo darbų. Hamiltono skautų tėvai pastatė gražią, patogią virtuvę, o Toronto A. Dilkus — dalį kitų pastatų. Stovyklos gyvenimas prasidėjo sekmadienį 9-tos val. Mišiomis, kurias atnašavo Delhi klebonas kun. dr. J. Gutauskas. Pats stovyklos atidarymas įvyko 11-tą val. Iškeltos vėliavos, perskaityti įsakymai. Stovyklautojus sveikino R. Bleizgytė ir P. Breichmanas. Viršininkų pareigas perėmė D. Keršienė ir F. Morkus.

Šį sekmadienį, rugpjūčio 5 d., stovyklos pušynėlyje įvyks gegužinė, kurioje stovyklautojai, vadovaujami v.s.v.sl. Breichmanienės, atliks programą. Pelnas teks stovyklos išlaidoms padengti. **F.**

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė I augšte nuo rugsėjo 1 d., 89 Quebec Ave. Tel. RO. 6-5418.

Išnuomojamas didelis kambarys ir virtuvė, pilnai apstatyta, II-me augšte. Skalbiama mašina vartojimui. Telefonas LE. 5-4905.

High Park rajone išnuomojami vienas ar du kambariai su baldais ar be baldų. Galima naudotis virtuve. Skambinti po 6 val. vak. RO. 7-4917.

Buvusiam KLB Krašto Valdybos ir Krašto Tarybos nariui,
didžiam Lietuvių Bendruomenės darbuotojui,
atsargos pulkininkui
JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,
jo šeimai ir artimiesiems
nuoširdžią užuojautą reiškia

KLB Krašto Valdyba

A. † A.

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvo
"Talka" Valdybos Vice-Pirmininkui
Pulkininkui JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,
jo žmonai, dukroms, sūnums ir giminėms,
sunkioje liūdesio valandoje,
reiškiame gilią užuojautą

"TALKOS" Valdyba ir Komitetai

"Gyvataro" seniūnui ir šokėjui JUOZUI GIEDRAIČIUI,
jo mamytei ir kitiems artimiesiems,
jų brangiam tėveliui ir vyrui
A. A. pulkininkui JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,
reiškiame nuoširdžią užuojautą

Hamiltono Tautinių Šokių Grupė "Gyvataras"

Brangiam visuomenininkui,
ats. pulk. JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,
jo žmoną bei sūnų Juozą ir visus artimuosius
nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Hamiltono Sporto Klubo "Kovas" valdyba bei nariai

Pulk. JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,
liūdesio valandoje užuojautą reiškiame žmonai,
broliui Jonui, sūnums Juozui ir Romui,
dukroms Elvyrai, Irenai ir jų šeimoms.

Petrušaičių šeima
R. Č. Žilioniai

Brangiam
Pulk. J. GIEDRAIČIUI mirus,
Jo žmoną, dukteris, sūnus ir jų šeimas
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Kvedarai

A. A. pulk. JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,
jo žmonai, dukterims ir sūnums su šeimomis
gilią užuojautą reiškia ir liūdi

S. A. Sakus su šeima

Gilaus skausmo valandoj,
netekus savo brangaus vyro ir tėvo
A. A. pulkininko JUOZO GIEDRAIČIO,
p. Eriką Giedraitienę, dukras Elvyrą ir Ireną,
sūnus Romualdą ir Juozą, taip pat jų šeimas
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Augutė ir Vytautas Dubickai

O'KEEFE CENTRE FOR THE PERFORMING ARTS
FRONT & YONGE — EM 3-6633

Bilietai jau parduodami! RUGPIŪČIO 6 — 11 d.

JACK CARTER'S REVUE

Dalyvaujant PETER, PAUL ir MARY

THE DUN HILLS STAN FISHER

Rugpjūčio 13 — 18 d. Tony Bennett, Phill Ford ir Mimi Hines; Rupgpjūčio 20—rugsėjo 1 d. Phyllis Diller Holiday Theatre ledo programa.
Bilietų kainos 75 ct. iki $3.75. Kasa atidaryta nuo 11 val. ryto iki 10 val. v. Bilietų užsakymui tel. EM. 3-6633.
— O'KEEFES CENTRAS TURI VĖDINIMO SISTEMĄ —

TORONTO MIESTO

PRANEŠIMAS

1962 m. CIVILINĖ ŠVENTĖ

Toronto miesto taryba savo posėdyje 1962 m. gegužės 7 d. posėdyje priėmė sekantį nutarimą:

"Pirmadienį, 1962 m. rugpjūčio 6 d., skelbiama šiais metais kaip civilinė šventė ir miesto burmistras prašomas paskelbti šį nutarimą tam tikslui".

Vykdydamas šį minėtą nutarimą šiuo skelbiu PIRMADIENĮ, 1962 M. RUGPJŪČIO 6 D., kaip CIVILINĘ ŠVENTĘ šiais, 1962 m., ir tuo būdu prašomi visi gyventojai ir valdžios įstaigos atitinkamai ją švęsti.

NATHAN PHILLIPS, Q.C.
Mayor

Mayor's Office, City Hall,
Toronto, 1962 m. liepos 6 d.

GOD SAVE THE QUEEN

SPRINGHURST vasarvietėje, lietuvių rajone išnuomojamas VASARNAMIS. Skambinti LE. 4-8154.

DAŽYTOJAS— DEKORATORIUS
- **Įvairūs dažymai**
- **Natūralaus medžio išbaigimas**
- **Popieriavimas ir t.t.**

Skambinti:
KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

DAŽYTOJAS
Žema kaina — augšta kokybė.
Tel. CL. 5-6451

STEIGIAMA NAUJA ORGANIZACIJA, kurios tikslas yra: —
1. **Reikalauti daugiau laisvės ir demokratinių teisių pavergtoms Pabaltijo tautoms.**
2. **Energingai priešintis tolimesnei komunizmo ekspansijai.**
3. **Reikalauti geresnės socialinės tvarkos ir darbo visiems kanadiečiams.**

Visi suinteresuoti maloniai prašomi rašyti:
CANADIAN NATIONAL LEAGUE, 689 Ossington Ave., Toronto 4, Ont.

ORCHARD LODGE LAKE SIMCOE, ORCHARD BEACH
Gražiausia vieta vasarojimui ir savaitgalių praleidimui. Kambariai ir kabinos su visais patogumais. Salė su likerių leidimu, nuomojama įvairiems pobūviams. Dėl platesnių informacijų kreiptis:
405 Lakeshore Rd., Keswick, Ont. Tel: GR. 6-4053 arba Toronte LE. 3-8733
Savininkai: J. Zavys ir J. Baronaitis

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių 200 štukų — **už $3.09**

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums. mes pasiryžę jums padėti geriausiai.
Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.
GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE
Moteriškos kojinės — Nylon seamless — reg. $1.00 pora —speciali nuolaida—2 poros už $1.00

MONTREAL, Que.

ANKETA MOTERIMS

Kaip jau rašėme praeitame "TŽ" numeryje, KLK Moterų dr-jos Montrealio skyriaus valdyba, planuodama savo šių metų darbą, sumanė atsiklausti Montrealio moterų nuomonės jas dominčiais klausimais. Neturint visų adresų, ši anketa skelbiama spaudoje. Skyriaus valdyba prašo atsakyti pažymint X ženkleliu dominančią sritį ar labiausiai priimtiną veikimo būdą ar metodą ir grąžinti valdybai nors ir pavėluotai šiuo adresu: 1465 Rue De Seve, Montreal 20. P.Q.

Redakcja iš savo pusės mano, kad anketos klausimai gali būti įdomūs ir visoms moterims.

I. Turinys

1. **Dievas ir tikėjimas** ☐
   Sąmoningiau pažinti žmogaus gyvenimo prigimtį, jo gyvenimo prasmę ir dieviškąjį tikslą. Nagrinėti religinius klausimus ir religijos reikšmę moderniame gyvenime, jos vietą ir įtaką moderniame pasaulyje ir t.t.
2. **Šeima** ☐
   Rimtai peržiūrėti ir persvarstyti pagrindinius šeimos tikslus. Vyro ir žmonos, motinos ir tėvo, vaikų ir tėvų, vaikų vaidmuo ir jų tarpusavio santykiai. Pasiruošimas šeimos pareigoms. Vaikų religinis, dvasinis ir tautinis auklėjimas, alkoholizmas šeimoje ir t.t. Ypatingai stengtis sudominti ir įtraukti jaunas motinas.
3. **Visuomenė** ☐
   Aktyviai dalyvauti organizacijose ir visuomeniniame gyvenime. Užmegzti ir palaikyti ryšius su kitataučių ir tarptautinėmis moterų organizacijomis. Moters teisės darbe ir visuomenėje. Karitatyvinė ir šalpos veikla — vietoj, Vokietijoj pasilikusiems ir už geležinės uždangos.
4. **Spauda, literatūra, menas** ☐
   Rūpintis ir organizuoti nuolatinį ir pastovų talkinimą vieninteliam moterų žurnalui "Moteris". Nagrinėti ir studijuoti įvairius literatūros, meno, muzikos ir šokio klausimus. Pažinti moderniosios civilizacijos pasireiškimus šiose srityse ir ugdyti sveiką ir pozityvią nuomonę ir kritiką. Padėti suorganizuoti ir išlaikyti jaunimui biblioteką, įtraukti jaunimą į spaudos ir literatūros darbą. Parodyti ir diskutuoti įdomesnius filmus ir t.t.
5. **Pramogos, parengimai, pasilinksminimai** ☐
   Organizuoti tradicinius balius, kaip Užgavėnių, Joninių, Kartūno, tautinių drabužių konkursus ir pan. Rengti kitokias pramogas — kortų partijas, bingo, loterijas, bazarus, vakarienes ir t.t.

II. VEIKIMO BŪDAI IR METODAI

1. Organizuoti bendrus narių susirinkimus su paskaitom vienu ar kitu klausimu, pasikviečiant prelegentą-tę ☐
2. Organizuoti viešus susirinkimus (narių ir visuomenės) su paskaitomis vienu ar kitu klausimu, pasikviečiant prelegentą-tę ☐
3. Organizuoti diskusijų ar studijų būrelius, kuriems galėtų priklausyti kiekviena vienu ar kitu klausimu besidominti moteris. Būreliai turėtų galimybės išsamiai išstudijuoti sau pasirinktą sritį, paruošti paskaitas, diskusijas ar "panels" susirinkimams, straipsnius spaudai, paskaitas visuomenei. Būreliai aktyviai įjungtų moteris kūrybiniam darbui augščiau (I. Turinyje) suminėtose srityse ☐

"Lito" atostogų metu visos bankinės operacijos vyksta įprastu laiku sekmadieniais po 10 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje. Bankinių operacijų nebus 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun, nuo liepos 23 d. iki rugpjūčio 5 d. 3907 Rosemont Blvd. Rosemont, nuo rugpjūčio 6 iki 19 d. Visi nariai, turintieji atostogų metu skubių reikalų, prašomi kreiptis į veikiantį skyrių.

Pavienių asmenų gyvybės draudimas koperatinėje CUNA bendrovėje praeitais metais pasiekė 116 milijonų dol. Kas draudžiasi gyvybę, pravartu draudimo premijos dydį patikrinti pas CUNA agentą ir palyginti su kitų kompanijų kainomis. CUNA atstovas Montrealyje yra Rene Lachapelle, tel. 681-9535.

CUNA kooperatinė draudimo b-vė dabar užima 18-tą vietą dydžio atžvilgiu visoje Š. Amerikoje ir turi už 6.4 bilijonus draudimų. Vien per praeitus metus ji padidėjo 604 mil. dol., o 1955 m. iš viso turėjo vos 2.35 bil. dol. draudimų, taigi per 6 paskutinius metus padidėjo beveik 3 kartus.

Didieji bankai per dienraščius ir laiškus siūlo įvairius papigintus paskolų planus. Nova Scotia bankas siūlo $500 paskolos 18-kai mėnesių mokant po $30.19 kas mėnesį, o Toronto-Dominion bankas [illegible] suma po $30.04 į mėnesį. [illegible] mokant kas mėnesį [illegible] visus 18 mėn. [illegible] skolinęs tik pusę pasiskolintos sumos [illegible] nesunku išskaičiuoti, kad [illegible] planą išeina virš 11% palūkanų. "Litas" ima už asmenines paskolas tik 8.4%, ir todėl klysta, kas mano, kad bankuose imamos mažesnės palūkanos.

KLB Krašto Valdybos pirm. S. Kęsgaila ir sekr. P. Lukoševičius lankėsi Toronte pas adv. Maloney Kanados Lietuvių Bendruomenės inkorporavimo reikalu. Ta proga jie dalyvavo ir a.a. J. Giedraičio laidotuvėse Toronto liet. šv. Jono kapinėse.

Kanados Lietuvių Dienos proga, Windsore žada daryti suvažiavimą buvę "Lietūkio" tarnautojai, gyveną Kanadoje ir JAV.

Praeitą šeštadienį Aušros Vartų parap. bažnyčioje sutuoktas Rimas Sinius su Dalia Dargyte. Sekmadienį paskelbti paskutiniai užsakai R. Sinkevičiaus iš Prisikėlimo parapijos Toronte su Marija Tauteraite, AV parapijos.

P. R.

Europos Bendrosios Rinkos valstybės ir dar kitos penkios yra nusistačiusios pagelbėti nekomunistinėms ūkiškai atsilikusioms valstybėms su aštuoniais bilijonais septyniais šimtais milijonų dolerių.

NEPILNAM LAIKUI
reikalingas
KOMISO
pardavėjas.
Privalo mokėti angliškai.
Kreiptis: Merchants Finance, EM. 3-1935, Mr. Stoddart

DISTRICT ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke St. W. VI 2-8501
Pastatai-Žemė-Draudimas-Paskolos
Sąskaitos "Lite" numeris #752.
VERDUNE, 16 butų, daugumoje po 4 atskirus kambarius, naujas pastatas. šildymą apmoka nuomininkai. Pajamų $14.000. Kaina $96.000. Įmokėti $30.000.
P. ADAMONIS, RA. 2-2472

Taupyk ir skolinkis savo
KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"
SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.
BANKAS VEIKIA: sekmadieniais nuo 10.30—1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. **Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun:** pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. vak. **3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX):** trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3—8 val. ir šeštadieniais nuo 10—12 val.
PASKOLŲ REIKALAIS kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU. 1-2957.
Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 • Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais — HU. 9-1543.

DUNDAS — BROCK. Dvi krautuvės ir 4 butai, geros pajamos, vandeniu alyva apšildoma. Didelis sklypas su vaismedžiais. Savininkas išvyksta į Ameriką. Prašoma kaina $36.000.

SUNNYSIDE — HIGH PARK. 11 kambarių, atskiras plytų namas. vandeniu alyva šildomas, moderniškai įrengtas, atskiras butas 4 kambarių I-me augšte. Didelis sklypas, garažas. Prašoma kaina $23.000.

RUSHOLME — DUNDAS. $15.500 pilna kaina. 8 kambariai per 3 augštus, gražiai įrengtas, geras nuomavimui, arti susisiekimo ir krautuvių. Įmokėti apie $2.500. Vienas morgičius balansui.

JANE — ANNETTE. $17.000 pilna kaina. Atskiras, rauplėtų plytų namas. 6 kambariai ir saulės kambarys. Garažas.

DU ŪKIAI. $18.500 pilna kaina už abu, įmokėti apie $6.000, balansas 10 metų iš 6%. Abu ūkiai po 100 akrų žemės su upeliu. Abu ūkiai su visais atskirais ūkio trobesiais, gera žemė, tinka gyvulių auginimui arba mišriam ūkininkavimui. Randasi prie Dundelk, Ont.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A GARBENIUI.